

SERVICIO VALENCIANO DE SALUD

INFORME DE FISCALITZACIÓ DEL COMPTE
GENERAL DE LA GENERALITAT VALENCIANA
DE L'EXERCICI 1989

VOLUM VI

SERVEI VALENCIÀ DE SALUT

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Finalitat de l'informe

Aquest informe es refereix al compte del Servei Valencià de Salut corresponent a l'exercici pressupostari de 1989 i la seua finalitat és la de complir el manament legal contingut en la Llei 6/1985 de la Generalitat Valenciana, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, que en l'art. 8 contempla l'examen i censura per part d'aquesta institució del Compte General de la Generalitat Valenciana, en el qual s'integra el del Servei Valencià de Salut.

1.2 Antecedents i marc legal

L'evolució de l'estructura del sistema sanitari espanyol i en particular el valencià, ha vingut determinat en els darrers anys pel desenvolupament del text constitucional. En aquest sentit, aquesta evolució té dues connotacions fonamentals; la primera és el reconeixement en els arts. 43 i 49 del nostre text normatiu fonamental, del dret de tots els ciutadans a la protecció de la salut, i la segona l'establiment en l'art. 149.1, apartats 16 i 17, de les competències de l'Estat en matèria de Sanitat i Seguretat Social, on es configura l'assistència sanitària de la Seguretat Social com una competència compartida entre l'Estat i les comunitats autònomes, en la qual es reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre sanitat exterior, bases de coordinació general de sanitat, legislació sobre productes farmacèutics, així com sobre la legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per part de les comunitats autònomes.

Aquestes previsions constitucionals s'han desenvolupat a través de la Llei 14/1986, General de Sanitat, que estableix les bases per a reestructurar la sanitat de forma unitària i vertebrada i en la qual s'indiquen com a principis fonamentals el d'universalització de l'assistència sanitària, l'atenció integral de la salut, la unificació de totes les estructures i els serveis públics en el Sistema Nacional de Salut format pels Serveis de Salut de les Comunitats Autònomes, el finançament mixt, principalment per mitjà de les aportacions de l'Estat, les comunitats autònomes, les corporacions locals i del Sistema de Seguretat Social; també s'introdueixen diversos mecanismes de participació social.

A fi d'acomplir amb els objectius de la Llei General de Sanitat i constituir un sistema únic i armonitzador dels recursos sanitaris públics existents a la Comunitat Valenciana i fer front a la transferència de competències en matèria sanitària rebudes de l'Administració central amb efectes del primer de gener de 1988, segons l'Acord de 30 de juliol

INFORME DE FISCALIZACIÓN DE LA CUENTA GENERAL DE LA GENERALITAT VALENCIANA DEL EJERCICIO 1989

VOLUMEN VI

SERVICIO VALENCIANO DE SALUD

1. INTRODUCCIÓN

1.1 Finalidad del Informe

El presente informe se refiere a la Cuenta del Servicio Valenciano de Salud correspondiente al ejercicio presupuestario de 1989 y su finalidad es la de cumplimentar el mandato legal contenido en la Ley 6/1985 de la Generalitat Valenciana, de 11 de mayo, de Sindicatura de Cuentas, que contempla en su artículo 8 el examen y censura por parte de esta Institución de las Cuentas generales de la Generalitat Valenciana, en los que se integra la del Servicio Valenciano de Salud.

1.2 Antecedentes y marco legal

La evolución de la estructura del sistema sanitario español, y en particular del valenciano, en los últimos años, viene determinada por el desarrollo del texto constitucional. En este sentido, dicha evolución tiene dos connotaciones fundamentales; la primera es el reconocimiento en los artículos 43 y 49 de nuestro texto normativo fundamental del derecho de todos los ciudadanos a la protección de la salud, y la segunda es el establecimiento, en el artículo 149.1, apartados 16 y 17, de las competencias del Estado en materia de Sanidad y Seguridad Social, configurándose la asistencia sanitaria de la Seguridad Social como competencia compartida entre el Estado y las Comunidades Autónomas, en la que se reserva al Estado competencia exclusiva sobre sanidad exterior, bases de coordinación general de la sanidad, legislación sobre productos farmacéuticos, así como sobre legislación básica y régimen económico de la Seguridad Social, sin perjuicio de la ejecución de sus servicios por las Comunidades Autónomas.

Estas previsions constitucionales se han desarrollado a través de la Ley 14/1986, General de Sanidad, mediante la cual se establecen las bases para reestructurar la sanidad de forma unitaria y vertebrada, y en la que se establecen como principios fundamentales, el de universalización de la asistencia sanitaria, la atención integral de la salud, la unificación de todas las estructuras y servicios públicos en el Sistema Nacional de Salud formado por los Servicios de Salud de las Comunidades Autónomas, la financiación mixta, principalmente mediante aportaciones del Estado, las Comunidades Autónomas, las Corporaciones Locales y del Sistema de Seguridad Social, y también se introducen diversos mecanismos de participación social.

Con el fin de cumplir con los objetivos de la Ley General de Sanidad, y constituir un sistema único y armonizador de los recursos sanitarios públicos existents en la Comunidad Valenciana y hacer frente a la transferencia de competencias en materia sanitaria recibidas de la Administración Central con efecto 1 de enero de 1988, en virtud

de 1987, sobre el traspass de funcions i serveis de l'Institut Nacional de Salut, aprovat pel Reial Decret 1.612/1987, de 27 de novembre; per la Generalitat mitjançant la Llei 8/1987, de 4 de desembre, que crea el Servei Valencià de Salut com a organisme autònom de naturalesa administrativa de la Generalitat, dotat de personalitat jurídica i que té per objecte la protecció i promoció de la salut i l'atenció sanitària en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, per a la qual cosa gestiona i presta els serveis relatius a aquesta matèria orientades a garantir i fer efectiu el dret constitucional a la protecció de la salut. El Servei Valencià de Salut està adscrit a la Conselleria de Sanitat i Consum.

1.3 Aspectes generals i organitzatius

1.3.1 Organització del SVS

L'organització del SVS està regulada en el capítol III de la seua llei de creació i en el títol II del seu reglament d'organització i funcionament, en el qual es distingeix entre els òrgans superiors que són el Consell d'Administració, el Director i el Consell de Salut, i els òrgans de gestió, agrupats entre els Serveis Centrals i les Àrees de Salut.

Els Serveis Centrals de gestió corresponen a la Secretaria General, la qual integra totes les unitats i els serveis administratius del SVS, estructurats en cinc direccions per a la gestió, exercint les funcions de la seua coordinació interna.

L'organització territorial s'estructura al voltant de les Àrees de Salut, les quals constitueixen les unitats fonamentals del Sistema Sanitari i es responsabilitzen de la gestió unitària dels centres i els establiments del seu àmbit territorial. Al mateix temps aquestes es divideixen en Zones Bàsiques de Salut, on en cadascuna hi haurà un Centre de Salut per a l'atenció primària. Cada Àrea de Salut estarà vinculada o dispondrà, almenys, d'un Hospital General.

Per mitjà de l'Ordre de 2 de maig de 1986, de la Conselleria de Sanitat i Consum, es van delimitar provisionalment les Zones de Salut de la Comunitat Valenciana i es constituïren 23 àrees provisionals, de les quals l'àrea de salut d'Alcoi -creada per l'Ordre de 10 de febrer de 1989 de la Conselleria de Sanitat i Consum- es va establir la primera, d'acord amb els criteris de la Llei 8/1987 del Servei Valencià de Salut.

Fins que no estiga implantada la nova organització territorial estructurada al voltant de les Àrees de Salut, les Delegacions del SVS d'Alacant, Castelló i València -creades pel Decret 208/1987 del Consell de la Generalitat- són les unitats directives encarregades de la gestió de l'organisme en el seu àmbit territorial i els que en la pràctica assumeixen totes les funcions i mitjans personals i materials de les Delegacions Provincials de l'INSALUD.

Les Delegacions són uns centres importantíssims dins l'estructura del SVS, ja que gestionen directament un 47'5 % del pressupost total. A més, també depèn d'aquestes el funcionament de tots els hospitals, centres on es gestiona el 44'8 % del pressupost del SVS.

1.3.2 Hospitals

Els hospitals, que estaran vinculats a les Àrees de Salut, són els establiments encarregats de l'internament clínic i l'assistència especialitzada, i la seua organització està re-

del Acuerdo de 30 de julio de 1987 sobre traspaso de funciones y servicios del Instituto Nacional de la Salud, aprobado mediante Real Decreto 1612/1987 de 27 de noviembre, la Generalitat mediante Ley 8/1987 de 4 de diciembre crea el Servicio Valenciano de Salud como organismo autónomo de naturaleza administrativa de la Generalitat, dotado de personalidad jurídica y que tiene por objeto la protección y promoción de la salud y la atención sanitaria en el ámbito de la Comunidad Valenciana, para lo que gestiona y presta los servicios relativos a esta materia orientadas a garantizar y hacer efectivo el derecho constitucional a la protección de la salud. El Servicio Valenciano de Salud está adscrito a la Conselleria de Sanidad y Consumo.

1.3. Aspectos generales y organizativos

1.3.1 Organización del SVS

La organización del SVS está regulada en el Capítulo III de su Ley de creación, y en el Título II de su Reglamento de organización y funcionamiento, en el que se distingue entre órganos superiores que son el Consejo de Administración, el Director, y el Consejo de Salud, y órganos de gestión, agrupados entre los Servicios Centrales y las Áreas de Salud.

Los Servicios Centrales de gestión corresponden a la Secretaría General, que integra todas las unidades y servicios administrativos del SVS, estructurados en cinco direcciones para la gestión, ejerciendo las funciones de coordinación interna de los mismos.

La organización territorial se estructura en torno a las Áreas de Salud que constituyen las unidades fundamentales del Sistema Sanitario, responsabilizándose de la gestión unitaria de los centros y establecimientos de su ámbito territorial. Estas a su vez se dividen en Zonas Básicas de Salud, en cada una de las cuales existirá un Centro de Salud para la atención primaria. Cada Área de Salud estará vinculada, o dispondrá, al menos, de un Hospital General.

Mediante el Orden 2 de mayo de 1986, de la Conselleria de Sanidad y Consumo se delimitaron provisionalmente las Zonas de Salud de la Comunidad Valenciana, estableciéndose 23 áreas provisionales, siendo el área de salud de Alcoi creada por Orden de 10 de febrero de 1989 de la Conselleria de Sanidad y Consumo la primera establecida, de acuerdo con los criterios de la Ley 8/1987 del Servicio Valenciano de Salud.

Hasta tanto no esté implantada la nueva organización territorial estructurada en torno a las Áreas de Salud, son las Delegaciones del SVS en Alicante, Castellón y Valencia creadas por el Decreto 208/1987 del Consell de la Generalitat, las unidades directivas encargadas de la gestión del organismo en su ámbito territorial, y que en la práctica asumen todas las funciones y medios personales y materiales de las Delegaciones Provinciales del INSALUD.

Las Delegaciones son unos centros importantísimos dentro de la estructura del SVS, ya que gestionan directamente un 47'5% del presupuesto total. Además, de ellas dependen funcionalmente todos los hospitales, centros en los que se gestiona el 44,8% del presupuesto del SVS.

1.3.2 Hospitales

Los hospitales, que estarán vinculados a las áreas de salud, son los establecimientos encargados del internamiento clínico y de la asistencia especializada, y cuya organiza-

gulada pel reglament sobre l'estructura, l'organització i el funcionament dels hospitals (Reial Decret 521/1987).

Durant els darrers anys s'ha produït una alta rotació en els llocs de direcció en diversos hospitals, cosa que inevitablement origina una falta de continuïtat en la implantació de directrius i polítiques marcades per la Direcció, ja que no es disposa de temps suficient per a la seua consecució. També s'hi ha observat la falta d'una dotació suficient de caps intermedis en l'àrea administrativa i en general una informatització insuficient, circumstàncies que evidentment dificulten una gestió àgil i eficaç.

Durant 1989, s'ha treballat en la implantació de les mesures establertes en l'Ordre de la Conselleria de Sanitat i Consum, de 15 de novembre de 1988, la qual regula la Unitat de Documentació Clínica i Admissió de Centres Hospitalaris; per aquesta raó, els problemes indicats en l'apartat 16.2 de l'informe de l'any 1988 han estat esmenats o en curs de solució. En 1990 està informatitzant-se aquesta unitat clínica a fi d'agilitar i millorar la seua gestió.

En general els béns d'immobilitzat dels hospitals no estan adequadament registrats en inventaris, ja que aquests -si n'hi ha- no permeten la identificació física ni reflecteixen l'estat real d'aquests béns, perquè en la pràctica alguns elements estan deteriorats o obsolets. Els inventaris no reflecteixen tampoc que en els hospitals hi ha equips informàtics i material de laboratori, cedits en alguns casos pels proveïdors per a l'ús dels centres. Cal reforçar els procediments i els sistemes de registre, control i custòdia dels béns de l'immobilitzat material dels hospitals.

1.3.3 *La Direcció de Règim Econòmic de la Seguretat Social*

La Direcció de Règim Econòmic de la Seguretat Social, integrada en la Conselleria d'Economia i Hisenda, desenvolupa una tasca important en el terreny financer i de la gestió econòmica del SVS, i va ser creada pel Decret 105/1987, de 7 de setembre; té com a principals funcions aquelles que es refereixen a:

a) Responsabilitzar-se davant els òrgans competents de l'Administració central, de totes les relacions financeres que calguen per a dur a terme la gestió econòmica dels serveis transpassats i la liquidació definitiva de cada exercici.

b) Elaboració d'avantprojectes d'ingressos i despeses corresponents a les entitats gestores de la Seguretat Social.

c) Rebre, informar i tramitar les propostes de modificacions pressupostàries.

d) Establir les bases i directrius de la gestió econòmica dels serveis transferits i determinar els criteris pels quals es regirà el pla de provisió de fons, la periodificació dels pagaments i la gestió dels seus ingressos; és l'òrgan competent per a la seua modificació i execució i al mateix temps, té atribuïda la facultat del control econòmic del Sistema de la Seguretat Social a la Comunitat Valenciana.

1.3.4 *La Intervenció Delegada*

El Servei Valencià de Salut, com a entitat autònoma de caràcter administratiu de la Generalitat, està subjecte a la

ció està regulada por el Reglamento sobre estructura, organización y funcionamiento de los hospitales (Real Decreto 521/1987).

En varios hospitales, durante los últimos años, se ha producido una alta rotación en los puestos directivos, lo que inevitablemente origina una falta de continuidad en la implantación de las directrices y políticas marcadas por la Dirección, al no disponerse del tiempo suficiente para su consecución. También se ha observado la falta de una dotación suficiente de mandos intermedios en el área administrativa y en general una insuficiente informatización, circunstancias que evidentemente dificultan una ágil y eficaz gestión.

Durante 1989 se ha estado trabajando en la implantación de las medidas establecidas en la Orden de la Conselleria de Sanidad y Consumo, de 15 de noviembre de 1988, por la que se regula la Unidad de Documentación Clínica y Admisión de los Centros Hospitalarios, por lo que los problemas indicados en el apartado 16.2 del Informe del año 1988 están subsanados o en curso de solución. Se está procediendo en 1990 a informatizar esta unidad clínica con objeto de agilizar y mejorar su gestión.

En general los bienes de inmovilizado de los hospitales no están adecuadamente registrados en inventarios, pues éstos -cuando existen- no permiten la identificación física ni reflejan el estado real de dichos bienes, ya que en la práctica algunos elementos están deteriorados u obsoletos. Los inventarios tampoco reflejan que en los hospitales existen equipos informáticos y material de laboratorio cedidos en algunos casos por los proveedores para uso de los centros. Es necesario reforzar los procedimientos y sistemas de registro, control y custodia de los bienes de inmovilizado material de los hospitales.

1.3.3 *La Dirección de Régimen Económico de la Seguridad Social*

La Dirección de Régimen Económico de la Seguridad Social, integrada en la Conselleria de Economía y Hacienda, desarrolla una importante labor en el terreno financiero y de la gestión económica del SVS, fue creada por Decreto 105/1987 de 7 de septiembre y tiene como principales funciones las referidas a:

a) Responsabilizarse ante los Organos competentes de la Administración Central de todas las relaciones financieras que fueran necesarias para llevar a cabo la gestión económica de los servicios traspasados y la liquidación definitiva de cada ejercicio.

b) Elaboración de anteproyectos de ingresos y gastos correspondientes a las Entidades gestoras de la Seguridad Social.

c) Recibir, informar y tramitar las propuestas de modificaciones presupuestarias.

d) Establecer bases y directrices de gestión económica de los servicios transferidos determinando los criterios por los que se regirá el plan de provisión de fondos, la periodificación de los pagos y la gestión de sus ingresos, siendo el órgano competente para su modificación y ejecución, atribuyéndole a su vez la facultad de control económico del Sistema de la Seguridad Social en la Comunidad Valenciana.

1.3.4 *La Intervención Delegada*

El Servicio Valenciano de Salud, como entidad autónoma de carácter administrativo de la Generalitat, está sujeto

funció interventora exercida per la Intervenció General de la Generalitat Valenciana (IGGV), que manté una intervenció delegada en el SVS amb tres serveis territorials en cadascuna de les províncies de la Comunitat, i que estan situades físicament en les dependències de les delegacions territorials del SVS. Les funcions de la IGGV són les que vénen delimitades en la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat.

1.3.5 *Conclusions i recomanacions*

a) Amb la deguda planificació i els estudis previs, cal aprofundir en el desenvolupament del marc territorial sanitari establert per la legislació vigent, és a dir, en la implantació de les Àrees de Salut.

Cal considerar que la implantació de les Àrees de Salut en els termes literals establerts en la Llei General de Sanitat, implicaria més o menys la creació de 15 àrees amb els seus corresponents òrgans i unitats administratives, així com la desaparició de les actuals delegacions territorials, ja que les seues funcions serien assumides per aquelles. La prudent política de la implantació d'Àrees de Salut per part de la Generalitat ve justificada per la multiplicació de l'aparell burocràtic i el previsible augment de les despeses corrents que es produiria en multiplicar, sense una planificació prèvia acurada, els centres gestors "territorials".

b) D'acord amb la recomanació 3.1.7 b) de l'informe de l'exercici de 1988, durant 1989 i 1990 el SVS s'ha dotat de personal tècnic qualificat en l'àrea de gestió econòmica dels diversos centres. Tot i això, es considera que cal continuar aquest procés fins arribar a uns nivells raonables.

c) Malgrat que el primer de gener de 1990, es posàs en funcionament el nou sistema informàtic de gestió, la qual cosa ha representat una important millora respecte de la situació anterior a aquesta data, es considera aplicable en bona part la recomanació 3.1.7.c) de l'informe de l'exercici anterior. Per tant es recomana que s'aprofundisca en el desenvolupament de procediments de gestió comuns per a tots els centres del SVS i s'augmenten els mitjans informàtics disponibles en els diversos centres del SVS, de forma coordinada i homogènia, ja que s'han detectat diferències importants en els recursos d'aquest tipus, disponibles en cada centre.

2. CONTINGUT DELS COMPTES PRESENTADES

2.1 **Requisits legals**

El Servei Valencià de Salut, per ser una entitat autònoma de caràcter administratiu de la Generalitat Valenciana, està subjecte a les disposicions de la Llei General Pressupostària i de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat; la seua estructura, el procediment i l'elaboració, l'execució i la liquidació del pressupost, es regeixen per les esmentades normes. Desenvolupant aquesta llei, la Intervenció General de la Generalitat Valenciana va dictar la Resolució de 10 de gener de 1989 sobre la comptabilitat dels Organismes Autònoms de la Generalitat Valenciana, per la qual s'aproven els models de comptes que han de retre aquestes entitats i que consten dels documents següents:

- a) Liquidació del pressupost
- b) Comptes de resultats

a la función interventora desempeñada por la Intervención General de la Generalitat Valenciana (IGGV), que mantiene una Intervención Delegada en el SVS con tres Servicios Territoriales en cada una de las provincias de la Comunidad, y ubicadas físicamente en las dependencias de las Delegaciones Territoriales del SVS. Las funciones de la IGGV son las que vienen delimitadas en la Ley de Hacienda Pública de la Generalitat.

1.3.5 *Conclusiones y recomendaciones*

a) Con la debida planificación y estudios previos, se debe profundizar en el desarrollo del marco territorial sanitario establecido por la legislación vigente, es decir en la implantación de las Áreas de Salud.

Hay que tener en consideración que la implantación de las Áreas de Salud en los términos literales establecidos en la Ley General de Sanidad, implicaría la creación de alrededor de 15 áreas con sus correspondientes órganos y unidades administrativas, así como la desaparición de las actuales Delegaciones Territoriales, ya que las funciones de éstas serían asumidas por aquellas. La prudente política de la implantación de las Áreas de Salud por parte de la Generalitat viene justificada por la multiplicación del aparato burocrático y el previsible aumento de los gastos corrientes que se produciría al multiplicar sin una cuidadosa planificación previa, los centros gestores "territorials".

b) Durante 1989 y 1990 el SVS se ha ido dotando, en línea con la recomendación 3.1.7 b) del Informe del ejercicio 1988, de personal técnico cualificado en el área de gestión económica de los distintos centros. A pesar de ello, se considera que debe continuar ese proceso hasta alcanzar unos niveles razonables.

c) A pesar de la entrada en funcionamiento el 1 de enero de 1990 del nuevo sistema informático de gestión, lo que ha supuesto una importante mejora respecto de la situación anterior a esa fecha, se considera aplicable en buena parte la recomendación 3.1.7.c) del Informe del ejercicio anterior. Por tanto se recomienda que se profundice en el desarrollo de procedimientos de gestión comunes para todos los centros del SVS, y se aumenten los medios informáticos disponibles en los distintos centros del SVS de forma coordinada y homogénea, ya que se han detectado importantes diferencias en los recursos de este tipo disponibles en cada centro.

2. CONTENIDO DE LAS CUENTAS PRESENTADAS

2.1 **Requisitos legales**

El Servicio Valenciano de Salud, en tanto que entidad autónoma de carácter administrativo de la Generalitat Valenciana, está sujeto a las disposiciones de la Ley General Presupuestaria y de la Ley de Hacienda Pública de la Generalitat, rigiéndose por las mencionadas normas la estructura, procedimiento y elaboración, ejecución y liquidación de su presupuesto. En desarrollo de dicha Ley, la Intervención General de la Generalitat Valenciana dictó Resolución de 10 de enero de 1989 sobre contabilidad de los Organismos Autónomos de la Generalitat Valenciana, por la que se aprobaban los modelos de cuentas a rendir por esas entidades y que constan de los siguientes documentos:

- a) Liquidación del presupuesto
- b) Cuentas de Resultados

- c) Balanç de situació
- d) Operacions de pressuposts tancats
- e) Operacions extrapressupostàries

A més de les obligacions comptables i de la presentació de comptes, indicades prèviament, per ser una entitat autònoma de la Generalitat Valenciana, el Servei Valencià de Salut, com a òrgan gestor de les funcions i serveis procedents de l'INSALUD, ha d'ajustar la seua gestió patrimonial, pressupostària, comptable i econòmica al règim de la Seguretat Social (art. 36 de la Llei 8/1987 del SVS).

2.2 Sistema comptable i de registre

L'operativa comptable durant 1989 ha estat idèntica a la de l'exercici anterior, és a dir, la Gerència Informàtica i la Tresoreria General de la Seguretat Social han continuat realitzant el tractament informàtic de la documentació comptable efectuant el pagament material dels pagaments ordenats pel SVS i enviant tota la informació comptable i pressupostària als centres gestors del SVS.

A fi de disposar d'un sistema informàtic de gestió econòmico-administratiu propi i descentralitzat per al Servei Valencià de Salut i integrar totalment la seua tresoreria en la de la Generalitat fent efectiu el principi de caixa única, en 1988 es van iniciar els treballs que conduïen a aquesta finalitat i durant l'exercici 1989 s'han efectuat simulacions amb informació real per a comprovar el correcte funcionament d'aquest sistema informàtic, el qual ha entrat en funcionament i és operatiu en el seu aspecte de gestió pressupostària des del primer de gener de 1990.

La nova aplicació informàtica, contempla els següents sistemes que aniran implantant-s'hi progressivament:

- a) Comptabilitat general i pressupostària
- b) Gestió de tercers
- c) Gestió de pagaments
- d) Tractament i comptabilització d'ingressos
- e) Seguiment de projectes d'inversió
- f) Seguiment d'acomptes
- g) Comptabilització de les nòmines

Com a normes comptables generals estan l'Ordre, de 20 d'octubre de 1981, del Ministeri de Treball i Seguretat Social, que implanta el Pla General de Comptabilitat en el sistema de la Seguretat Social, i l'Ordre, de 21 de gener de 1989, del mateix ministeri, que regula la comptabilitat i el seguiment pressupostari de la Seguretat Social; a més, hi són aplicables les normes específiques de la Generalitat Valenciana, en particular la Instrucció, de 13 de desembre de 1989, de la Intervenció General, que adapta aquest marc normatiu a les característiques del nou sistema informàtic per a la gestió del SVS.

2.3 Presentació dels comptes

La informació referent a la liquidació del pressupost del Servei Valencià de Salut de l'exercici de 1989 presentada per la Intervenció General a la Sindicatura de Comptes amb data 29 de juny de 1990, consta dels documents següents:

- c) Balance de Situación
- d) Operaciones de Presupuestos Cerrados
- e) Operaciones Extrapresupuestarias

Además de las obligaciones contables y de presentación de cuentas debidas a su naturaleza de entidad autónoma de la Generalitat Valenciana, indicadas previamente, el Servicio Valenciano de Salud como órgano gestor de las funciones y servicios procedentes del INSALUD debe ajustar su gestión patrimonial, presupuestaria, contable y económica al régimen de la Seguridad Social (artículo 36 de la Ley 8/1987 del SVS).

2.2 Sistema contable y de registro

La operativa contable durante 1989, ha sido idéntica a la del ejercicio anterior, es decir, la Gerencia de Informática y la Tesorería General de la Seguridad Social ha continuado realizando el tratamiento informático de la documentación contable, efectuando el pago material de los pagos ordenados por el SVS, y enviando toda la información contable y presupuestaria a los centros gestores del SVS.

Con objeto de disponer de un sistema informático de gestión económico-administrativo propio y descentralizado para el Servicio Valenciano de Salud, e integrar totalmente su tesorería en la de la Generalitat haciendo efectivo el principio de caja única, en 1988 se iniciaron los trabajos conducentes a este fin y durante el ejercicio 1989 se han estado efectuando simulaciones con información real para comprobar el correcto funcionamiento de este sistema informático el cual ha entrado en funcionamiento y es operativo en su aspecto de gestión presupuestaria desde el 1 de enero de 1990.

La nueva aplicación informática, contempla los siguientes sistemas, que se irán implantando progresivamente:

- a) Contabilidad general y presupuestaria.
- b) Gestión de terceros
- c) Gestión de Pagos
- d) Tratamiento y contabilización de ingresos
- e) Seguimiento de proyectos de inversión
- f) Seguimiento de anticipos
- g) Contabilización de nóminas

Como normas contables generales están la Orden de 20/10/81 del Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, que implanta el Plan General de Contabilidad en el sistema de la Seguridad Social, y la Orden de 21/1/89 del Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, que regula la Contabilidad y seguimiento presupuestario de la Seguridad Social, y adicionalmente son aplicables las normas específicas de la Generalitat Valenciana, en particular la Instrucción de 13 de diciembre de 1989 de la Intervención General adaptando este marco normativo a las características del nuevo sistema informático para la gestión del SVS.

2.3 Presentación de las cuentas

La información referente a la Liquidación del presupuesto del Servicio Valenciano de Salud del ejercicio 1989 presentada por la Intervención General a la Sindicatura de Cuentas, con fecha 29 de junio de 1990 consta de los siguientes documentos:

LIQUIDACION PRESUPUESTO EJERCICIO 1989 DEL SERVICIO VALLECAJAL DE SALUD

CONCEPTO	P. INICIAL	MODIFICACIONES INCORPORACION	GENERACION	P. DEFINITIVO	L. LIQUIDO	DERIVOS RECONOCIDOS	TOTAL INGRESOS
EXISTENCIA EN CAJA	1.172.571.408			1.172.571.408	1.172.571.408		1.172.571.408
INGRESOS PRESUPUEST.	163.618.149.000	5.054.904.572	14.774.771.283	183.447.863.855	162.403.190.643	21.044.673.212	183.447.863.855
EJERCICIOS CERRADOS		16.226.076.308		16.226.076.308	14.840.354.192	1.385.722.116	16.226.076.308
TOTAL	163.618.149.000	22.453.552.288	14.774.771.283	200.846.511.571	178.416.116.243	22.430.395.328	200.846.511.571

CONCEPTO	P. INICIAL	MODIFICACIONES INCORPORACION	GENERACION	P. DEFINITIVO	P. LIQUIDO	SALDO OBLIGACIONES	OBLIGAC. RECONOCIDAS	PROPOSTAS PAGOS	TOTAL PAGOS
GASTOS PRESUPUEST.	163.618.149.000	5.054.904.572	14.774.771.283	183.447.863.855	164.357.346.733	8.750.706.989	4.558.835.354		177.666.989.077
EJERCICIOS CERRADOS		17.398.647.716		17.398.647.716	16.944.197.981	454.449.735	-----		17.398.647.716
TOTAL	163.618.149.000	22.453.552.288	14.774.771.283	200.846.511.571	181.301.544.714	9.205.156.724	4.558.835.354		195.065.536.777

RESULTADO CONTABLE DEL EJERCICIO									
SALDO DE CAJA PRESUPUESTARIA A 31-12-89					-2.885.428.471				
EXISTENCIA EN CAJA EXTRAPRESUPUESTARIA					3.578.012.129				
TOTAL SALDO CAJA S.V.S.					692.583.658				

NOTA: EN EL ACUERDO DE LIQUIDACION DEL EJERCICIO 89, LA ADMINISTRACION CENTRAL RECONOCE UNO POCO CON LA COMUNIDAD VALLECAJAL EN MILLONES DE PTS., QUE PERMITIRAN COMPENSAR EL SALDO DEUDOR DE CAJA, LAS OBLIGACIONES RECONOCIDAS EN EL EJERCICIO 89 Y LOS AUDAIS PENDIENTES DEL FUSALDO INTERIOREM LA TRANSFERENCIA.

Cuadro 2.1

ESTADO DE LA SITUACION DE FONDOS A 31-12-1989

	<u>PRESUPUESTOS</u>				<u>FONDOS EXTRAPRESUPUESTARIOS</u>				<u>TOTAL</u>
	<u>EXISTENCIA</u> 1-01-89	<u>INGRESOS</u> EJERCICIO	<u>PAGOS</u> EJERCICIO	<u>EXISTENCIA</u> 31-12-89	<u>EXISTENCIA</u> 1-1-89	<u>INGRESOS</u> EJERCICIO	<u>PAGOS</u> EJERCICIO	<u>EXISTENCIAS</u> 31-12-89	
<u>TESORERIA</u>									
<u>TERRITORIAL</u>	522.571.408	176.013.583.552	181.301.544.714	-4.765.389.754	12.722.595	48.167.539	72.722.795	3.458.167.539	-1.307.222.215
<u>TESORERIA</u>									
<u>GENERALITAT</u>	650.000.000	1.220.961.283	0	1.879.961.283	744.693.909	605.111.964	1.229.961.283	119.844.590	1.999.805.873
		177.743.544.835		-2.885.428.471				3.578.012.179	692.583.658

Cuadro 2.2

- Liquidació del pressupost de l'exercici de 1989 (vegeu quadre 2.1).

- Estat de la situació dels fons a 31-12-89 (vegeu quadre 2.2). Inclou el moviment dels fons pressupostaris i extrapressupostaris.

- Estat d'execució de l'exercici de 1989 (vegeu quadre 4.1). Es la relació d'execució del pressupost de despeses per capítols pressupostaris de l'exercici.

2.4 Aspectes rellevants

Els comptes retuts no inclouen tots els documents requerits per les disposicions aplicables, en particular els comptes de resultats i el balanç de situació. Està previst que aquesta situació es resolga en el moment en què la nova aplicació informàtica de gestió econòmic-administrativa, que es comenta en l'apartat 2.2, siga plenament operativa.

No es disposa tampoc de la liquidació del pressupost d'ingressos per capítols ni d'un adequat suport comptable de dita liquidació, situació que ha quedat esmenada amb l'entrada en funcionament del nou sistema informàtic de gestió.

2.5 Resultat de l'exercici

Segons els comptes retuts, el resultat de l'exercici, en milions de pessetes, és el següent:

Total ingressos	200.846'5
Total despeses	195.065'5
Resultat de l'exercici	5.781'0

Per a valorar adequadament aquest resultat de l'exercici segons la liquidació presentada, cal considerar els factors següents:

a) Els romanents de l'exercici de 1989 incorporats a l'exercici de 1990 pugen a 5.718'0 milions de pessetes (vegeu l'apartat 11.2.1).

b) Les obligacions no reconegudes a 31 de desembre de 1989 (vegeu l'apartat 11.2.3), pugen a 2.004'2 milions de pessetes.

c) Les obligacions del SVS, comptabilitzades en 1989 en la secció 10 del pressupost de la Generalitat, pugen a 9.837'4 milions de pessetes (vegeu l'apartat 11.2.2).

d) Per a liquidar les transferències de l'Administració central a la Comunitat Valenciana, corresponents a l'exercici de 1989 i les obligacions pendents d'exercicis anteriors, s'ha rebut un finançament addicional, segons s'indica en l'apartat 10.3.1, per un import de 29.261'3 milions de pessetes.

e) Els ingressos de l'exercici de 1989 dels centres del SVS, analitzats en l'apartat 10.3.3, no imputats al pressupost d'ingressos del SVS, a 31 de desembre de 1989, pugen a 119'8 milions de pessetes.

f) L'aportació del pressupost de la Generalitat Valenciana, destinada a finançar les despeses derivades de disposicions pròpies en matèria de personal, puja a 2.779 milions de pessetes (vegeu l'apartat 10.3.2).

g) Els pagaments realitzats en 1989 per part de la Tresoreria de la Seguretat Social corresponents a les despeses de 1987 i descomptades directament dels ingressos pel SVS, pugen a 844'5 milions de pessetes (vegeu l'apartat 10.1.c).

- Liquidación presupuesto ejercicio 1989. (Ver cuadro 2.1).

- Estado de situación de fondos a 31-12-1989. (Ver el cuadro 2.2). Incluye los movimientos de fondos presupuestarios y extrapresupuestarios.

- Estado de ejecución del ejercicio 1989. (Ver cuadro 4.1). Es el listado de ejecución del presupuesto de gastos a nivel de capítulo presupuestario, del ejercicio.

2.4 Aspectos relevantes

Las cuentas rendidas no incluyen todos los documentos requeridos por las disposiciones aplicables, en particular las Cuentas de Resultados y el Balance de Situación. Esta situación está previsto que sea resuelta en el momento en que la nueva aplicación informática de gestión económica-administrativa, que se comenta en el apartado 2.2, sea plenamente operativa.

Tampoco se dispone de la liquidación del presupuesto de ingresos a nivel de capítulos, ni de un adecuado soporte contable de dicha liquidación, situación que ha quedado subsanada con la entrada en funcionamiento del nuevo sistema informático de gestión.

2.5 Resultado del ejercicio

El resultado del ejercicio según las Cuentas rendidas es el siguiente, en millones de pesetas:

Total ingresos	200.846,5
Total gastos	195.065,5
Resultado del ejercicio	5.781,0

Para valorar adecuadamente este resultado del ejercicio según la Liquidación presentada, hay que considerar los siguientes factores:

a) Los remanentes del ejercicio 1989 incorporados al ejercicio 1990 ascienden a 5.718,0 millones de pesetas, (ver apartado 11.2.1).

b) Las obligaciones no reconocidas al 31 de diciembre de 1989, (ver apartado 11.2.3), ascienden a 2.004,2 millones de pesetas.

c) Las obligaciones del SVS, contabilizadas en 1989 en la sección 10 del presupuesto de la Generalitat, ascienden a 9.837,4 millones de pesetas (ver apartado 11.2.2).

d) Para liquidar las transferencias de la Administración Central a la Comunidad Valenciana, correspondientes al ejercicio de 1989 y obligaciones pendientes de ejercicios anteriores, se ha recibido una financiación adicional, según se indica en el apartado 10.3.1, por importe 29.261,3 millones de pesetas.

e) Los ingresos del ejercicio 1989 de los centros del SVS, analizados en el apartado 10.3.3, no imputados al presupuesto de ingresos del SVS al 31 de diciembre de 1989 ascienden a 119,8 millones de pesetas.

f) La aportación del Presupuesto de la Generalitat Valenciana, destinada a financiar los gastos derivados de disposiciones propias en materia de personal asciende a 2.779 millones de pesetas, (ver apartado 10.3.2).

g) Los pagos realizados en 1989 por la Tesorería de la Seguridad Social correspondientes a gastos de 1987, descontados directamente de los ingresos por el SVS, ascienden a 844,5 millones de pesetas (ver apartado 10.1.c).

2.6 Conclusions i recomanacions

a) No existeix un adequat suport comptable de la liquidació del pressupost d'ingressos de 1989, per no estar contemplat en el suport informàtic que ha prestat la Tresoreria de la Seguretat Social fins el tancament de l'exercici de 1989.

b) Pel que fa a la liquidació del pressupost de despeses, el suport comptable que se'ns ha facilitat pot considerar-se adequat, llevat d'allò que es refereix a la fase pressupostària del pagament, ja que per raó del sistema comptable aplicat pel SVS durant 1988 i 1989, no ha estat possible conèixer els pagaments realitzats per capítol, article o concepte pressupostari.

c) Tenint en compte tots els factors indicats prèviament en l'apartat 2.5 i les dificultats per poder efectuar un tall exacte entre els exercicis de 1988 i 1989, el balanç econòmic dels serveis gestionats pel SVS durant el període de 1988 i 1989, dona un resultat de -0'3 milers de milions de pessetes, tal com podeu veure en el resum següent expressat en milers de milions:

Transferències de l'INSALUD:

- Liquidació de l'exercici de 1988	148'5
- Liquidació de l'exercici de 1989	168'4
- Obligacions 1988 i anteriors	17'6

Ingressos per prestació de serveis

- Exercici de 1988	0'7
- Exercici de 1989	1'2
- Pendants d'imputar a 31-12-89	0'1

Reclamacions per inundacions	1'2
Finançament de la Generalitat	2'8
Total ingressos	340'5

Liquidació de despeses SVS 1988	-145'4
Liquidació de despeses SVS 1989	-177'7
Romanents SVS, 31-12-89	-5'8
Obligacions no reconegudes a 31-12-89	-2'0
Anul·lació d'obligacions de 1988 i 1989	0'7
Despeses de 1987 pagades en 1989	-0'8
Despeses pagades per la G.V. en 1989	-9'8
Total despeses	-340'8

Resultat total acumulat -0'3

3. CREDITOS AUTORITZATS EN L'ESTAT DE DESPESSES I LES SEUES MODIFICACIONS

3.1 Informació pressupostària i comentari

El pressupost inicial aprovat per les Corts Valencianes per la Llei 12/1988, de 30 de desembre, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a 1989, puja a 163.618'2 milions de pessetes i el total de modificacions netes, practicades en aquest exercici és de 19.829'7 milions de pessetes, la qual cosa representa un increment del 12'1 % sobre el pressupost inicial; per tant, el pressupost definitiu de l'exercici corrent és de 183.447'9 milions de pessetes. Aquestes modificacions s'han tramitat mitjançant 51 expedients de modificació de crèdits.

2.6 Conclusiones y recomendaciones

a) No existe un adecuado soporte contable de la Liquidación del presupuesto de ingresos de 1989, por no estar contemplado en el soporte informático prestado por la Tesorería de la Seguridad Social hasta el cierre del ejercicio 1989.

b) Respecto de la Liquidación del presupuesto de gastos el soporte contable que se nos ha facilitado puede considerarse adecuado, excepto en lo que se refiere a la fase presupuestaria del pago, ya que no ha sido posible conocer los pagos realizados a nivel de capítulo, artículo o concepto presupuestario, debido al sistema contable aplicado por el SVS durante 1988 y 1989.

c) Teniendo en cuenta todos los factores indicados previamente en el apartado 2.5 y las dificultades para poder efectuar un corte exacto entre los ejercicios 1988 y 1989, el balance económico de los servicios gestionados por el SVS, durante el periodo 1988 y 1989 arroja un resultado de -0,3 miles de millones de pesetas, tal como puede verse en el siguiente resumen (en miles de millones):

Transferencias del INSALUD:

- Liquidación ejercicio 1988	148,5
- Liquidación ejercicio 1989	168,4
- Obligaciones 1988 y anteriores	17,6

Ingresos por prestación de servicios:

- Ejercicio 1988	0,7
- Ejercicio 1989	1,2
- Pendientes de imputar al 31-12-89	0,1

Reclamación por inundaciones	1,2
Financiación de la Generalitat	2,8
Total ingresos	340,5

Liquidación de gastos SVS 1988	-145,4
Liquidación de gastos SVS 1989	-177,7
Remanentes SVS 31-12-89	-5,8
Obligaciones no reconocidas al 31-12-89	-2,0
Anulación de obligaciones de 1988 y 1989	0,7
Gastos de 1987 pagados en 1989	-0,8
Gastos pagados por la G.V. 1989	-9,8
Total gastos	-340,8

Resultado total acumulado -0,3

3. CREDITOS AUTORIZADOS EN EL ESTADO DE GASTOS Y SUS MODIFICACIONES

3.1 Información presupuestaria y comentarios a la misma

El presupuesto inicial aprobado por las Cortes Valencianas por la Ley 12/1988 de 30 de diciembre, de Presupuestos de la Generalitat Valenciana para 1989 asciende a 163.618,2 millones de pesetas, siendo el total de las modificaciones netas practicadas en ese ejercicio de 19.829,7 millones de pesetas, lo cual representa un incremento del 12,1% sobre el presupuesto inicial, siendo por tanto el presupuesto definitivo del ejercicio corriente de 183.447,9 millones de pesetas. Estas modificaciones se han tramitado por medio de 51 expedientes de modificación de créditos.

SERVEI VALENCIA DE SALUT

Modificacions pressupostàries exercici 1.989

En milions de pessetes

CAPITOL	PRESSU- POST INICIAL	INCORPORAC. ROMANENTS	SUPLEMENTS CREDIT	GENERA- CION CREDIT	TRANSFER. CREDIT	TOTAL MODIFI- CACIONS.	PRESSU- POST FINAL	% MODIFIC.
1 Despeses de personal	85.554,3	403,6	1.915,1	3.023,0	1.454,9	6.796,6	92.350,9	7,94%
2 Despeses béns corr.i serv.	33.967,9	976,9	1.454,7	35,3	(1.526,5)	940,5	34.908,4	2,77%
4 Transferències corrents	35.900,0	93,2	7.239,6	1.107,0	0,0	8.439,7	44.339,7	23,51%
6 Inversions reals	8.100,0	3.556,2	0,0	0,0	71,6	3.627,8	11.727,8	44,79%
8 Actius financers	96,0	25,0	0,0	0,0	0,0	25,0	121,0	26,04%
TOTAL EXERCICI CORRENT	163.618,2	5.054,9	10.609,4	4.165,3	0,0	19.829,7	183.447,9	12,12%

Quadre 3.1

De l'import total de modificacions, 10.609'4 milions de pessetes corresponen a suplementes de crèdit, i 4.165'3 milions de pessetes a generacions de crèdit; la incorporació de romanents de l'exercici de 1988 representa un import de 5.054'9 milions de pessetes. Les resultes incorporades de l'exercici 1988 puguen a 17.398'6 milions de pessetes.

Segons l'origen dels fons que han permès incrementar el pressupost corrent, es pot fer la següent classificació, en milions de pessetes:

Incorporació dels romanents de 1988	5.054'9
Transferències de l'INSALUD	11.736'8
- Per desviació del pressupost	11.063'4
- Finalistes	673'4
Majors ingressos en els centres de despesa	1.230'0
Amb càrrec al pressupost de la Generalitat Valenciana	1.808'0
	19.829'7

En el pressupost de despeses, tots els capítols presenten increments nets sobre la previsió inicial. Els capítols IV, "Transferències corrents" i I, "Despeses de personal", amb increments de 8.439'7 i 6.796'6 milions de pessetes respectivament, representen un 23'5 % i un 7'9 % d'augment sobre les seues dotacions inicials. El capítol VI, "Inversions reals" incrementa el seu pressupost inicial en 3.627'8 milions de pessetes, un 44'8 %. El capítol II, "Despeses en béns corrents i serveis", incrementa les seues dotacions en 940'5 milions de pessetes, un 2'8 %, i el capítol VIII, "Variació d'actius financers" en 25 milions de pessetes, un 26'0 %. Vegeu quadre 3.1.

Les previsions inicials del pressupost de 1989 estaven molt més ajustades a les necessitats reals que en l'exercici anterior, i per aquest motiu s'ha tramitat un nombre molt inferior d'expedients de modificació, sobretot de transferències de crèdit:

Exercici	Expedients	
	Total	Transferències
1988	622	616
1989	51	41

Tot seguit s'indica un detall de les modificacions més significatives produïdes, atenent els diferents tipus.

3.1.1 Suplements de crèdit

Durant l'exercici de 1989 es van produir dos expedients de suplement de crèdit, per un import de 10.609'4 milions de pessetes.

Aquesta quantitat es generà per un major import de la previsió de transferències financeres del Ministeri de Treball i Seguretat Social, en compliment dels mecanismes prevists en el Reial Decret 1.612/1987 sobre el traspàs a la Comunitat Valenciana de les funcions i serveis de l'Institut Nacional de Salut (INSALUD), en el seu apartat E, paràgraf f).

D'acord amb l'execució del pressupost de l'INSALUD en setembre i octubre de 1989, el percentatge de desviació

Del importe total de modificaciones, 10.609,4 millones de pesetas, corresponden a suplementos de crédito y 4.165,3 millones de pesetas, a generaciones de crédito; la incorporación de remanentes del ejercicio 1988 supone un importe de 5.054,9 millones de pesetas. Las resultas incorporadas del ejercicio 1988 ascienden a 17.398,6 millones de pesetas.

Según el origen de los fondos que han permitido incrementar el presupuesto corriente, se puede hacer la siguiente clasificación, en millones de pesetas:

Incorporación de remanentes de 1988	5.054,9
Transferencias del INSALUD	11.736,8
- por desviación del presupuesto	11.063,4
- finalistas	673,4
Mayores ingresos en los centros de gasto	1.230,0
Con cargo al presupuesto de la Generalitat Valenciana	1.808,0
	19.829,7

En el presupuesto de gastos todos los capítulos presentan incrementos netos sobre su previsión inicial. Los capítulos IV, Transferencias corrientes y I, Gastos de personal con incrementos 8.439,7 millones de pesetas y 6.796,6 millones de pesetas respectivamente, representan un 23,5% y un 7,9% de aumento sobre sus dotaciones iniciales. El capítulo VI, Inversiones reales incrementa su presupuesto inicial en 3.627,8 millones de pesetas, un 44,8%. El capítulo II, Gastos en bienes corrientes y servicios, incrementa sus dotaciones en 940,5 millones de pesetas, un 2,8%, y el capítulo VIII, Variación de activos financieros en 25 millones de pesetas, un 26,0%. Ver cuadro 3.1.

Las previsions iniciales del presupuesto de 1989 estaban mucho más ajustadas a las necesidades reales que en el ejercicio anterior, y por este motivo se ha tramitado un número muy inferior de expedientes de modificación, sobre todo de transferencias de crédito:

Ejercicio	Expedientes	
	Total	Transferencias
1988	622	616
1989	51	41

Se indica a continuación un detalle de las modificaciones más significativas producidas, atendiendo a los diferentes tipos.

3.1.1 Suplementos de crédito

Durante el ejercicio 1989 se produjeron dos expedientes de suplemento de crédito, por un importe de 10.609,4 millones de pesetas.

Esta cantidad se generó por mayor importe de la previsión de transferencias financieras del Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, en cumplimiento de los mecanismos previstos en el Real Decreto 1612/1987 sobre traspaso a la Comunidad Valenciana de las funciones y servicios del Instituto Nacional de la Salud (INSALUD), en su apartado E, párrafo f).

De acuerdo con la ejecución del presupuesto del INSALUD a septiembre y octubre de 1989, el porcentaje de des-

abans esmentat s'estimà en el 12'25 % i el 12'59 %, respectivament. Per això es van generar crèdits en el pressupost del Servei Valencià de Salut per un total de 10.609'4 milions de pessetes per aquest concepte, segons el que estableixen els arts. 32, 34 i 37 de la Llei 4/1984, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana.

A partir d'aquesta previsió de majors ingressos que s'han de rebre per majors transferències del INSALUD, es van formalitzar dos expedients de suplement de crèdit: el primer, per un import de 3.050'4 milions de pessetes, aprovat el 17 de novembre de 1989; i el segon, per un import de 7.559 milions de pessetes, aprovat el 15 de desembre de mateix any.

Els fons es distribuïren finançant crèdits en els diversos centres de despesa, en els següents capítols, en milions de pessetes:

Capítol I	1.915'1
Capítol II	1.454'7
Capítol IV	7.239'6
TOTAL	10.609'4

3.1.2 Generacions de crèdit

Durant l'exercici de 1989, es van trametre set expedients de generació de crèdits per un import de 4.165'3 milions de pessetes.

L'expedient aprovat el 12 de setembre de 1989, d'acord amb l'art. 37 de la Llei 4/1984, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, per un import de 2.262 milions de pessetes, es va destinar íntegrament a finançar crèdits en el capítol I per les necessitats sorgides de l'aplicació de diversos acords que afecten tots els programes i centres de despesa del SVS, i les dotacions dels quals no estaven previstes en el pressupost inicial. Aquesta generació de crèdits, es financia amb fons procedents de:

a) 454 milions de pessetes per major import de la previsió de transferències financeres del Ministeri de Treball i Seguretat Social, en compliment dels mecanismes prevists en el Reial Decret 1.612/1987, sobre el traspàs a la Comunitat Valenciana de les funcions i serveis de l'Institut Nacional de la Salut (INSALUD), en virtut del mecanisme descrit en l'apartat anterior per als suplement de crèdit.

b) 1.808 milions de pessetes de fons propis de la Generalitat Valenciana.

Durant l'exercici es generaren en els centres del Servei Valencià de Salut, majors ingressos sobre els pressupostats inicialment, cosa que va motivar la formalització de quatre expedients de generació de crèdits per import de 1.230 milions de pessetes, segons el que disposa l'art. 37 de la Llei 4/1984, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana i l'art. 11 de l'ordre de 18 de gener de 1988, de la Conselleria d'Economia i Hisenda. Els fons es distribuïren finançant crèdits en distints centres de despesa, corresponents bàsicament al capítol IV. Expressat en milions de pessetes:

Capítol I	111'1
Capítol II	35'3
Capítol IV	1.083'6
	1.230'0

viación antes referido se estimó en el 12,25% y el 12,59%, respectivamente. Por ello se generaron créditos en el presupuesto del Servicio Valenciano de Salud por un total de 10.609,4 millones de pesetas por este concepto, según lo establecido en los artículos 32, 34 y 37 de la Ley 4/1984 de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana.

A partir de esta previsión de mayores ingresos a recibir por mayores transferencias del INSALUD, se formalizaron dos expedientes de suplemento de crédito: el primero, por importe de 3.050,4 millones de pesetas, aprobado el 17 de noviembre de 1989, y el segundo, por importe de 7.559 millones de pesetas, aprobado el 15 de diciembre del mismo año.

Los fondos se distribuyeron financiando créditos en distintos centros de gasto en los siguientes capítulos, en millones de pesetas:

Capítulo I	1.915,1
Capítulo II	1.454,7
Capítulo IV	7.239,6
TOTAL	10.609,4

3.1.2 Generaciones de crédito

Durante el ejercicio 1989 se tramitaron siete expedientes de generación de créditos, por un importe de 4.165,3 millones de pesetas.

El expediente aprobado el 12 de septiembre de 1989 de acuerdo con el art. 37 de la Ley 4/1984, de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana, por importe de 2.262 millones de pesetas se destinó íntegramente a financiar créditos en capítulo I, por las necesidades surgidas de la aplicación de varios acuerdos, que afectan a todos los programas y Centros de gasto del SVS y cuyas dotaciones no estaban previstas en el presupuesto inicial. Esta generación de créditos se financia con fondos procedentes de:

a) 454 millones de pesetas por mayor importe de la previsión de transferencias financieras del Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, en cumplimiento de los mecanismos previstos en el Real Decreto 1612/1987 sobre traspaso a la Comunidad Valenciana de las funciones y servicios del Instituto Nacional de la Salud (INSALUD), en virtud del mecanismo descrito en el apartado anterior para los suplementos de crédito.

b) 1.808 millones de pesetas de fondos propios de la Generalitat Valenciana.

Durante el ejercicio se generaron en los centros del Servicio Valenciano de Salud mayores ingresos sobre los presupuestados inicialmente, lo que motivó la formalización de cuatro expedientes de generación de créditos por importe de 1.230 millones de pesetas, según lo dispuesto en el art. 37 de la Ley 4/1984 de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana y el art. 11 de la Orden de 18 de enero de 1988 de la Conselleria de Economía y Hacienda. Los fondos se distribuyeron financiando créditos en distintos Centros de gasto, correspondientes básicamente al capítulo IV, expresados en millones de pesetas:

Capítulo I	111,1
Capítulo II	35,3
Capítulo IV	1.083,6
	1.230,0

El Ministeri de Treball i Seguretat Social efectuà una transferència de fons per import de 734'6 milions de pesetes per tal de finançar els diferents programes de caràcter sanitari, que no estava prevista inicialment en el pressupost. A càrrec d'aquests fons, es generaren crèdits en diversos centres de despesa, mitjançant la formalització de dos expedients de modificació, d'acord amb l'art. 37 de la Llei 4/1984, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana.

3.1.3 Transferències de crèdit

En el començament d'aquest apartat, ja s'ha assenyalat que des del punt de vista de l'adequació del pressupost inicial a les necessitats reals s'ha produït una gran avanç en l'elaboració del pressupost de 1989 amb relació al de 1988. Per aquest motiu, ha estat possible reduir en gran mesura el nombre d'expedients de transferències de crèdits formalitzats en l'exercici, i amb això s'ha aconseguit una millora substancial en l'agilitat de la gestió.

S'hi han tramitat i aprovat 41 expedients, nombre que representa un 6'7 % dels tramitats en l'exercici anterior. L'import econòmic d'aquests expedients de transferències de crèdit és de 15.042'2 milions de pesetes, amb efecte nul en el volum total del pressupost, ja que per la seua naturalesa constitueixen redistribucions de crèdits entre diferents partides pressupostàries. Pel que fa als capítols, aquests expedients han originat, en milions de pesetes, els moviments nets següents:

Capítol I	1.455
Capítol II	<1.527>
Capítol VI	72
	0

3.1.4 Incorporació de romanents del pressupost de 1988

L'11 de maig de 1989 es va aprovar un expedient de modificació de crèdit per import de 5.054'9 milions de pesetes, per a formalitzar la incorporació de romanents de crèdit del pressupost de 1988 al de 1989.

D'aquesta quantitat, 3.435'4 milions de pesetes corresponien a crèdits compromesos en ferm en relació amb projectes d'inversió en curs (capítol VI), i s'incorporaren en 1989 a les mateixes aplicacions i pels mateixos imports d'origen, d'acord amb l'art. 12 de l'Ordre, de 18 de gener de 1988, de la Conselleria d'Economia i Hisenda.

La resta, 1.619'5 milions de pesetes, no sustentava compromisos en ferm i es destina a incrementar el pressupost de 1989 per l'import necessari per atendre part de les obligacions pendents de 1988, corresponents a transaccions que no tinguessen reflex comptable en aquest exercici. El Decret 1/1989, del Consell de la Generalitat Valenciana, autoritza la seua liquidació a càrrec del pressupost de 1989. La incorporació d'aquests crèdits es realitza basant-se en el caràcter finalista de les transferències de l'INSALUD per al finançament dels serveis del SVS, segons el Real Decret 1.612/1989.

Els fons es distribuïren finançant crèdits en diversos centres de despesa en els capítols següents, en milions de pesetes:

Capítol I	403'6
Capítol II	976'9
Capítol IV	93'2
Capítol VI	3.556'2
Capítol VIII	25'0
	5.054'9

El Ministerio de Trabajo y Seguridad Social efectuó una transferencia de fondos por importe de 734,6 millones de pesetas para financiar distintos programas de carácter sanitario, que no estaba prevista inicialmente en el presupuesto. Con cargo a estos fondos se generaron créditos en varios centros de gasto, mediante la formalización de dos expedientes de modificación, de acuerdo con el artículo 37 de la Ley 4/1984, de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana.

3.1.3 Transferencias de crédito

Al comienzo de este apartado ya se ha señalado que desde el punto de vista de la adecuación del presupuesto inicial a las necesidades reales se ha producido un gran avance en la elaboración del presupuesto de 1989 en relación al de 1988. Por este motivo ha sido posible reducir en gran medida el número de expedientes de transferencias de crédito formalizados en el ejercicio, logrando con ello una sustancial mejora en la agilidad de la gestión.

Se han tramitado y aprobado 41 expedientes, número que representa un 6,7% respecto de los tramitados en el ejercicio anterior. El importe económico de estos expedientes de transferencias de crédito es de 15.042,2 millones de pesetas, con efecto nulo en el volumen total del presupuesto, dado que por su naturaleza constituyen redistribuciones de créditos entre diferentes partidas presupuestarias. A nivel de capítulos estos expedientes han originado los siguientes movimientos netos, en millones de pesetas:

Capítulo I	1.455
Capítulo II	<1.527>
Capítulo VI	72
	0

3.1.4 Incorporación de remanentes del presupuesto 1988

El 11 de mayo de 1989 se aprobó un expediente de modificación de crédito por importe de 5.054,9 millones de pesetas, para formalizar la incorporación de remanentes de crédito del presupuesto 1988 al de 1989.

De esa cantidad, 3.435,4 millones de pesetas correspondían a créditos comprometidos en firme en relación a proyectos de inversión en curso (capítulo VI), y se incorporaron en 1989 a las mismas aplicaciones y por los mismos importes de origen en base al art. 12 de la Orden de 18 de enero de 1988, de la Conselleria de Economía y Hacienda.

Los restantes 1.619,5 millones de pesetas no sustentaban compromisos en firme y se destinan a incrementar el presupuesto de 1989 por el importe necesario para atender parte de las obligaciones pendientes de 1988, correspondientes a transacciones que no tuvieron reflejo contable en dicho ejercicio; el Decreto 1/1989 del Consell de la Generalitat Valenciana autoriza su liquidación con cargo al presupuesto de 1989. La incorporación de estos créditos se realiza en base al carácter finalista de las transferencias del INSALUD para la financiación de los servicios del SVS, según el Real Decreto 1612/1989.

Los fondos se distribuyeron financiando créditos en distintos centros de gasto en los siguientes capítulos, en millones de pesetas:

Capítulo I	403,6
Capítulo II	976,9
Capítulo IV	93,2
Capítulo VI	3.556,2
Capítulo VIII	25,0
	5.054,9

Per a major detall sobre aquest expedient, vegeu l'apartat 13.2.1 de l'informe de la Sindicatura de 1988.

3.1.5 Incorporació de les resultes de l'exercici de 1988

La incorporació de les resultes de l'exercici de 1988, s'ha realitzat per imports que en el cas dels ingressos no guarden relació amb la liquidació de l'exercici de 1988 (vegeu l'apartat 10.1); pel que fa a les despeses, s'han incorporat les obligacions pendents segons la liquidació del pressupost de 1988, menys una anul·lació d'obligacions per 250'2 milions de pessetes.

3.2 Treball realitzat

S'ha examinat en profunditat una mostra de 23 expedients de modificació, l'import dels quals, en pessetes, representa un 93'3 % del total dels tramitats. Amb aquesta finalitat, se n'han seleccionat els deu de generació i suplement de crèdit i tretze de transferències de crèdit entre els de major import. Les modificacions s'han comptabilitzat adequadament i estan suportades per un expedient tramitat, formalitzat i aprovat conformement a la normativa vigent.

No obstant això, s'han tramitat i aprovat almenys quatre expedients de transferències de crèdit que afecten despeses de personal sense que s'hi justifique adequadament que la quantitat, la transferència de la qual es proposa, no està afecta a cap obligació de pagament, ni ho estarà durant la resta de l'exercici, segons prescriu l'art. 33.a) de la Llei 4/1984, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana. La documentació d'aquests expedients no inclou tampoc un estudi econòmic amb el detall i els requisits establerts per l'art. 6.3 B de l'Ordre de la Conselleria d'Economia i Hisenda, de 18 de gener de 1988.

3.3 Conclusions i recomanacions

a) Com a resultat de les proves i comprovacions realitzades, podeu concloure que les modificacions pressupostàries produïdes durant l'exercici de 1989, s'han comptabilitzat sobre la base d'un document comptable suportat pel corresponent expedient que ha estat tramitat, formalitzat i aprovat conformement a la normativa aplicable, i que els procediments seguits estan d'acord amb principis de control intern raonable en la matèria. Tanmateix s'hi han detectat algunes diferències, assenyalades abans, que tot i no ser fonamentals, han d'evitar-se reforçant les mesures de control intern en la tramitació dels expedients.

b) Tal com s'ha indicat en l'apartat 3.1, l'elaboració del pressupost de 1989 ha estat molt més precisa que la de l'exercici anterior, amb la qual cosa s'hi han originat i tramitat un nombre molt inferior d'expedients de modificacions pressupostàries. Així mateix, el procés de tramitació d'aquestes modificacions també ha millorat substancialment respecte de l'exercici de 1988 i s'hi han esmenat gran part de les deficiències detectades en aqueix any.

Para mayor detalle sobre este expediente, ver el apartado 13.2.1 del Informe de la Sindicatura de 1988.

3.1.5 Incorporación de resultados del ejercicio 1988

La incorporación de las resultas del ejercicio 1988 se ha realizado por importes que en el caso de los ingresos no guardan relación con la liquidación del ejercicio 1988 (ver apartado 10.1), y respecto de los gastos, se han incorporado las obligaciones pendientes según la Liquidación del presupuesto de 1988, menos una anulación de obligaciones por 250,2 millones de pesetas.

3.2 Trabajo realizado

Se ha examinado en profundidad una muestra de 23 expedientes de modificación, cuyo importe en pesetas representa un 93,3% sobre el total de los tramitados; para ello se han seleccionado los diez de generación y suplemento de crédito y trece de transferencias de crédito entre los de mayor importe. Las modificaciones se han contabilizado adecuadamente y están soportadas por un expediente tramitado, formalizado y aprobado de conformidad con la normativa vigente.

No obstante lo dicho, se han tramitado y aprobado al menos cuatro expedientes de transferencias de crédito que afectan a gastos de personal, sin que en dichos expedientes se justifique adecuadamente que la cantidad cuya transferencia se propone no está afecta a obligación alguna de pago, ni va a estarlo durante el resto del ejercicio, según prescribe el artículo 33.a) de la Ley 4/1984, de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana. La documentación de estos expedientes tampoco incluye un estudio económico con el detalle y requisitos establecidos por el artículo 6.3 B de la Orden de la Conselleria de Economía y Hacienda de 18 de enero de 1988.

3.3 Conclusiones y recomendaciones

a) Como resultado de las pruebas y comprobaciones realizadas, puede concluirse que las modificaciones presupuestarias producidas durante el ejercicio de 1989 se han contabilizado sobre la base de un documento contable, soportado por el correspondiente expediente que ha sido tramitado, formalizado y aprobado conforme a la normativa aplicable y los procedimientos seguidos están de acuerdo con principios de control interno razonable en la materia. Sin embargo se han detectado algunas deficiencias, señaladas anteriormente que pese a no ser fundamentales, deben evitarse, reforzando las medidas de control interno en la tramitación de los expedientes.

b) Tal como se ha indicado en el apartado 3.1, la elaboración del presupuesto de 1989 ha sido mucho más precisa que la del ejercicio anterior, con lo que se han originado y tramitado un número muy inferior de expedientes de modificaciones presupuestarias. Asimismo el proceso de tramitación de estas modificaciones también ha mejorado substancialmente respecto del ejercicio 1988, habiéndose subsanado gran parte de las deficiencias detectadas ese año.

4. LIQUIDACIÓ DE L'ESTAT DE DESPESES. ASPECTES GENERALS I EXECUCIÓ

4.1 Concepte i execució. Comentaris generals

El quadre 4.1, mostra, en milions de pessetes, l'execució del pressupost de despeses per capítols, amb el detall de les diverses fases pressupostàries, a partir de la informació facilitada a aquesta Sindicatura, afegint les columnes indicatives dels percentatges d'execució. Abans és convenient recordar els conceptes detallats en l'esmentat quadre i en els quadres que apareixen en els següents capítols, referents a "Total disposicions" i "Total obligacions", a fi de classificar adequadament el contingut de la liquidació.

El "Total disposicions" indica el total de crèdits compromesos pel SVS, a 31 de desembre de 1989. El grau de disposició ve donat pel percentatge que representa el total de crèdits compromesos sobre el pressupost definitiu.

El "Total obligacions" indica el total d'obligacions reconegudes en l'exercici de 1989 i ve el grau d'execució donat pel percentatge que implica el total d'obligacions sobre el pressupost definitiu; per tant, aquest grau d'execució mesura el percentatge del pressupost que ja ha estat materialment executat i ja està pagat o pendent de pagament a la data de la liquidació.

El grau de compliment ve donat pel percentatge que el total de pagaments realitzats representa sobre el total d'obligacions reconegudes. Per raó de l'actual sistema comptable del SVS no permet obtenir els pagaments realitzats desagregadament, és a dir, per capítols, articles i conceptes pressupostaris, ja que la informació de la qual es disposa només abasta la fase "K" de l'ordenament del pagament, i solament es coneixen de forma global els pagaments realitzats per les tresorereries territorials de la Seguretat Social, excepcionalment, en aquest informe, es considerarà que el grau de compliment ve donat per la relació entre els pagaments proposats i les obligacions reconegudes.

En el quadre 4.2 podeu observar, en milions de pessetes, el pressupost definitiu de 1989, classificat per centres de despesa i per capítols pressupostaris. També podeu veure la importància relativa que cada centre té en el conjunt del pressupost del SVS.

4.2 Conclusions i recomanacions

Com a resum del treball realitzat en les diverses àrees, tot seguit s'exposen els aspectes més significatius que en sorgeixen. Aquests aspectes fan referència a la liquidació de despeses del pressupost de 1989 pel que fa a la coherència i correspondència de xifres, tant internament com amb els registres comptables i també quant al compliment de la normativa legal que hi és d'aplicació.

En l'anàlisi que s'efectua de cada capítol pressupostari de despeses, es presenten els comentaris i les conclusions específics que afecten a cadascun; en aquest apartat només s'inclouen aquelles conclusions i recomanacions d'aplicació general.

a) La liquidació del pressupost de despeses, amb el detall que figura en el quadre 4.1 sorgeix directament dels registres comptables tramesos en aquesta institució.

4. LIQUIDACIÓN DEL ESTADO DE GASTOS. ASPECTOS GENERALES Y EJECUCIÓN

4.1 Concepto y ejecución. Comentarios generales

El cuadro 4.1 muestra, en millones de pesetas, la ejecución del presupuesto de gastos por capítulos, con detalle de las diversas fases presupuestarias, a partir de la información facilitada a esta Sindicatura, añadiendo las columnas indicativas de los porcentajes de ejecución. Antes es conveniente recordar los conceptos detallados en el dicho cuadro y en los cuadros que aparecen en los siguientes capítulos, referentes a "Total Disposiciones" y "Total Obligaciones", con el fin de clasificar adecuadamente el contenido de la Liquidación.

El "Total Disposiciones" indica el total de créditos comprometidos por el SVS a 31 de diciembre de 1989. El grado de disposición viene dado por el porcentaje que el total de créditos comprometidos representa sobre el presupuesto definitivo.

El "Total Obligaciones" indica el total de obligaciones reconocidas en el ejercicio 1989, y el grado de ejecución viene dado por el porcentaje que supone el total de obligaciones reconocidas sobre el presupuesto definitivo; mide por tanto este grado de ejecución el porcentaje del presupuesto que ya ha sido materialmente ejecutado, y ya está pagado o pendiente de pago a la fecha de Liquidación.

El grado de cumplimiento, viene dado por el porcentaje que el total de pagos realizados supone sobre el total de obligaciones reconocidas. Debido a que el actual sistema contable del SVS, no permite obtener los pagos realizados a nivel desagregado, es decir a nivel de capítulos, artículos y conceptos presupuestarios, ya que a ese nivel la información disponible únicamente alcanza a la fase "K" de ordenación del pago, y sólo se conocen de forma global los pagos realizados por las Tesorerías Territoriales de la Seguridad Social, excepcionalmente en este Informe, se va a considerar que el grado de cumplimiento viene dado por la relación entre pagos propuestos y obligaciones reconocidas.

En el cuadro 4.2 puede observarse en millones de pesetas el presupuesto definitivo de 1989 clasificado por centros de gasto y por capítulos presupuestarios. Puede verse también la importancia relativa que cada centro tiene en el conjunto del presupuesto del SVS.

4.2 Conclusiones y recomendaciones

Como resumen del trabajo realizado en las distintas áreas, se exponen a continuación los aspectos más significativos que surgen del mismo. Estos aspectos hacen referencia a la Liquidación de gastos del presupuesto de 1989 en cuanto a su coherencia y correspondencia de cifras, tanto internamente como con los registros contables, así como al cumplimiento de la normativa legal que le es aplicable.

En el análisis que se efectúa de cada capítulo presupuestario de gastos, se presentan los comentarios y conclusiones específicos que afectan a cada uno de ellos; en este apartado se incluyen únicamente aquellas conclusiones y recomendaciones de aplicación general.

a) La Liquidación del presupuesto de gastos, con el detalle que figura en el cuadro 4.1 surge directamente de los registros contables remitidos a esta Institución.

SERVEI VALENCIA DE SALUT

LIQUIDACIO DE L'EXERCICI 1.989

PRESSUPOST DE DESPESES

En milions de pessetes

CAPITOL	PRESSUPOST	MODIFICA-	PRESSUPOST	TOTAL	TOTAL	TOTAL	SALDO	SALDO	SALDO	SALDO	SUMA	GRAU	GRAU	GRAU	
	INICIAL	CIONS	DEFINITIU	DISPO-	OBLIGA-	PAGAMENTS	PRESSUPOST	AUTORIT-	DISPOSI-	OBLIGA-	(8+9+	DE DIS-	D'EXE-	DE COM-	
	1	2	(1+2)	SICIONS	CIONS	PROPOSATS	(3-4+9)	ZATS	CIONS	CIONS	+10+11)	POSIC.	CUCIO	PLIMENT	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1 Despeses de personal	85.554,3	6.796,6	92.350,9	91.146,7	91.146,7	90.398,7	87.660,7	1.204,3	0,0	748,0	2.738,0	4.690,3	98,7%	97,9%	97,0%
2 Desp. béns corrents i serv.	33.967,9	940,5	34.908,4	34.645,1	34.641,9	34.451,1	31.936,6	266,5	3,2	190,8	2.514,5	2.975,0	99,2%	98,7%	92,7%
4 Transferències corrents	35.900,0	8.439,7	44.339,7	44.281,2	44.281,2	43.899,6	41.039,7	58,5	0,0	381,6	2.859,9	3.300,0	99,9%	99,0%	93,5%
6 Inversions reals	8.100,0	3.627,8	11.727,8	11.692,5	11.533,8	8.817,8	8.189,0	194,0	158,7	2.716,0	620,8	3.697,5	98,3%	75,2%	92,9%
8 Actius financers	96,0	25,0	121,0	99,7	99,7	99,7	90,1	21,3	0,0	0,0	9,6	30,9	82,4%	82,4%	90,4%
TOTAL	163.618,2	19.829,7	183.447,9	181.865,2	181.703,3	177.666,9	168.916,1	1.744,6	161,9	4.036,4	8.750,8	14.693,7	99,0%	96,8%	95,1%

Quadre 4.1

SERVEI VALENCIA DE SALUT

Pressupost 1989 per centres de despesa i capítol

Classificat per volum pressupostari i tipus de centres, pressupost final

(En milers de pessetes)

CODI	CENTRE DE DESPESA	CAP. I	CAP. II	CAP. IV	CAP. VI	CAP. VIII	TOTAL	%
4697	Dirc.Prov.València	11.239	7.479	26.592	5.343	60	50.712	27,64%
397	Dirc.Prov.Alacant	6.696	2.369	12.819	3.800	29	25.713	14,02%
1297	Dirc.Prov.Castelló	2.830	1.033	4.880	2.027	20	10.791	5,88%
6097	Serv.Centr.SVS	836	248	48	558	12	1.703	0,93%
	DIRECCIONS	21.601	11.129	44.340	11.728	121	88.919	48,47%
4601	H. La Fe	17.850	5.987				23.836	12,99%
301	H. G. Alacant	6.836	2.208				9.044	4,93%
4671	H. Clínic Universit.	6.475	2.234				8.709	4,75%
4608	H. Dr. Peset	3.628	1.313				4.941	2,69%
1201	H. G. Castelló	3.574	1.039				4.613	2,51%
304	H. Elx	3.360	1.246				4.607	2,51%
4624	H. Sagunt	2.186	973				3.159	1,72%
4613	H. Arnau Vilanova	2.374	714				3.089	1,68%
315	H. Elda	2.188	824				3.012	1,64%
4625	H. Xàtiva	2.112	856				2.968	1,62%
303	H. Alcoi	2.049	833				2.882	1,57%
4611	H. Franc.Borja Gandia	1.872	579				2.451	1,34%
317	H. V. Joiosa Benidorm	1.756	674				2.430	1,32%
316	H. Dénia	1.143	489				1.631	0,89%
1203	H. Gran Vía	1.150	350				1.500	0,82%
4626	H.Dr. Moliner Bétera	598	120				717	0,39%
4627	H. Malva-rosa	488	130				618	0,34%
1209	H. La Magdalena	400	151				551	0,30%
318	S.Card.S.Vict.Raspeig	426	121				547	0,30%
4609	H. Requena	412	56				468	0,26%
4628	H. Com. Ontinyent	291	60				351	0,19%
	HOSPITALS	61.168	20.954	0	0	0	82.122	44,77%
305	1*Ad.AP.Alacant	1.542	533				2.075	1,13%
1205	4*Ad.AP.	1.361	262				1.623	0,88%
4617	6*Ad.AP.	1.025	329				1.354	0,74%
4614	Altres	5.654	1.701				7.356	4,01%
	ALTRES	9.581	2.826	0	0	0	12.407	6,76%
	TOTAL	92.351	34.908	44.340	11.728	121	183.448	100,00%

Quadre 4.2

b) Les comprovacions i proves realitzades respecte dels diferents capítols de despeses, han posat de manifest que, per regla general, els apunts comptables registrats estan adequadament recolzats pel seu document comptable, que la documentació té el suport corresponent i que els procediments seguits en matèria de contractació s'ajusten en la major part dels casos a les prescripcions de la normativa aplicable. Les excepcions sorgides en el curs del nostre treball s'indiquen en cadascun dels apartats respectius.

c) Per raó del que s'indica en l'apartat 12.2, referent al sistema de pagaments del SVS, aquesta Sindicatura única-ment ha comprovat que els pagaments proposats (documents en fase "K") estaven adequadament proposats, autoritzats i intervinguts, ja que els documents amb la signatura de l'ordenador són custodiats per les tresoreries territorials de la Seguretat Social. A partir del primer de gener de 1990, aquesta peculiaritat ja no s'hi produeix, puix que la Tresoreria del SVS, s'ha integrat plenament en la de la Generalitat.

d) El grau de disposició del pressupost de despeses és d'un 99'0 %, que es considera satisfactori. Així mateix, també pot considerar-se satisfactori el grau d'execució de la despesa, que es situa en el 96'8 %; aquest grau d'execució és el que indica realment com s'hi han gestionat els crèdits inclosos en el pressupost de despeses.

Els dos capítols pressupostaris amb el grau d'execució més baix són el d'"Inversions reals", amb un 75'2 % i el d'"Actius financers", amb un 82'4 %, si bé aquest darrer és irrellevant en el conjunt del pressupost. En els apartats d'aquest informe corresponents als dits capítols, s'analitzen les característiques d'aquesta execució pressupostària.

5. DESPESES DE PERSONAL

5.1 Concepte i execució. Comentaris generals

El quadre 5.1, elaborat per aquesta Sindicatura de Comptes a partir de la informació rebuda, mostra, en milions de pessetes, el detall de les despeses de personal per articles pressupostaris així com el seu grau de compromís, d'execució i el nivell de pagaments.

Cal destacar que aquest capítol, amb un pressupost definitiu de 92.350'9 milions de pessetes, representa el 50'3 % del pressupost total del Servei Valencià de Salut, és a dir, és el capítol de major pes específic d'aquest pressupost.

La major part de les despeses d'aquest capítol es concentra en els hospitals que, amb 61.168 milions de pessetes, absorbeixen el 66'2 % del pressupost definitiu total. Les delegacions territorials i els serveis centrals, representen el 23'4 % de les despeses amb 21.601 milions de pessetes. Altres centres, amb 9.581 milions de pessetes, representen el 10'4 % del pressupost del capítol (vegeu el quadre 4.2).

El total de disposicions puja a 91.146'7 milions de pessetes, xifra que representa un grau de compromís del 98'7%; les obligacions reconegudes són de 90.398'7 milions de pessetes, cosa que indica un grau d'execució del 97'9 %, que és satisfactori.

En el Servei Valencià de Salut, prestaven serveis un total de 29.211 persones distribuïdes en les categories següent:

b) Las comprobaciones y pruebas realizadas respecto de los distintos capítulos de gastos, han puesto de manifiesto que por regla general los apuntes contables registrados están, adecuadamente respaldados por su documento contable y la documentación soporte correspondiente, y que los procedimientos seguidos en materia de contratación se ajustan en la mayor parte de los casos a las prescripciones de la normativa aplicable. Las excepciones surgidas en el curso de nuestro trabajo se han puesto de manifiesto en cada uno de los respectivos apartados.

c) Como consecuencia de lo indicado en el apartado 12.2, referente al sistema de pagos del SVS, esta Sindicatura, únicamente ha comprobado que los pagos propuestos (documentos en fase "K") estaban adecuadamente propuestos, autorizados e intervenidos, ya que los documentos con la firma del ordenador son custodiados por las Tesorerías Territoriales de la Seguridad Social. A partir del 1 de enero de 1990 esta peculiaridad ya no se produce al haberse integrado plenamente la tesorería del SVS con la de la Generalitat.

d) El grado de disposición del presupuesto de gastos es de un 99,0%, que se considera satisfactorio. Asimismo también se puede considerar satisfactorio el grado de ejecución del gasto que se sitúa en el 96,8%, y es este grado de ejecución el que realmente indica cómo se han gestionado los créditos incluidos en el presupuesto de gastos.

Los dos capítulos presupuestarios con el grado de ejecución más bajo son el de Inversiones reales con un 75,2% y Activos financieros con un 82,4%, si bien este último es irrelevante en el conjunto del presupuesto. En los apartados de este Informe correspondientes a dichos capítulos se analizan las características de esta ejecución presupuestaria.

5. GASTOS DE PERSONAL

5.1 Concepto y ejecución. Comentarios generales

El cuadro 5.1, elaborado por esta Sindicatura de Cuentas a partir de la información recibida muestra, en millones de pesetas, el detalle de los gastos de personal por artículos presupuestarios y su grado de compromiso, de ejecución y el nivel de pagos.

Hay que destacar que este capítulo, con un presupuesto definitivo de 92.350,9 millones de pesetas, representa el 50,3% del presupuesto total del Servicio Valenciano de Salud, es decir, que es el capítulo de mayor peso específico de dicho presupuesto.

La mayor parte de los gastos de este capítulo se concentra en los hospitales, que con 61.168 millones de pesetas, absorben el 66,2% del presupuesto definitivo total. Las Delegaciones Territoriales y Servicios Centrales representan el 23,4% de los gastos, con 21.601 millones de pesetas. Otros centros, con 9.581 millones de pesetas, representan el 10,4% del presupuesto del capítulo, (ver cuadro 4.2).

El total de disposiciones asciende a 91.146,7 millones de pesetas, cifra que supone un grado de compromiso del 98,7%, y las obligaciones reconocidas son 90.398,7 millones de pesetas, lo que indica un grado de ejecución del 97,9% que es satisfactorio.

En el Servicio Valenciano de Salud prestaban servicios un total de 29.211 personas distribuïdas en las siguientes categorías:

SERVEI VALENCIA DE SALUT

LIQUIDACIO DEL PRESSUPOST 1.989

CAPITOL I - DESPESES DE PERSONAL

En milions de pessetes

ARTICLE	PRESSUPOST DEFINITIU 1	TOTAL DISPO- SICIONS 2	TOTAL OBLIGA- CIONS 3	TOTAL PAGAMENTS DE DIS- PROPOSATS 4	GRAU DE DIS- POSIC. 2/1	GRAU D'EXE- CUCIO 3/1	GRAU DE COM- PLIMENT 4/3
10 Alts càrrecs	32,7	32,7	32,7	32,7	100,0%	100,0%	100,0%
12 Pers.func.i estatutari	59.896,0	59.366,9	59.249,3	59.037,2	99,1%	98,9%	99,6%
13 Laborals	5.810,2	5.748,0	5.724,1	5.637,0	98,9%	98,5%	98,5%
14 Altre personal	60,5	54,8	53,4	53,4	90,6%	88,3%	100,0%
15 Incer.al rendim. i altres	7.596,1	7.387,9	7.011,5	5.762,9	97,3%	92,3%	82,2%
16 Quot.prest.i despeses soc.	18.955,5	18.556,4	18.327,7	17.137,5	97,9%	96,7%	93,5%
TOTAL CAPITOL I	92.350,9	91.146,7	90.398,7	87.660,7	98,7%	97,9%	97,0%

Quadre 5.1

	Nombre de persones
Alts càrrecs	7
Grup A	7.003
Grup B	9.201
Grup C	633
Grup D	8.461
Grup E i altres	3.906
Total	29.211

5.2 Treball realitzat

A fi d'analitzar si els procediments seguits en matèria de gestió de personal, elaboració i pagaments de nòmines estan d'acord amb la normativa aplicable i els principis raonables de control intern, així com si els criteris de periodificació i imputació comptable estan d'acord amb els principis aplicables en la matèria, s'han realitzat proves en diversos centres de despesa per avaluar els procediments aplicats en la pràctica i verificar el compliment de les normes i principis indicats.

5.3 Aspectes rellevants

5.3.1 Característiques generals

Com s'ha dit en l'apartat 5.1 anterior, les despeses de personal representen el 50,3 % del pressupost del SVS. A més d'aquest fet, que per si mateix indica la importància d'aquest capítol, la concurrència de diversos factors contribueix a configurar la complexitat de l'àrea. Aquests factors són, entre altres, els següents:

a) En el SVS hi ha personal subjecte a distints tipus de normativa i règims retributius; està classificat en funcionaris, personal estatutari i personal laboral.

b) Fins a l'exercici de 1990 no s'ha pogut unificar en un sol centre l'elaboració de les nòmines del personal, tasca que durant 1988 i 1989 era realitzada per diversos departaments i serveis externs, amb una falta d'homogeneïtat en la seua confecció.

5.3.2 Registre i expedients de personal

En les proves i verificacions de les nòmines realitzades, s'hi ha observat que els expedients de personal presenten un elevat nivell de deficiències i en bona part estan incomplets; per aquest motiu resulten insuficients com a suport per a una bona gestió i cal posar en marxa la tasca de documentació i elaboració d'aquests expedients.

En el curs de la fiscalització també s'ha comprovat la no existència d'un registre de personal, malgrat el que preveu el Decret 60/1986, de 19 de maig, sobre registre de personal, -el qual va ser desenvolupat per l'Ordre de la Conselleria d'Administració Pública, de 5 de juny de 1986 i l'Ordre de la Conselleria de Sanitat i Consum, de 21 de setembre de 1989- que crea i regula el Registre de Personal adscrit a les institucions sanitàries del Servei Valencià de Salut. La direcció d'aquest registre, es configura com a un òrgan dependent de la Secretaria General Administrativa de la Conselleria de Sanitat i Consum.

	Nº de personas
Altos cargos	7
Grupo A	7.003
Grupo B	9.201
Grupo C	633
Grupo D	8.461
Grupo E y otros	3.906
Total	29.211

5.2. Trabajo realizado

Con el objetivo de analizar si los procedimientos seguidos en materia de gestión de personal, elaboración y pagos de nóminas están de acuerdo con la normativa aplicable y con principios razonables de control interno y si los criterios de periodificación e imputación contable están de acuerdo con los principios aplicables en la materia, se han realizado pruebas en varios centros de gasto para evaluar los procedimientos aplicados en la práctica y verificar el cumplimiento de las normas y principios indicados.

5.3 Aspectos relevantes

5.3.1 Características generales

Como se ha indicado en el apartado 5.1 anterior los gastos de personal representan el 50,3% del presupuesto del SVS. Adicionalmente a este hecho, que por sí mismo indica la importancia de este capítulo, la concurrència de diversos factores contribuye a configurar la complejidad del área, entre otros:

a) En el SVS existe personal sujeto a distintos tipos de normativa y regímenes retributivos, clasificándose en funcionarios, personal estatutario y personal laboral.

b) Hasta el ejercicio 1990 no se ha podido unificar en un sólo centro la elaboración de las nóminas del personal, tarea que durante 1988 y 1989 era realizada por varios departamentos y servicios externos, con una falta de homogeneidad en la confección de las mismas.

5.3.2 Registro y expedientes de personal

En las pruebas y verificaciones de nóminas realizadas, se ha observado que los expedientes de personal presentan un elevado nivel de deficiencias y están en buena parte incompletos, por este motivo resultan insuficientes como soporte para una buena gestión y es necesario poner en marcha la labor de documentación y elaboración de dichos expedientes.

En el curso de la fiscalización, también se ha comprobado la no existencia de un registro de personal, a pesar de lo previsto por el Decreto 60/1986, de 19 de mayo, sobre registro de personal que fue desarrollado por la Orden de la Conselleria de Administración Pública de 5 de junio de 1986, y la Orden de la Conselleria de Sanidad y Consumo, de 21 de septiembre de 1989, que crea y regula el Registro del Personal adscrito a las Instituciones Sanitarias del Servicio Valenciano de Salud. La jefatura de este Registro se configura como un órgano dependiente de la Secretaría General Administrativa de la Conselleria de Sanidad y Consumo.

El personal adscrit als Serveis Centrals i Territorials de la Conselleria de Sanitat i Consum i als Serveis Centrals i Delegacions del SVS, roman en l'àmbit d'aplicació del Registre de personal de la Generalitat Valenciana.

Encara que en 1988 es va començar a recopilar les dades corresponents al personal sanitari i estatutari a fi d'asentar les bases documentals d'un registre de personal actualitzat i suficient, a la data actual encara no s'ha avançat prou en la ineludible tasca d'iniciar efectivament el registre de personal del SVS.

5.3.3 Retribucions

Les distintes formes jurídiques de relació laboral del personal del SVS, (funcionaris, laborales i personal estatutari) determinen la subjecció a sistemes retributius diferents. L'homogeneització d'aquests sistemes incloent la simplificació i racionalització del Sistema de Determinació d'Honoraris, vigent per al personal sanitari adscrit als Centres d'Assistència Primària, és un dels objectius més importants que té el SVS en l'àrea de personal. Una de les disposicions que aborden aquest objectiu és el Decret 169/1990, de 15 d'octubre, sobre retribucions de personal dependent del SVS.

L'Acord del Consell de la Generalitat Valenciana de 16 d'octubre de 1989, desenvolupat per la Circular 21/1989 de la Conselleria de Sanitat i Consum, de 17 d'octubre de 1989, va acordar aplicar al personal estatutari dependent del SVS, allò que estableix la Llei 70/1978, de 26 de desembre, quant al reconeixement dels serveis previs prestats a l'administració per part dels funcionaris abans del seu nomenament definitiu. L'aplicació d'aquestes normes, amb caràcter retroactiu en els casos particulars en què existís reclamació prèvia a l'Administració, representa una contingència econòmica a càrrec del SVS, la importància de la qual s'incrementa perquè el col·lectiu afectat ha presentat nombroses reclamacions sol·licitant la revisió del sistema de valoració dels trienns reconeguts, reclamacions que estan pendents de resolució definitiva a la data de la redacció d'aquest informe. Aquests fets configuren una contingència econòmica a càrrec del Servei Valencià de Salut, l'import de la qual s'estima que pot ser important, i que s'espera siga compensat amb les transferències que corresponguen per la desviació que la mateixa circumstància produeca en el pressupost de l'INSALUD no transferit.

Durant 1989 eren nombrosos els treballadors del SVS que prestaven serveis en centres diferents als que foren contractats i les seues retribucions figuraven a càrrec dels centres d'origen. Així mateix, les comissions de servei concedides al personal, es prorrogaven habitualment per períodes de temps superiors als previstos per a aquesta situació per la normativa vigent. En el curs de la revisió efectuada en l'hospital "La Fe", detectàrem que hi havia 182 treballadors contractats temporalment per aquest hospital per a prestar serveis en altres centres, i unes 50 persones de la seua plantilla estaven en comissió de serveis, en altres centres. En el Serveis Centrals del SVS, es trobaven en comissió de serveis 12 treballadors de la plantilla dels Serveis Territorials de València i 6 d'altres organismes.

El personal adscrito a los Servicios Centrales y Territoriales de la Conselleria de Sanidad y Consumo y a los Servicios Centrales y Delegaciones del SVS permanece en el ámbito de aplicación del Registro de Personal de la Generalitat Valenciana.

Aunque en 1988 se comenzaron a recopilar los datos correspondientes al personal sanitario y estatutario con el objeto de sentar las bases documentales de un Registro de Personal actualizado y suficiente, en la fecha actual aún no se ha avanzado lo bastante en la ineludible tarea de poner en marcha efectivamente el Registro de Personal del SVS.

5.3.3 Retribuciones

Las distintas formas jurídicas de relación laboral del personal del SVS (funcionarios, laborales y personal estatutario) determinan la sujeción a distintos sistemas retributivos. La homogeneización de estos sistemas incluyendo la simplificación y racionalización del Sistema de Determinación de Honorarios, vigente para el personal sanitario adscrito a los Centros de Asistencia Primaria, es uno de los objetivos más importantes que en el área de personal tiene el SVS. Una de las disposiciones que abordan este objetivo es el Decreto 169/1990 de 15 de octubre, sobre retribuciones del personal dependiente del SVS.

El Acuerdo del Consell de la Generalitat Valenciana de 16 de octubre de 1989, desarrollado por la Circular 21/1989 de la Conselleria de Sanidad y Consumo, de 17 de octubre de 1989, acordó la aplicación al personal estatutario dependiente del SVS de lo establecido por la Ley 70/1978, de 26 de diciembre en cuanto al reconocimiento de los servicios previos prestados a la Administración por los funcionarios antes de su nombramiento definitivo. La aplicación de estas normas, con carácter retroactivo en los casos particulares en que existiera reclamación previa a la Administración, representa una contingencia económica a cargo del SVS cuya importancia se incrementa porque el colectivo afectado ha presentado numerosas reclamaciones solicitando la revisión del sistema de valoración de los trienns reconocidos, reclamaciones que están pendientes de resolución definitiva a la fecha de redacción del presente Informe. Estos hechos configuran una contingencia económica a cargo del Servicio Valenciano de Salud, cuyo importe se estima que puede ser importante, y que se espera sea compensado con las transferencias que correspondan por la desviación que la misma circunstancia produzca en el presupuesto del INSALUD no transferido.

Durante 1989 eran numerosos los empleados del SVS que prestaban servicios en centros distintos a aquellos en los que fueron contratados y sus retribuciones figuraban a cargo de los centros de origen, asimismo las comisiones del servicio concedidas al personal se prorrogaban habitualmente por períodos de tiempo superiores a los previstos para esta situación por la normativa vigente. En el curso de la revisión efectuada en el hospital "La Fe" detectamos que 182 empleados contratados temporalmente por dicho hospital con el objeto de prestar servicios en otros centros y unas 50 personas de la plantilla del mismo estaban en comisión de servicios, en otros centros. En los Servicios Centrales del SVS se encontraban en comisión de servicio doce empleados de la plantilla de los Servicios Territoriales de Valencia y seis de otros organismos.

5.3.4 *Elaboració i comptabilització de les nòmines*

En 1988 i 1989, les nòmines s'han elaborat en diversos centres propis i en serveis externs. Aquesta situació generava dificultats per a posar en pràctica una política global en l'àrea de nòmines i personal.

Els centres de despesa gestionen i controlen les variacions i modificacions amb incidència en les nòmines (altes, baixes, etc) del seu personal, però les delegacions territorials s'encarreguen en bona part de les tasques de control i tramesa dels comunicats i resums corresponents a cada servei on s'elaboren les nòmines perquè aquestes modificacions siguin incorporades als fitxers dels sistemes informàtics respectius.

Els processos informàtics elaboren unes llistes-resums amb els imports mensuals de despeses de personal classificades per codis comptables; però en molts casos resulta necessari reelaborar manualment les xifres per a adequar-les abans de la seua imputació comptable definitiva, a causa de la inadequació dels codis comptables del procés informàtic al sistema del pressupost del SVS.

L'existència de diversos centres d'elaboració de nòmines impossibilita la formalització d'un procediment unificat per a comunicar les modificacions. El procés inclou una excessiva quantitat de tasques i registres manuals, cosa que incrementa el risc d'escometre errors i exigeix una excessiva dedicació per part del personal destinat als serveis.

No obstant això, cal indicar que gran part de la problemàtica citada se solucionarà al llarg de 1990 amb la centralització en el centre de procés de dades del SVS de l'elaboració de les nòmines i l'establiment de noves normes sobre la confecció, fiscalització, comptabilització i pagament de les nòmines del personal del SVS mitjançant l'Ordre conjunta de les Conselleries d'Economia i Hisenda i Sanitat i Consum de data 21 de març de 1990.

El SVS no ha comptabilitzat en el pressupost de 1989 la provisió per pagues extraordinàries meritedes i no percebudes a 31 de desembre de 1989, l'import de les quals representaria un ajust que incrementaria les despeses de personal de l'exercici en una quantia significativa.

Almenys per un import de 170'9 milions de pessetes, hi han hagut transaccions que han estat comptabilitzades a càrrec de conceptes inadequats, incomplint així el que estableix l'art. 18 de la Llei 12/1988, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a 1989.

5.3.5 *Cotitzacions a la Seguretat Social*

El càlcul de les cotitzacions a la Seguretat Social i mutualitats forma part dels processos informàtics de nòmines, però posteriorment cal efectuar una laboriosa tasca manual de revisió i ajust de les quotes obtingudes per a arribar als imports definitius, fonamentalment a causa de l'existència de diversos processos de nòmina i perquè es produeixen nombroses modificacions individuals -altes i baixes- després del tancament del procés informàtic.

A 31 de desembre de 1989 existien contingències per la possibilitat que foren practicats requeriments i actes de descobert per part de la Tresoreria de la Seguretat Social a centres de despesa del Servei Valencià de Salut i que posteriorment, durant 1990, han estat liquidats totalment per la Tresoreria de la Seguretat Social.

El SVS, seguint un criteri homogeni al de la Generalitat

5.3.4 *Elaboración y contabilización de las nóminas*

En 1988 y 1989 las nóminas se han elaborado en diversos centros propios y en servicios externos. Esta situación generaba dificultades en orden a poner en práctica una política global en el área de nóminas y personal.

Los centros de gasto gestionan y controlan las variaciones y modificaciones con incidencia en las nóminas (altas, bajas, etc.) de su personal, pero las Delegaciones Territoriales se encargan de buena parte de las tareas de control y remisión de los partes y resúmenes correspondientes a cada servicio en donde se elaboran las nóminas, para que dichas modificaciones sean incorporadas a los ficheros de los sistemas informáticos respectivos.

Los procesos informáticos elaboran unos listados-resumen con los importes mensuales de gastos de personal clasificados por códigos contables; pero en muchos casos resulta necesario reelaborar manualmente las cifras para adecuarlas antes de su imputación contable definitiva, por la inadecuación de los códigos contables del proceso informático al sistema del presupuesto del SVS.

La existencia de varios centros de elaboración de nóminas imposibilita la formalización de un procedimiento unificado para comunicar las modificaciones. El proceso incluye una excesiva cantidad de tareas y registros manuales, lo cual incrementa el riesgo de cometer errores y exige una excesiva dedicación por parte del personal destinado en los servicios.

Sin embargo hay que indicar que buena parte de la problemática citada se va a solucionar a lo largo de 1990, con la centralización en el Centro de proceso de datos del SVS de la elaboración de las nóminas, y el establecimiento de nuevas normas sobre confección, fiscalización, contabilización y pago de las nóminas del personal del SVS mediante la Orden conjunta de las Conselleries de Economía y Hacienda y Sanidad y Consumo de fecha 21 de marzo de 1990.

El SVS no ha contabilizado en el presupuesto de 1989 la provisión por pagas extras devengadas y no percibidas a 31 de diciembre de 1989, cuyo importe representaría un ajuste incrementando los gastos de personal del ejercicio en cuantía significativa.

Transacciones por importe de al menos 170,9 millones de pesetas han sido contabilizadas con cargo a conceptos inadecuados, incumpliendo lo establecido por el artículo 18 de la Ley 12/1988, de Presupuestos de la Generalitat Valenciana para 1989.

5.3.5 *Cotizaciones a la Seguridad Social*

El cálculo de las cotizaciones a la Seguridad Social y Mutuas forma parte de los procesos informáticos de nóminas. Pero resulta necesario efectuar posteriormente una laboriosa tarea manual de revisión y ajuste de las cuotas obtenidas para llegar a los importes definitivos, debido fundamentalmente a la existencia de varios procesos de nómina y a que se producen numerosas modificaciones individuales -altes y bajas- después del cierre del proceso informático.

Al 31 de diciembre de 1989 existían contingencias por la posibilidad de que fueran practicados requerimientos y actas de descubierto por la Tesorería de la Seguridad Social a centros de gasto del Servicio Valenciano de Salud, y que posteriormente, durante 1990, han sido liquidados totalmente por la Tesorería de la Seguridad Social.

El SVS, siguiendo un criterio homogéneo al de la Gene-

Valenciana, no ha ingressat quotes de cotització al Fons de Garantia Salarial pel personal funcionari, de la qual cosa es deriva una contingència a càrrec de l'organisme per la possibilitat que la inspecció del treball reclame aquestes quotes.

5.3.6 Retencions a compte de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques

Els processos informàtics calculen mensualment les retencions individuals. En algun col·lectiu de treballadors, els tipus de retenció individual sobre les nòmines no s'ha actualitzat al començament de l'exercici. No s'ha confeccionat tampoc en algun centre la relació nominal de preceptors (model 190) que exigeix la normativa sobre l'IRPF vigent. Per aquests motius poden derivar-se contingències fiscals a càrrec del SVS.

5.4 Conclusions i recomanacions

a) Cal aplicar els mitjans necessaris per a reforçar el control intern i esmenar les insuficiències en matèria de nòmines i assumptes de personal que s'han indicat en els apartats anteriors. En relació amb açò, cal assenyalar que a partir de gener de 1990 s'ha centralitzat l'elaboració de les nòmines, amb la qual cosa s'espera esmenar gran part de les deficiències de gestió indicades a l'hora d'homogeneitzar el sistema de confecció de nòmines de personal. La mateixa finalitat ha perseguit la publicació de l'Ordre de 21 de març de 1990 sobre la confecció, fiscalització, comptabilització i pagament de les nòmines del personal del SVS.

b) Cal optimitzar la utilització dels mitjans informàtics disponibles i dotar dels que els calguen els departaments que es responsabilitzen de les tasques de gestió de personal i nòmines.

c) Es ineludible aplicar els mitjans necessaris per aconseguir l'engegament efectiu del registre de personal i l'adequada posada al dia i manteniment dels expedients de personal.

6. DESPESES EN BENS CORRENTS I SERVEIS

6.1 Concepte i execució. Comentaris generals

En aquest capítol es registren les despeses corresponents a l'adquisició de béns corrents, serveis i subministraments necessaris per al funcionament dels Centres del Servei Valencià de Salut.

El pressupost definitiu de 1989 puja a 34.908'4 milions de pessetes, cosa que representa el 19'2 % del pressupost total del SVS i un increment del 29'3 % respecte del pressupost definitiu de l'exercici de 1988.

La major part de les despeses d'aquest capítol es concentra en els hospitals que, amb 20.954 milions de pessetes, aclaparen el 60'0 % del pressupost definitiu total.

Les delegacions territorials i serveis centrals, amb 11.129 milions de pessetes representen el 31'9 % de les despeses referides principalment a concerts d'assistència sanitària. Altres centres, amb 2.826 milions de pessetes, representen el 8'1 % del pressupost del capítol.

ralitat Valenciana, no ha ingresado cuotas de cotización al Fondo de Garantía Salarial por el personal funcionario, de lo que se deriva una contingencia a cargo del organismo por la posibilidad de que dichas cuotas sean reclamadas por la inspección del trabajo.

5.3.6 Retenciones a cuenta del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas

Los procesos informáticos calculan mensualmente las retenciones individuales. Los tipos de retención individual sobre las nóminas no se han actualizado al comienzo del ejercicio en algún colectivo de empleados. Tampoco se ha confeccionado en algún centro la relación nominal de preceptores (modelo 190) que exige la normativa sobre el IRPF vigente. Por estos motivos pueden derivarse contingencias fiscales a cargo del SVS.

5.4 Conclusiones y recomendaciones

a) Es preciso aplicar los medios necesarios para reforzar el control interno y a subsanar las insuficiencias en materia de nóminas y asuntos de personal que se han indicado en los apartados anteriores. En relación con esto hay que señalar que se ha procedido a la centralización de la elaboración de las nóminas a partir del 1 de enero de 1990 con lo que se espera subsanar buena parte de las deficiencias de gestión indicadas al homogeneizar el sistema de confección de nóminas del personal. El mismo fin ha perseguido la publicación de la Orden de 21 de marzo de 1990 sobre confección, fiscalización, contabilización y pago de las nóminas del personal del SVS.

b) Es necesario optimizar la utilización de los medios informáticos disponibles y dotar de los necesarios a los departamentos que se responsabilizan de las tareas de gestión de personal y nóminas.

c) Es ineludible aplicar los medios necesarios para conseguir la efectiva puesta en marcha del Registro de Personal, y la adecuada puesta al día y mantenimiento de los expedientes de personal.

6. GASTOS EN BIENES CORRIENTES Y SERVICIOS

6.1 Concepto y ejecución. Comentarios generales

En este capítulo se registran los gastos correspondientes a la adquisición de bienes corrientes, servicios y suministros necesarios para el funcionamiento de los Centros del Servicio Valenciano de Salud.

El presupuesto definitivo de 1989 asciende a 34.908,4 millones de pesetas, lo que representa el 19,2% del presupuesto total del SVS, y un incremento del 29,3% respecto del presupuesto definitivo del ejercicio 1988.

La mayor parte de los gastos de este capítulo se concentra en los hospitales, que con 20.954 millones de pesetas, absorben el 60,0% del presupuesto definitivo total. Las Delegaciones Territoriales Y Servicios Centrales representan el 31,9% de los gastos, con 11.129 millones de pesetas referidos principalmente a conciertos de asistencia sanitaria. Otros centros, con 2.826 millones de pesetas, representan el 8,1% del presupuesto del capítulo.

SERVEI VALENCIA DE SALUT

LIQUIDACIO DEL PRESSUPOST 1.989

CAPITOL II - DESPESES EN BENS CORRENTS I SERVEIS

En milions de pessetes

ARTICLE	PRESSUPOST	TOTAL	TOTAL	TOTAL	GRAU	GRAU	GRAU	1988
	DEFINITIU	DISPO-	OBLIGA-	PAGAMENTS DE DIS-	DE DIS-	D'EXE-	DE COM-	
	1	SICIONS	CIONS	PROPOSATS	POSIC.	CUCIO	PLIMIENT	-O-
		2	3	4	2/1	3/1	4/3	
20 Arrendaments	253,7	218,8	202,6	198,3	86,3%	79,9%	97,9%	208
21 Reparacions i conservació	1.521,5	1.470,6	1.450,8	1.383,4	96,6%	95,3%	95,4%	1.232
22 Mater., subministr. i altres	22.337,4	22.218,7	22.067,1	21.232,7	99,5%	98,8%	96,2%	16.615
23 Indemnitz. raó servei	115,5	90,1	87,4	74,4	78,0%	75,7%	85,1%	45
25 Concert. d'assist.sanitària	10.680,3	10.643,7	10.643,2	9.047,8	99,7%	99,7%	85,0%	8.723
TOTAL CAPITOL II	34.908,4	34.641,9	34.451,1	31.936,6	99,2%	98,7%	92,7%	26.823

Quadre 6.1

El total de disposicions puja a 34.641'9 milions de pesetes, xifra que implica un grau de compromís de 99'2 %, que és alt. Les obligacions reconegudes són 34.451'1 milions de pessetes, la qual cosa indica un grau d'execució del 98'7 %, que resulta satisfactori.

En el quadre 6.1 podeu veure un detall per articles, de l'execució pressupostària del capítol 2.

6.2 Aspectes rellevants

Les tasques de contractació i gestió, relatives a les transaccions d'aquest capítol, s'efectuen en cada centre de despesa. El Servei de Compres i Subministraments dels Serveis Centrals del SVS efectua la supervisió i seguiment de les contractacions de béns i serveis dels diversos centres.

En els apartats següents es comenten més detalladament els components d'aquest capítol.

6.2.1 Contractes de prestació de serveis de manteniment, neteja, seguretat, etc., en centres hospitalaris

S'ha revisat l'àrea de contractació per a la prestació de serveis diversos (la majoria de manteniment, neteja, seguretat, etc.) per part d'empreses privades en centres hospitalaris, i s'ha observat que gran part d'aquests contractes van ser adjudicats anys enrere i que anualment són prorrogats actualitzant els preus inicials d'acord amb els increments de tarifes aprovats amb caràcter general.

Segons la informació disponible, els 338 contractes de prestació de serveis en vigència en els centres hospitalaris, estaven distribuïts, d'acord amb la seua data d'adjudicació, en els rangs següents:

Data d'adjudicació	Nombre de contractes	
1968-1979	36	10'6 %
1980-1985	85	25'1 %
1986-1987	88	26'1 %
1988-1989	129	38'2 %
Total	338	100'0 %

Encara que el procediment d'actualització de tarifes siga completament legal i no hi haja cap impediment d'aquesta índole per a la seua aplicació per temps indefinit, també sembla que d'acord amb un principi de bona gestió, el procés d'adjudicació de contractes de prestació de serveis amb la corresponent sol·licitud i anàlisi de les ofertes concurrents, hauria de ser realitzat amb certa periodicitat (per exemple cada cinc anys com a màxim) i, en especial, es convenient que siguen novament adjudicats els contractes anteriors a la gestió del SVS.

S'ha revisat una mostra d'aquests expedients de contractes de serveis vigents en 1989 en centres hospitalaris, i s'ha detectat que en una part d'aquests faltaven documents exigits per la normativa aplicable relatiu al procés de contractació. Aquesta absència de documents en els expedients està en relació directa amb la seua antiguitat.

Encara que els expedients tramitats durant 1988 i 1989 contenen per regla general la documentació necessària, s'

El total de disposiciones asciende a 34.641,9 millones de pesetas, cifra que supone un grado de compromiso del 99,2%, que es alto. Las obligaciones reconocidas son 34.451,1 millones de pesetas, lo que indica un grado de ejecución del 98,7%, que resulta satisfactorio.

En el cuadro 6.1 puede verse un detalle a nivel de artículos de la ejecución presupuestaria del capítulo 2.

6.2 Aspectos relevantes

Las tareas de contratación y gestión relativas a las transacciones de este capítulo se efectúan en cada centro de gasto. El Servicio de Compras y Suministros de los Servicios Centrales del SVS efectúa la supervisión y seguimiento de las contrataciones de bienes y servicios de los distintos centros.

En los apartados siguientes se comentan con mayor detalle, los componentes de este capítulo.

6.2.1 Contratos de prestación de servicios de mantenimiento, limpieza, seguridad, etc en centros hospitalarios

Se ha revisado el área de contratación para la prestación de servicios diversos (en su mayoría de mantenimiento, limpieza, seguridad, etc) por empresas privadas, en centros hospitalarios, habiéndose observado que una buena parte de dichos contratos fueron adjudicados varios años atrás, y que anualmente son prorrogados actualizando los precios iniciales de acuerdo con los incrementos de tarifas aprobados con carácter general.

De acuerdo con la información disponible los 338 contratos de prestación de servicios en vigor en los centros hospitalarios, estaban distribuidos de acuerdo con su fecha de adjudicación en los siguientes rangos:

Fecha de adjudicación	Nº de contratos	
1968-1979	36	10,6%
1980-1985	85	25,1%
1986-1987	88	26,1%
1988-1989	129	38,2%
Total	338	100,0%

A pesar de que el procedimiento de actualización de tarifas, sea completamente legal, y no haya ningún impedimento de esta índole para su aplicación por tiempo indefinido, también parece que, de acuerdo con un principio de buena gestión, el proceso de adjudicación de contratos de prestación de servicios, con la correspondiente solicitud y análisis de ofertas concurrentes, debería ser realizado con cierta periodicidad (por ejemplo cada cinco años como máximo) y en especial, es conveniente que sean nuevamente adjudicados todos los contratos anteriores a la gestión del SVS.

Se ha revisado una muestra de estos expedientes de contratos de servicios vigentes en 1989 en centros hospitalarios, detectándose, que en una parte de ellos faltaban documentos exigidos por la normativa aplicable relativos al proceso de contratación, estando esta ausencia de documentos en los expedientes en relación directa con la antigüedad de los mismos.

Aunque los expedientes tramitados durante 1988 y 1989 contienen por regla general la documentación preci-

han trobat algunes deficiències formals i un deficient arxiu de documents, per la qual cosa es recomana que tots els expedients de contractació de serveis continguin tota la documentació exigida per la normativa, relativa a totes les fases de licitació i contractació, incloent-hi també les incidències posteriors esdevingudes durant la prestació del servei.

6.2.2 *Compra de material sanitari i productes farmacèutics*

Les principals classes de despesa que recull l'art. 22,- material, subministraments i altres- es mostren en el quadre següent, on s'indiquen les obligacions reconegudes en l'exercici de 1989, en milions de pessetes:

Material sanitari i productes farmacèutics	13.503'4
Neteja i condicionament	2.432'5
Subministraments, aigua, gas, electricitat, etc.	1.647'3
Productes alimentaris	1.641'5
Material d'oficina	401'9
Altres conceptes	2.440'5
Total article 22	22.067'1

Com podeu veure dins d'aquest grup destaca la despesa de material sanitari i productes farmacèutics que representa el 61'2 % del total. El SVS té establerts els següents sistemes per a l'adquisició d'aquests productes:

- a) Concurs públic celebrat per part de l'hospital o centre de despesa interessada.
- b) Concurs públic centralitzat.
- c) Protocol centralitzat.
- d) Contractació directa.

Tot i que històricament el mètode habitual en els centres hospitalaris ha estat l'adquisició de material sanitari i productes farmacèutics per contractació directa amb o sense concurrència, i, en menor mesura, per concursos públics en cada hospital, la tendència corrent en el SVS és la d'incrementar les adquisicions mitjançant el sistema de concursos públics centralitzats o protocols centralitzats.

En les visites realitzades als centres per a fiscalitzar la despesa per aquest concepte, s'ha observat que en alguns hospitals no s'ha realitzat cap concurs públic en els últims anys per a l'adquisició de material sanitari. També s'ha observat que en l'exercici de 1989, s'han efectuat compres basant-se en expedients d'adquisició directa d'anys anteriors, ja que el criteri seguit és que mentre els proveïdors mantenen els preus, se segueix comprant encara que ja s'haja cobert la quantitat pactada, i es canvia de proveïdor quan algun d'aquests presenta per escrit una oferta millor, que pot ser per oferir millor qualitat al mateix preu o igual qualitat a un preu menor.

En la mostra revisada dels expedients d'adquisició directa de material sanitari efectuades pels centres, s'ha observat que per regla general no són les ofertes més barates les seleccionades, la qual cosa, vistes les peculiaritats tècniques d'aquests productes, no ha de sorprendre, si bé en cada expedient d'adquisició cal deixar constància de les raons per les quals es tria una determinada opció, procediment que no és seguit en tots els centres. També s'ha observat que llevat dels casos d'adquisició mitjançant protocol o

sa, se han encontrado algunas deficiencias formales y un deficiente archivo de los documentos, por lo que se recomienda que todos los expedientes de contratación de servicios, contengan toda la documentación exigida por la normativa relativa a todas las fases de licitación y contratación, incluyendo también las incidencias posteriores acaecidas durante la prestación del servicio.

6.2.2 *Compra de material sanitario y productos farmacéuticos*

Las principales clases de gasto que se recogen en este artículo 22, Material, suministros y otros, se muestran en el siguiente cuadro, expresado en millones de pesetas, en el que se indican las obligaciones reconocidas en el ejercicio 1989, en millones de pesetas:

Material sanitario y productos farmacéuticos	13.503,4
Limpieza y aseo	2.432,5
Suministros, agua, gas, electricidad, etc	1.647,3
Productos alimenticios	1.641,5
Material de oficina	401,9
Otros conceptos	2.440,5
Total artículo 22	22.067,1

Como puede verse dentro de este grupo destaca el gasto en Material sanitario y productos farmacéuticos que representa el 61,2% del total. El SVS tiene establecidos los siguientes sistemas para la adquisición de estos productos:

- a) Concurso público celebrado por el hospital o centro de gasto interesado.
- b) Concurso público centralizado.
- c) Protocolo centralizado.
- d) Contratación directa.

Aunque históricamente el método habitual en los centros hospitalarios ha sido la adquisición de material sanitario y productos farmacéuticos por contratación directa con o sin concurrència, y en menor medida por concursos públicos en cada hospital, la tendencia creciente en el SVS es la de incrementar las adquisiciones mediante el sistema de concursos públicos centralizados o protocolos centralizados.

En las visitas realizadas a los centros para fiscalizar el gasto por este concepto, se ha observado que en algunos hospitales no se ha realizado ningún concurso público en los últimos años para la adquisición de material sanitario. También se ha observado que en el ejercicio 1989, se han efectuado compras, en base a expedientes de adquisición directa de años anteriores, ya que el criterio seguido es que mientras los proveedores mantienen los precios, se les sigue comprando, aunque ya se haya cubierto la cantidad pactada, cambiando de proveedor cuando éstos presentan por escrito una oferta mejor, que puede ser por ofrecer mejor calidad al mismo precio, o, igual calidad a un precio menor.

En la muestra revisada de expedientes de adquisición directa de material sanitario efectuadas por los centros, se ha observado que por regla general no son las ofertas más baratas las seleccionadas, lo cual dadas las peculiaridades técnicas de estos productos no debe sorprender, si bien en cada expediente de adquisición debe dejarse constancia de las razones por las que se eligió una determinada opción, procedimiento que no se sigue en todos los centros. También se ha observado que excepto en casos de adquisición

concurso centralitzat, s'han comprat productes idèntics a diferents preus en centres diferents, per la qual cosa han d'entendre's les adquisicions centralitzades per tal d'homogeneïtzar les condicions de compra dels productes.

Cal destacar la inexistència d'unes instruccions per escrit i de compliment obligat referents als objectius i funcions de la comissió assessora de compres de material fungible sanitari dels hospitals, en les quals s'indiquen clarament quins són els procediments que s'han de seguir en cada cas.

En els hospitals visitats s'ha observat que es recorre excessivament a la contractació directa i, en molts casos, ni tan sols s'obtenen ofertes alternatives. També s'ha advertit en les proves realitzades que amb alguna freqüència es donen casos de productes servits per un mateix proveïdor a diferents hospitals a preus diferents. Encara que els subministraments de material mèdic tenen unes característiques molt peculiars per raó de la seua naturalesa, caldria una planificació adequada de les compres i evitar tant com es puguen les compres urgents o directes sempre que aquestes no siguen necessàries i ampliar l'àmbit d'aplicació de les compres mitjançant concursos i protocols centralitzats, a fi d'evitar disparitats en les condicions i preus dels productes comprats.

D'altra banda, els departaments de subministraments dels hospitals, solen no tenir equips informàtics per al processament de la informació, cosa que ocasiona una sèrie de deficiències esmenables en un alt grau amb la seua mecanització. Per això és urgent la implantació d'un sistema informàtic de control de compres i magatzems que contemple la preparació de comandes, la valoració de les entrades, els registres detallats d'existències, els comptes individuals de proveïdors, etc. Aquestes aplicacions informàtiques haurien de ser comunes per a tots els hospitals.

6.2.3 Magatzems de materials

S'ha estudiat la situació dels magatzems de materials en diversos centres i s'ha observat que no ha variat substancialment respecte de l'any anterior; no es disposa de les condicions necessàries per a la seua adequada gestió. Deficiències ja conegudes, com ara la falta d'espai físic suficient, l'escassetat o absència de mesures de seguretat, la dispersió de magatzems, etc., són encara situacions generalitzades.

Per a una adequada gestió de les existències en els magatzems i dels consums dels diversos serveis, ha d'establir-se un sistema informàtic que permeta controlar en temps real les entrades i les eixides dels magatzems. Aquest sistema informàtic ha de completar-se amb els procediments de recomptes físics periòdics que possibiliten l'anàlisi de les diferències entre les existències teòriques i les reals i les seues causes.

6.2.4 Concerts d'assistència sanitària

En aquest article es reflecteixen les despeses per assistència sanitària concertada en sentit ampli amb entitats o professionals aliens al Servei Valencià de Salut. Els serveis sanitaris concertats comprenen diversos nivells assistencials i els principals són els següents:

- Concerts amb institucions obertes: utilització de consultoris locals mitjançant concerts amb ajuntaments i associacions de veïns.

mediante protocolo o concurso centralizado, se han comprado productos idénticos a diferentes precios en centros diferentes, por lo que se deben extender las adquisiciones centralizadas para homogeneizar las condiciones de compra de los productos.

Cabe destacar la no existencia de unas instrucciones por escrito y de obligado cumplimiento referentes a los objetivos y funciones de la comisión asesora de compras de material fungible sanitario de los hospitales, en las que se indiquen claramente cuales son los procedimientos a seguir en cada caso.

Se ha observado en los hospitales visitados, que se recurre excesivamente a la contratación directa, y en muchos casos, ni siquiera se obtienen ofertas alternativas. También se ha observado en las pruebas realizadas que con alguna frecuencia se dan casos de productos servidos por un mismo proveedor a diferentes hospitales a precios diferentes. Aunque los suministros de material médico tienen unas características muy peculiares en razón de su naturaleza, sería necesaria una planificación adecuada de las compras, evitando en la medida de lo posible las compras urgentes o directas, siempre que éstas no sean necesarias, y ampliar el ámbito de aplicación de las compras mediante concursos centralizados y protocolos centralizados, con objeto de evitar disparidades en las condiciones y precios de los productos comprados.

Por otra parte, los departamentos de suministros de los hospitales, suelen carecer de equipos informáticos para el procesamiento de la información, lo cual ocasiona una serie de deficiencias subsanables en un alto grado con la mecanización del mismo. Por ello, urge la implantación de un sistema informático de control de compras y almacenes que contemple la preparación de pedidos, valoración de las entradas, registros detallados de existencias, cuentas individuales de proveedores, etc. Estas aplicaciones informáticas deberían ser comunes para todos los hospitales.

6.2.3 Almacenes de materiales

Se ha estudiado la situación de los almacenes de materiales en varios centros, observando que la situación no ha variado substancialmente respecto del año anterior, no disponiéndose de las condiciones necesarias para una adecuada gestión de los mismos. Deficiencias ya conocidas como la falta de espacio físico suficiente, la escasez o ausencia de medidas de seguridad, la dispersión de almacenes, etc. son todavía situaciones generalizadas.

Para una adecuada gestión de las existencias en almacenes y de los consumos de los distintos servicios, debe establecerse un sistema informático que permita controlar en tiempo real las entradas y salidas de los almacenes. Dicho sistema informático debe completarse con los procedimientos de recuentos físicos periòdicos que possibiliten el análisis de las diferencias entre las existencias teóricas y las reales, y sus causas.

6.2.4 Conciertos de asistencia sanitaria

Se reflejan en este artículo los gastos por asistencia sanitaria concertada en sentido amplio con entidades o profesionales ajenos al Servicio Valenciano de Salud. Los servicios sanitarios concertados comprenden distintos niveles asistenciales siendo los principales, los siguientes:

- Conciertos con Instituciones abiertas: utilización de consultorios locales mediante conciertos con ayuntamientos y asociaciones de vecinos.

SERVEI VALENCIA DE SALUT

ASSISTENCIA SANITARIA AMB MITJANS ALIENS

Obligacions Reconegudes exercici 1.989

En milers de pessetes

CONCEPTE	Delegació València	Delegació Alacant	Delegació Castelló	TOTAL
CONCERTS AMB INSTITUCIONS OBERTES	48.193	16.993	90.488	155.674
Amb Ens Territorials	2.259.719	206.540	125.436	2.591.695
Amb Entitats Privades	2.381.429	288.562	224.254	2.894.245
Amb altres entitats del Sistema	0	221.409	241	221.650
CONCERTS AMB INSTITUCIONS TANCADES	4.641.148	716.511	349.931	5.707.590
CONC. PER PROGRAMES D'HEMODIALISI	1.552.151	665.968	280.544	2.498.663
Concerts Litotripsia extracorpòrees	0	180.823	0	180.823
Oxigenoteràpia a domicili	275.951	108.516	27.015	411.482
Altres serveis especials	24	0	0	24
OXIGENOTERAPIA, LITOTRIPSIA, I ALTRES	275.975	289.339	27.015	592.329
PROGRAMA ESPECIAL DE TRANSPORT	305.533	392.080	81.890	779.503
Reintegrament de despeses assist. sanit.	261.772	20.410	69.093	351.275
Altres serveis assist. sanit. concert.	265.235	137.890	1.253	404.378
Altres serveis assist. sanit. no concert	24.629	21.654	107.504	153.787
ALTRES SERVEIS D'ASSISTENCIA SANITARIA	551.636	179.954	177.850	909.440
ART.25 A. SANIT. AMB MITJANS ALIENS	7.374.636	2.260.845	1.007.718	10.643.199

Quadre 5.2

- Concerts amb institucions tancades: abasta el conjunt d'activitats derivades de la concertació amb centres hospitalaris, tant públics com privats.

- Concerts per al trasllat de malalts o de transports sanitari: comprén els serveis concertats d'ambulàncies i d'altres mitjans de trasllat de malalts.

- Concerts amb serveis d'hemodiàlisi, oxigenoteràpia, TAC, rehabilitació.

El pagament de l'assistència sanitària amb mitjans aliens, es realitza per un sistema de tarifes establert per a cada tipus de servei, d'acord amb les Ordres de la Conselleria de Sanitat i Consum que s'indiquen més avant.

La gestió de la despesa per concerts d'assistència sanitària que en 1989 va pujar a 10.643 milions de pessetes, està concentrada en les tres delegacions territorials i el seu detall és el que apareix en el quadre 6.2.

En general, els concerts o contractes van ser signats per l'INSALUD en exercicis anteriors i han estat prorrogats sense fer noves licitacions, davant la necessitat de no interrompre la continuïtat del servei. El Servei de Gestió de Concerts dels Serveis Centrals del SVS, supervisa i informa de les propostes de nous concerts per al seu estudi posterior per una comissió tècnica i l'aprovació per part del Consell d'Administració del SVS, òrgan competent en la matèria.

Les Ordres de la Conselleria de Sanitat i Consum que estableixen les tarifes aplicables a l'assistència sanitària amb mitjans aliens al SVS a la Comunitat Valenciana, van ser publicades en les dates següents:

Ordre	DOGV	Tarifes que s'actualitzen
16-11-88	05-12-88	1987 i 1988
31-08-89	27-09-89	1989
29-12-89	09-02-90	1990

Una vegada aprovades les revisions de tarifes indicades, el SVS va iniciar els tràmits per a la signatura de les clàusules addicionals de revisió de preus després d'una fase de tramitació administrativa que va adreçada fonamentalment a comprovar que les empreses compleixen els requisits de capacitat per a contractar amb l'Administració pública.

En aquesta fase prèvia es vigila principalment que les empreses concertades no incorresquen en causa d'incompatibilitat i s'exigeix també la documentació acreditativa que aquestes empreses es troben al corrent del pagament de les seues obligacions fiscals i front a la Seguretat Social, d'acord amb els procediments administratius establerts pel Consell d'Administració del SVS (DOGV del 27-09-89) per a dur a terme la revisió de les tarifes.

6.2.5 *Concerts amb institucions tancades*

En aquest concepte es recullen les despeses derivats de l'assistència sanitària prestada amb mitjants aliens a través dels concerts amb institucions tancades, dependent dels ajuntaments, diputacions provincials, entitats privades i altres entitats del sistema de la Seguretat Social.

Quantitativament, les institucions més importants dins d'aquest concepte pressupostari, han facturat al SVS durant 1989 les següents quantitats, en milions de pessetes:

- Conciertos con Instituciones cerradas: abarca el conjunto de actividades derivadas de la concertación con centros hospitalarios, tanto públicos como privados.

- Conciertos para traslado de enfermos o de transporte sanitario: comprende los servicios concertados de ambulancias y de otros medios de traslado de enfermos.

- Conciertos para servicios de hemodiálisis, oxigenoterapia, TAC, rehabilitación.

El pago de la asistencia sanitaria con medios ajenos, se realiza por un sistema de tarifas establecido para cada tipo de servicio, de acuerdo con las Ordenes de la Conselleria de Sanidad y Consumo que se indican más adelante.

La gestión del gasto por conciertos de asistencia sanitaria, que en 1989 ascendió a 10.643 millones de pesetas, está concentrada en las tres Delegaciones Territoriales, siendo su detalle el que aparece en el cuadro 6.2.

En general, los conciertos o contratos fueron firmados por el INSALUD en ejercicios anteriores y han sido prorrogados sin proceder a nuevas licitaciones, ante la necesidad de no interrumpir la continuidad del servicio. El Servicio de Gestión de Conciertos de los Servicios Centrales del SVS supervisa e informa las propuestas de nuevos conciertos, para su posterior estudio por una comisión técnica y aprobación por el Consejo de Administración del SVS, órgano competente en la materia.

Las Ordenes de la Conselleria de Sanidad y Consumo, por la que se establecen las tarifas aplicables a la asistencia sanitaria con medios ajenos al SVS en la Comunidad Valenciana fueron publicadas en las siguientes fechas:

Orden	DOGV	Tarifas que se actualizan
16-11-88	5-12-88	1987 y 1988
31-8-89	27-9-89	1989
29-12-89	9-2-90	1990

Una vez aprobadas las indicadas revisiones de tarifas, por parte del SVS se iniciaron los trámites para la firma de las cláusulas adicionales de revisión de precios tras una fase de tramitación administrativa que va dirigida fundamentalmente a comprobar que las empresas cumplen los requisitos de capacidad para contratar con la Administración Pública.

En esta fase previa, primordialmente se vigila que las empresas concertadas no incurran en causa de incompatibilidad, exigiéndose también la documentación acreditativa de que dichas empresas se encuentran al corriente del pago de sus obligaciones fiscales y frente a la Seguridad Social, de acuerdo con los procedimientos administrativos establecidos por el Consejo de Administración del SVS (DOGV 27/9/89) para llevar a cabo la revisión de tarifas.

6.2.5 *Conciertos con instituciones cerradas*

En este concepto se recogen los gastos derivados de la asistencia sanitaria prestada con medios ajenos a través de conciertos con instituciones cerradas, dependientes de ayuntamientos, diputaciones provinciales, entidades privadas y otras entidades del sistema de la Seguridad Social.

Las instituciones más importantes cuantitativamente dentro de este concepto presupuestario, han facturado al SVS durante 1989 las siguientes cantidades en millones de pesetas:

Hospital General de València	2.800
Institut Valencià d'Oncologia	856
Hospital San Juan de Dios	524
Centre de recuperació i rehabi. de Levante	412

Aquestes quantitats han estat comptabilitzades i reconegudes en 1989, llevat de 372 milions de pessetes del Hospital General de València que, per falta de pressupost en 1989, s'han imputat al pressupost de 1990. També en aquest hospital s'han comptabilitzat durant 1989 en el subconcepte "Concerts amb entitats privades", 426 milions de pessetes per falta de pressupost en el subconcepte correcte. Les obligacions reconegudes pendents de pagament a 31 de desembre de 1989 amb l'Hospital General de València, pujaven a 498 milions de pessetes, que es van pagar en 1990.

La Diputació Provincial de València, com a titular de l'Hospital General de València, -principal centre concertat amb el SVS- té signat el corresponent contracte o concert en data 15 de febrer de 1981, les tarifes del qual han estat convenientment actualitzades per les clàusules addicionals que han vingut signant-se anualment. La clàusula addicional corresponent a l'exercici de 1989, signada pels presidents del Consell d'Administració del SVS i de la Diputació Provincial de València, no té data de signatura i s'hi estipula que les tarifes aplicables seran les establertes en l'Ordre de la Conselleria de Sanitat i Consum de 31 d'agost de 1989 (DOGV de 27-09-89).

6.2.6 Concerts per programes d'hemodiàlisi

S'ha fiscalitzat la despesa en aquest concepte pressupostari incloent la revisió de les factures dels proveïdors, els registres comptables auxiliars i els resums i les relacions corresponents, així com els documents comptables. S'ha revisat la correcció aritmètica d'una mostra de factures, així com la seua correcta formalització i autorització.

S'ha verificat la coherència de les xifres corresponents al volum anual d'aquestes transaccions segons els documents comptables i la liquidació del pressupost i la relació de factures dels centres concertats.

Després de la revisió efectuada, es pot concloure que la xifra d'"Obligacions reconegudes" està adequadament suportada per factures i documents comptables, que estan correctament formalitzats.

No obstant això, cal assenyalar algunes deficiències comunes a la resta de conceptes d'aquest capítol segon; en particular, existeixen transaccions que corresponen a diferències de tarifes d'exercicis anteriors que han estat imputades a l'exercici de 1989. Açò es deu per una banda, al fet que les clàusules addicionals de revisió de preus es signen habitualment amb molt de retard i d'altra a la insuficiència de les dotacions pressupostàries de cada exercici. Per això, a la data del tancament de l'exercici queden quantitats pendents d'imputar que corresponen a diferències de tarifes no facturades, ja que les clàusules addicionals de revisió de preus de 1989, no s'havien signat.

6.2.7 Concerts per litotriícies extracorpòries

En el SVS hi ha dues unitats de litotriícia renal extracorpòria que presten el seu servei en l'àmbit de tota la Comunitat Valenciana. La primera va entrar en servei en 1987 en l'hospital Dr. Peset, i la segona va iniciar la seua activitat en l'hospital La Fe en la segona meitat de 1989.

Hospital General de Valencia	2.800
Instituto Valenciano de Oncología	856
Hospital San Juan de Dios	524
Centro Recup. y R. de Levante	412

Estas cantidades, han sido contabilizadas y reconocidas en 1989 excepto 372 millones del Hospital General de Valencia que por falta de presupuesto en 1989, se han imputado al presupuesto de 1990. También de este hospital se han contabilizado durante 1989 en el subconcepto "Conciertos con entidades privadas", 426 millones de pesetas por falta de presupuesto en el subconcepto correcto. Las obligaciones reconocidas pendientes de pago al 31 de diciembre de 1989 con el Hospital General de Valencia ascendían a 498 millones, que se pagaron en 1990.

La Diputación Provincial de Valencia como titular del Hospital General de Valencia, principal centro concertado con el SVS, tiene firmado el correspondiente contrato o concierto en fecha 15 de febrero de 1981, cuyas tarifas han sido convenientemente actualizadas por las cláusulas adicionales que se han venido firmando anualmente. La cláusula adicional correspondiente al ejercicio 1989 firmada por los presidentes del Consejo de Administración del SVS y de la Diputación Provincial de Valencia, no tiene fecha de firma, y en la misma se estipula que las tarifas aplicables serán las establecidas en la Orden de la Conselleria de Sanidad y Consumo de 31 de agosto de 1989 (DOGV de 27-9-89).

6.2.6 Conciertos por programas de hemodiálisis

Se ha fiscalizado el gasto en este concepto presupuestario incluyendo la revisión de las facturas de los proveedores, los registros contables auxiliares y los resúmenes y relaciones correspondientes, así como los documentos contables. Se ha revisado la corrección aritmética de una muestra de facturas, así como su correcta formalización y autorización.

Se ha verificado la coherencia de las cifras correspondientes al volumen anual de estas transacciones según los documentos contables y la liquidación del presupuesto y la relación de facturas de los centros concertados.

Tras la revisión efectuada, puede concluirse que la cifra de "obligaciones reconocidas" está adecuadamente soportada por facturas y documentos contables, que están adecuadamente formalizados.

Sin embargo es necesario señalar algunas deficiencias comunes al resto de conceptos de este capítulo segundo, en particular, existen transacciones que corresponden a diferencias de tarifas de ejercicios anteriores que han sido imputadas al ejercicio 1989. Esto se debe por una parte a que las cláusulas adicionales de revisión de precios se firman habitualmente con mucho retraso y por otra a la insuficiencia de las dotaciones presupuestarias de cada ejercicio. Por ello, a la fecha del cierre del ejercicio quedan cantidades pendientes de imputar al mismo, que corresponden a diferencias de tarifas no facturadas, pues las cláusulas adicionales de revisión de precios 1989 no se habían firmado.

6.2.7 Conciertos por litotriícies extracorpóreas

En el SVS existen dos unidades de litotriícia renal extracorpòrea que prestan servicio en el ámbito de toda la Comunitat Valenciana. La primera de ellas entró en servicio en 1987 en el hospital Dr. Peset, y la segunda inició su actividad en el hospital La Fe en la segunda mitad de 1989.

El cost total de la instal·lació en els dos hospitals del SVS de les unitats de litotrícia renal extracorpòria i el cost mitjà per sessió, estimat per aquesta Sindicatura basant-se en la informació comptable obtinguda, és la següent, en milers de pessetes:

	La Fe	Dr. Peset
Cost d'instal·lació	251.000	150.000
Cost mitjà per sessió:		
1989	52	42
1990	40	22

Per a calcular els costos mitjans s'ha considerat un període de vida dels aparells de 10 anys i el càlcul del cost per amortitzacions s'ha fet en funció d'aquest termini. A més de l'amortització dels equips, per a calcular el cost mitjà per sessió, s'han considerat totes les despeses de personal, de manteniment, consums, etc., imputables a aquestes unitats.

La disminució dels costos mitjans per sessió en 1990 es deu a l'increment de les sessions realitzades per posar-se en aplicació un programa complementari de reducció de llistes d'espera en 1990.

Com a conseqüència d'aquest limitat equipament de litotritors i per tal d'atendre la demanda assistencial, ha calgut acudir a centres privats, com ara la clínica Virgen del Consuelo, S.A., UROTECNO, S.A. (Clínica de la Salud) i el Centre de Litiasi Renal "Fundació Caixa de Pensions" (Institut Dexeus de Barcelona).

Les obligacions reconegudes pel tractament de litotrícia en centres privats durant 1989 en les províncies de la nostra Comunitat, ha pujat en milers de pessetes a:

Alacant	180.823
Castelló	28.759
València	244.430
Total	454.012

Les tarifes autoritzades per la Conselleria de Sanitat i Consum per a la realització de litotrícies renals extracorpòries amb mitjans aliens són:

1989	221.550 pessetes per sessió
1990	233.735 pessetes per sessió

que són notòriament superiors als costos per sessió incorreguts pel SVS en la realització de litotrícies amb mitjans propis.

Com a reflexió, a la vista de les dades anteriors, es pot dir que la despesa incorreguda només durant 1989 pel SVS en la realització de litotrícies amb mitjans aliens ha pujat a 454'0 milions de pessetes, quantitat que permetria àmpliament l'adquisició d'un equip per a la província d'Alacant o Castelló, amb la qual cosa a més d'estalviar diners en pagaments de serveis aliens, s'evitarien les molèsties als pacients pels desplaçaments a València, així com altres costos directes per desplaçaments i indirectes per pèrdua d'hores de treball d'aquests pacients. També s'aconseguiria disminuir les llargues llistes d'espera actualment existents per a aquests tractaments.

A més de la precedent anàlisi global de la situació dels serveis de litotrícia, s'ha revisat en profunditat la despesa incorreguda per aquest concepte a fi de comprovar si els

El coste total de instal·lació en los dos hospitales del SVS de las unidades de litotricia renal extracorpórea y el coste medio por sesión estimado por esta Sindicatura en base a la información contable obtenida, es el siguiente, en miles de pesetas:

	La Fe	Dr. Peset
Coste instal·lació	251.000	150.000
Coste medio por sesión:		
1989	52	42
1990	40	22

Para el cálculo de los costes medios se ha considerado un periodo de vida de los aparatos de 10 años, calculándose el coste por amortizaciones en función de dicho plazo. Además de la amortización de los equipos, se ha considerado al calcular el coste medio por sesión, todos los gastos de personal, de mantenimiento, consumos etc. imputables a esas unidades.

La disminución de los costes medios por sesión en 1990 es debida al incremento de las sesiones realizadas al ponerse en aplicación un programa complementario de reducción de listas de espera en 1990.

Como consecuencia de este limitado equipamiento de litotritores, ha sido preciso con objeto de atender la demanda asistencial, acudir a centros privados, como la Clínica Virgen del Consuelo, S.A., UROTECNO, S.A. (Clínica La Salud) y el Centre de Litiasi Renal "Fundació Caixa de Pensions" (Instituto Dexeus de Barcelona).

Las obligaciones reconocidas por tratamientos de litotricia en centros privados durante 1989 en las tres provincias de nuestra Comunidad ha ascendido en miles de pesetas a:

Alicante	180.823
Castellón	28.759
Valencia	244.430
Total	454.012

Las tarifas autorizadas por la Conselleria de Sanidad y Consumo para la realización de litotricias renales extracorpóreas con medios ajenos son:

1989	221.550 pesetas por sesión
1990	233.735 pesetas por sesión

que son notoriamente superiores a los costes por sesión incurridos por el SVS en la realización de litotricias con medios propios.

Como reflexión a la vista de los datos anteriores, puede decirse que el gasto incurrido sólo durante 1989 por el SVS en la realización de litotricias con medios ajenos ha ascendido a 454,0 millones de pesetas, cantidad que permitiría sobradamente la adquisición de un equipo para la provincia de Alicante o Castellón con lo que además de ahorrar dinero en pagos de servicios ajenos, se evitarían las molestias a los pacientes por los desplazamientos a Valencia, así como otros costes directos por desplazamientos, e indirectos por pérdida de horas de trabajo de esos pacientes. También se conseguiría disminuir las largas listas de espera actualmente existentes para estos tratamientos.

Adicionalmente al precedent análisis global de la situación de los servicios de litotricia, se han revisado en profundidad el gasto incurrido por este concepto, con obje-

procediments aplicats per a assegurar la procedència, justificació i correcta formalització de cada transacció individual són adequats formalment i responen a criteris raonables de control intern i que estan funcionant efectivament en la pràctica.

Fins a 1988 el tractament de litotricia el realitzava cada pacient a instància i elecció pròpia fora de les vies de la Seguretat Social; pagava el seu import a les clíniques privades i sol·licitava el reintegrament de les despeses a la Seguretat Social, la qual li ho pagava.

En 1989 es va seguir el procediment pel qual el SVS remetia el pacient a la clínica que realitzava el tractament i posteriorment facturava al nom del pacient, però el SVS pagava a la clínica d'acord amb les tarifes aplicables després de la verificació i conformitat adient prèvia.

Els preus unitaris per sessió es rebaixaren sensiblement durant 1989, però han estat heterogenis i en gran part han estat superiors als màxims aplicables.

El primer de desembre de 1989 el SVS va signar un concert amb UROTECNO, S.A., amb les tarifes oficials vigents.

En general el sistema que s'ha seguit en aquestes transaccions s'ha revelat com adequat per aconseguir al llarg de 1989 i en 1990 que s'hi hagen reduït en quanties importants el preu unitari de cada sessió de litotricia. Açò ha estat possible per l'aplicació de les tarifes oficials i la signatura d'un concert en 1989 amb una de les clíniques que les realitzava abans (UROTECNO, S.A.) i un altre en 1990 amb el Centre de Litiasi Renal "Fundació Caixa de Pensions".

D'altra banda, pel que fa a la comptabilització d'aquestes despeses, existeix l'aplicació en 2553 "Reintegrament de despeses d'assistència sanitària", per a recollir transaccions d'aquest tipus, tal com han fet en les delegacions de València i Castelló; a Alacant, però, les transaccions per litotricies no s'han imputat a aquest subconcepte perquè hi havia un pressupost insuficient, per la qual cosa les mateixes despeses han estat comptabilitzades en distints conceptes pressupostaris segons la delegació territorial de què es tracte. Aquesta insuficiència del pressupost hauria d'haver motivat la formalització d'un expedient de modificació pressupostària, però no la comptabilització en una aplicació incorrecta, sobretot quan, a més de la naturalesa de les transaccions, no hi havien concerts.

6.2.8 Programa especial de transporte

Per tal de verificar que les transaccions efectuades en relació amb els "Serveis concertats amb ambulàncies", s'han realitzat d'acord amb la normativa aplicable i comptabilitzat adequadament, s'han revisat les factures dels proveïdors, els registres comptables auxiliars i els resums i relacions corresponents, així com els documents comptables.

S'ha revisat la correcció aritmètica d'una mostra de factures i el seu adequat suport pels models P-10 (comunicat de consulta i hospitalització), així com la correcta formalització i autorització d'aquests P-10.

S'ha verificat la coherència de les xifres corresponents al volum anual d'aquestes transaccions segons els documents comptables i la liquidació del pressupost i la relació de factures.

Basant-se en el treball realitzat, es pot concloure que les obligacions reconegudes en el subconcepte 2551, "Programa especial de transport", estan suportades per factures i documents comptables adequadament formalitzats.

to de comprobar si los procedimientos aplicados para asegurar la procedencia, justificación y correcta formalización de cada transacción individual son adecuados formalmente y responden a criterios razonables de control interno, y que están funcionando efectivamente en la práctica.

Hasta 1988 el tratamiento de litotricia lo realizaba cada paciente a instancia y elección propia fuera de los cauces de la Seguridad Social, pagaba su importe a las clínicas privadas y solicitaba el reintegro de gastos a la Seguridad Social, que lo pagaba a dicho paciente.

En 1989 se siguió el procedimiento de remitir el SVS al paciente, a la clínica que realizaba el tratamiento y posteriormente facturaba a nombre de éste, pero -previa la verificación y conformidad pertinente- el SVS pagaba a la Clínica, de acuerdo con las tarifas aplicables.

Los precios unitarios por sesión se rebajaron sensiblemente durante 1989, pero han sido heterogéneos, y gran parte de estos precios han sido superiores a los máximos aplicables.

El 1 de diciembre de 1989 el SVS firmó un concierto con UROTECNO, S.A., con las tarifas oficiales vigentes.

La sistemática general que se ha seguido en estas transacciones se ha revelado adecuada para conseguir a lo largo de 1989 y en 1990 que se haya reducido en cuantías importantes el precio unitario de cada sesión de litotricia. Ello ha sido posible por la aplicación de las tarifas oficiales y firma de un concierto en 1989 con una de las clínicas que los realizaban anteriormente (UROTECNO, S.A.), y otro en 1990 con el Centre de Litiasi Renal "Fundació Caixa de Pensions".

Por otra parte, en cuanto a la contabilización de estos gastos, existe la aplicación en 2553 "Reintegro de gastos de asistencia sanitaria" para recoger transacciones de este tipo, tal como han hecho en las Delegaciones de Valencia y Castellón, pero en Alicante las transacciones por litotricias no se han imputado a este subconcepto porque había un presupuesto insuficiente, por lo que se han contabilizado los mismos gastos en distintos conceptos presupuestarios según la Delegación Territorial de que se trate. Esta insuficiencia del presupuesto debería haber motivado la formalización de un expediente de modificación presupuestaria, pero no la contabilización en una aplicación incorrecta, máxime cuando -adicionalmente a la naturaleza de las transacciones- no existían conciertos.

6.2.8 Programa especial de transporte

Con objeto de verificar que las transacciones efectuadas en relación con los "Servicios concertados con ambulancias" se han realizado de acuerdo con la normativa aplicable y se han contabilizado adequadamente, se han revisado las facturas de los proveedores, los registros contables auxiliares y los resúmenes y relaciones correspondientes, así como los documentos contables.

Se ha revisado la corrección aritmética de una muestra de facturas y su adecuado soporte por los modelos P-10 (parte de consulta y hospitalización), así como la correcta formalización y autorización de dichos P-10.

Se ha verificado la coherencia de las cifras correspondientes al volumen anual de estas transacciones según los documentos contables y la liquidación del presupuesto y la relación de facturas.

En base al trabajo realizado se puede concluir que las obligaciones reconocidas en el subconcepto 2551 Programa especial de transporte, están soportadas por facturas y documentos contables, que están adequadamente formalizados.

No obstant això, cal assenyalar algunes debilitats del control intern:

a) La liquidació del pressupost de 1989 no conté l'import total de les transaccions que corresponen a aquest exercici. Les clàusules addicionals de revisió de preus aplicables des del primer de gener de 1989, no es van signar fins el 23 de març de 1990; per aquest motiu durant l'exercici es van aplicar els preus vigents en l'exercici anterior i al tancament de l'exercici hi ha diferències pendents de facturar per no haver-se formalitzat els corresponents documents "O", relatius a les revisions de preus pendents de liquidar.

b) S'han detectat deficiències en la formalització d'alguns models P-10 (comunicat de consulta i hospitalització), on falta indicar el diagnòstic, el nom i el número de col·legiat del metge, el segell de recepció o la conformitat de la inspecció mèdica.

c) Quant a la procedència que els trasllats amb ambulància vagen a càrrec del SVS, cal assenyalar que hi ha casos en els quals el trasllat amb ambulància no ha de ser pagat pel SVS:

a) Accidents laborals, a càrrec de les mutualitats patronals.

b) Accidents de trànsit, a càrrec de les companyies d'assegurances.

c) Persones no afiliades, a càrrec de l'interessat.

El control sobre els casos a) i b) es realitza quan es revisen els models P-10 en la Inspecció Mèdica i en el Servei d'Assistència Especialitzada, però aquest control es basa exclusivament en l'examen del diagnòstic que consta en el model P-10, el qual no sol ser molt explícit. Aquestes circumstàncies poden motivar que el SVS carregue amb despeses de trasllat que corresponen a mutualitats o companyies d'assegurances.

Els possibles casos dubtosos podrien evitar-se sense complicar la tasca de formalitzar el P-10, si en aquest document existís una simple casella on es fes constar la causa del "problema de salut" del pacient que ha originat el servei (accident de trànsit, accident laboral, altres); per a això, bastaria amb una creu en la casella prevista a l'efecte.

Perquè el control sobre els casos c) siga eficaç, cal que s'apliquen mitjans informàtics, ja que la simple expressió d'un número d'afiliació en el model P-10, no assegura per complet el caràcter de "beneficiari d'assistència sanitària" del pacient (aquest número pot ser fals, haver causat baixa, etc.). Actualment no hi ha mitjans per a conciliar els números d'afiliació amb una base de dades i el control està basat en la simple consignació del número d'afiliació. L'efecte econòmic d'errors per aquest motiu és mínim vist el grau de generalització de l'assistència sanitària actualment existent.

Anualment els contractistes justifiquen documentalment que estan al corrent en el compliment de les seues obligacions tributàries i de Seguretat Social (segons prescriu l'art. 9 de la Llei de Contractes de l'Estat, desenvolupat pel Reial Decret 1.462/1985 del Ministeri d'Economia i Hisenda). Tanmateix, quatre contractistes de la província de València no han justificat aquesta situació durant 1989 i malgrat això, han seguit prestant els seus serveis, que els han estat abonats als preus vigents en l'exercici anterior; així que a la data actual tenen pendent de cobrament les diferències econòmiques per l'aplicació de les tarifes vigents en 1989. Si bé la necessitat de no interrompre el servei de trasllat de malalts amb ambulàncies en les zones cobertes per aquests contractistes justifica el fet de no haver rescin-

Sin embargo es necesario señalar algunas debilidades de control interno:

a) La liquidación del presupuesto 1989 no contiene el importe total de las transacciones que corresponden a ese ejercicio. Las cláusulas adicionales de revisión de precios aplicables desde 1-01-89, no se firmaron hasta el 23 marzo de 1990, por este motivo durante el ejercicio se aplicaron los precios vigentes el ejercicio anterior, y al cierre del ejercicio existen diferencias pendientes de facturar, por no haberse formalizado los correspondientes documentos "O" relativos a las revisiones de precios pendientes de liquidar.

b) Se han detectado deficiencias en la formalización de algunos modelos P-10 (parte de consulta y hospitalización), faltando expresar diagnóstico, nombre y nº colegiado del médico, sello de recepción o conformidad de la inspección médica.

c) En relación a la procedencia de que los traslados en ambulancia vayan a cargo del SVS, es necesario señalar que existen casos en los que el traslado en ambulancia no debe ser pagado por el SVS:

a) Accidentes laborales, a cargo de mutuas patronales

b) Accidentes de tráfico, a cargo de las compañías de seguros

c) Personas no afiliadas, a cargo del interesado

El control sobre los casos a) y b) se realiza al revisar los modelos P-10 en la Inspección Médica y en el Servicio de Asistencia Especializada, pero dicho control se basa exclusivamente en el examen del diagnóstico que consta en el modelo P-10, el cual no suele ser muy explícito. Estas circunstancias pueden motivar que el SVS cargue con gastos de traslados que corresponden a mutuas o compañías de seguros.

Los posibles casos dudosos podrían evitarse sin complicar la tarea de formalizar el P-10, si en este documento existiera una simple casilla en donde se hiciera constar la causa del "problema de salud" del paciente que ha originado el servicio (accidente de tráfico, accidente laboral, otros); para ésta bastaría con una cruz en la casilla prevista al efecto.

Para que el control sobre los casos c) sea eficaz es necesario que se apliquen medios informáticos, pues la simple expresión de un nº de afiliación en el modelo P-10, no asegura por completo el carácter de "beneficiario de asistencia sanitaria" del paciente (dicho nº puede ser falso, haber causado baja, etc.). Actualmente no existen medios para conciliar los números de afiliación con una base de datos, y el control se basa en la simple consignación del nº de afiliación. El efecto económico de errores por este motivo, es mínimo dado el grado de generalización de la asistencia sanitaria actualmente existente.

Anualmente los contratistas justifican documentalment e estar al corriente en el cumplimiento en sus obligaciones tributarias y de Seguridad Social (según prescribe el art. 9 de la Ley de Contratos del Estado, desarrollado por el Real Decreto 1462/1985 del Ministerio de Economía y Hacienda). Sin embargo cuatro contratistas de la provincia de Valencia no han justificado esta situación durante 1989, pese a ello han seguido prestando servicios, que les han sido abonados a los precios vigentes en el ejercicio anterior, de forma que a la fecha actual tienen pendiente de cobrar las diferencias económicas por la aplicación de las tarifas vigentes en 1989. Si bien la necesidad de no interrumpir el servicio de traslado de enfermos en ambulancias en las zonas cubiertas por estos contratistas justifica el hecho de no

dit els contractes corresponents, cal assenyalar que açò constitueix un incompliment de l'art. 9 de la Llei de Contractes de l'Estat.

6.2.9 Altres serveis d'assistència sanitària

En el subconcepte "Reintegrament de despeses", es recull la despesa originada quan s'utilitzen els serveis sanitaris distints als del Servei Valencià de Salut i l'usuari pretén el reintegrament de l'import que aquesta utilització li va comportar.

Aquesta matèria està reglamentada en el Decret 2.766/1987, de 16 de novembre, pel qual es regula l'assistència sanitària als beneficiaris de la Seguretat Social. Concretament, el seu article 18 admet dos supòsits on cap acudir a serveis aliens a la Seguretat Social:

a) Quan es produeixca la denegació formal injustificada de l'assistència sanitària i sempre que es notifique a l'organisme l'assistència particular en el termini dels 15 dies naturals següents al seu començament.

b) Quan es tracte d'assistència urgent de caràcter vital amb idèntic requisit de notificació posterior en el termini dels 15 dies naturals següents.

A València i Castelló, respectivament, en 1989 s'han imputat al subconcepte "Reintegrament de despeses", 244,4 i 28,8 milions de pessetes que corresponen al reintegrament de despeses per litotrícies realitzades en clíniques privades, que ja s'ha analitzat en l'apartat anterior.

6.3 Conclusions i recomanacions

a) Els procediments seguits pel SVS durant l'exercici de 1989 en matèria de contractació de béns corrents i serveis, estan, en general, d'acord amb els establerts en la normativa aplicable.

b) El treball realitzat en aquesta àrea ha permès comprovar la insuficient dotació de mitjans materials, concretament informàtics i humans, assignats a les tasques de control de compres i de magatzems en els hospitals, i com a conseqüència, el baix nivell de control intern existent en matèria de control, custòdia i seguiment de les existències en els magatzems d'aquests centres.

c) En el curs de la fiscalització s'ha observat que hi ha una gran part de contractes per prestacions de serveis i concerts -quantitats importants corresponents a revisions de tarifes aplicables-, que per diverses raons no van ser aplicades en l'exercici a què corresponen; així, durant el 1989 s'han pagat imports originats per clàusules addicionals de revisió de tarifes dels exercicis de 1987 i 1988 i durant 1990, a més, d'aquelles despeses incorregudes i no comptabilitzades en 1989 que van ser convalidades i comptabilitzades d'acord amb el Decret 1/1989 -tal com es detalla en el capítol 13-, s'han comptabilitzat i pagat factures corresponents a revisions de tarifes de l'exercici de 1989.

d) Per raó de la gran antiguitat de gran part dels contractes de prestació de serveis, es recomana accelerar el seu procés de renovació.

e) Es recomana l'anàlisi d'una millor assignació dels recursos destinats al tractament mitjançant litotrícies renals extracorpòries, ja que la despesa en serveis externs sembla excessiva en comparació amb els costos propis del SVS.

f) A fi d'aconseguir un aprovisionament de material sanitari en unes condicions homologables en tots els centres,

haber rescindido los correspondientes contratos, hay que señalar que esto constituye un incumplimiento del art. 9 de la Ley de Contratos del Estado.

6.2.9 Otros servicios de asistencia sanitaria

En el subconcepto Reintegro de gastos, se recoge el gasto originado cuando se utilizan servicios sanitarios distintos a los del Servicio Valenciano de Salud y por el usuario se pretende el reintegro del importe que dicha utilización le comportó.

Esta materia está reglamentada en el Decreto 2766/1987, de 16 de noviembre, por el que se regula la asistencia sanitaria a los beneficiarios de la Seguridad Social. Concretamente, en su artículo 18 se admiten dos supuestos en que cabe acudir a servicios ajenos a la Seguridad Social:

a) Cuando se produzca denegación formal injustificada de la asistencia sanitaria, y siempre que se notifique al Organismo la asistencia particular en el plazo de 15 días naturales siguientes a su comienzo.

b) Cuando se trate de asistencia urgente de carácter vital, con idéntico requisito de notificación posterior en el plazo de 15 días naturales siguientes.

En 1989 se han imputado al subconcepto Reintegro de gastos 244,4 y 28,8 millones de pesetas en Valencia y Castellón respectivamente, que corresponden a reintegro de gastos por litotricias realizadas en clínicas privadas, y que ya se han analizado en un apartado anterior.

6.3 Conclusiones y recomendaciones

a) Los procedimientos seguidos por el SVS durante el ejercicio 1989 en materia de contratación de bienes corrientes y servicios están por lo general, de acuerdo con los establecidos en la normativa aplicable.

b) El trabajo realizado en este área ha permitido comprobar la insuficiente dotación de medios materiales, en concreto informáticos y humanos, asignados a las tareas de control de compras y de almacenes en los hospitales, y como consecuencia el bajo nivel de control interno existente en materia de control, custodia y seguimiento de las existencias en los almacenes de dichos centros.

c) En el curso de la fiscalización se ha observado que existen en una gran parte de los contratos por prestación de servicios y conciertos, cantidades importantes correspondientes a revisiones de tarifas aplicables, que por diferentes razones, no fueron aplicadas en el ejercicio al que corresponden, así durante 1989 se han pagado importes originados por cláusulas adicionales de revisión de tarifas de los ejercicios 1987 y 1988, y que durante 1990 además de aquellos gastos incurridos y no contabilizados en 1989 que fueron convalidados y contabilizados de acuerdo con el Decreto 1/1989, tal como se detalla en el capítulo 13, se han contabilizado y pagado facturas correspondientes a revisiones de tarifas del ejercicio 1989.

d) Se recomienda acelerar el proceso de renovación de contratos de prestación de servicios debido a la gran antigüedad de una buena parte de ellos.

e) Se recomienda el análisis de una mejor asignación de los recursos destinados al tratamiento mediante litotricias renales extracorpóreas ya que el gasto en servicios externos parece excesivo en comparación con los costes propios del SVS.

f) Con objeto de conseguir un aprovisionamiento de material sanitario en unas condiciones homologables en to-

ha de realitzar-se una planificació adequada de les compres i evitar, tant com es pugua, les compres urgents o directes sempre que no siguin necessàries, així com ampliar en major mesura l'àmbit d'aplicació de les compres mitjançant concursos centralitzats i protocols centralitzats, tendència ja iniciada en el SVS i en la qual cal aprofundir.

7. TRANSFERENCIES CORRENTS

7.1 Concepte i execució. Comentaris generals

En aquest capítol del pressupost de despeses es registren els crèdits destinats a finançar les quantitats que s'han de lliurar a tercers pertanyents al sector públic o privat, per a finançar les operacions corrents de caràcter no devolutiu per als beneficiaris.

Es recullen principalment les despeses de l'art. 48, és a dir, les transferències a famílies i institucions sense finalitats lucratives, i abasten totes les prestacions econòmiques aportades pel SVS a aquest sector, tant si provenen de la seua específica acció protectora com de la col·laboració amb l'Estat en altres programes socials. Dins d'aquest article, el concepte principal és la despesa en farmàcia o receptes mèdiques, que reflecteix la despesa de les receptes expedides a domicili i en règim ambulatori.

Quasi en la seua integritat, les despeses d'aquest capítol estan gestionades en les tres delegacions territorials; la més important és la de València que, amb 26.591'8 milions de pessetes, concentra el 60'0 % de l'import total del pressupost definitiu; la d'Alacant, amb 12.819'1 milions de pessetes, representa el 28'9 % i la de Castelló, amb 4.880'4 milions de pessetes, l'11'0 %. Els Serveis Centrals amb 48'4 milions de pessetes, representen només el 0'1 % del pressupost d'aquest capítol.

Tant el grau de compromís com el d'execució presenten uns nivells homogenis en les tres delegacions territorials.

7.2 Aspectes rellevants

7.2.1 Procediment

El "Concert pel qual es fixen les condicions per a l'execució de la prestació farmacèutica a través de les oficines de farmàcia", subscrit el 13 de juliol de 1988 entre el conseller de Sanitat i Consum i el president del Consell General dels col·legis oficials de farmacèutics d'Espanya, regula detalladament les condicions i procediments relatius a la dispensació i facturació d'especialitats i productes, per part de les oficines de farmàcia. Aquest concert també estableix el procediment per a la fiscalització i el pagament d'aquestes transaccions.

El procés s'inicia amb la prescripció dels productes per part dels facultatius dels centres d'assistència del SVS, que es formula en receptes oficials prenumerades, que són custodiades i distribuïdes pel grup de farmàcia de les delegacions territorials.

Els col·legis oficials de farmacèutics realitzen la facturació mensual de les oficines de farmàcia de la seua província corresponent. La inspecció i el grup de farmàcia de cada delegació territorial i la Gerència d'informàtica de la Seguretat Social de Madrid, revisen la facturació i les receptes que constitueixen el seu suport.

dos los centros, debe realizarse una planificación adecuada de las compras evitando en la medida de lo posible las compras urgentes o directas, siempre que éstas no sean necesarias, y ampliar en mayor medida el ámbito de aplicación de las compras mediante concursos centralizados y protocolos centralizados, tendencia ya iniciada en el SVS y en la que se debe profundizar.

7. TRANSFERENCIAS CORRIENTES

7.1 Concepto y ejecución. Comentarios generales

En este capítulo del presupuesto de gastos se registran los créditos destinados a financiar las cantidades a entregar a terceros, pertenecientes al sector público o privado, para financiar operaciones corrientes de carácter no devolutivo para los beneficiarios.

Se recogen principalmente gastos del artículo 48, es decir transferencias a familias e instituciones sin fines de lucro abarcando todas las prestaciones económicas aportadas por el SVS a este sector ya provengan de su específica acción protectora o de la colaboración con el Estado en otros programas sociales, y dentro de este artículo, el concepto principal es el gasto en Farmacia o recetas médicas que refleja el gasto de las recetas expedidas a domicilio y en régimen ambulatorio.

Casi en su integridad, los gastos de este capítulo están gestionados en las tres Delegaciones Territoriales siendo la más importante la Delegación de Valencia, que con 26.591,8 millones de pesetas, concentra el 60,0% del importe total del presupuesto definitivo, la de Alicante, con 12.819,1 millones de pesetas, representa el 28,9% y la de Castellón, con 4.880,4 millones de pesetas, el 11,0%. Los Servicios Centrales con 48,4 millones de pesetas, representan sólo el 0,1% del presupuesto de este capítulo.

Tanto el grado de compromiso como el de ejecución presentan unos niveles homogéneos en las tres Delegaciones Territoriales.

7.2 Aspectos relevantes

7.2.1 Procedimiento

El "Concierto por el que se fijan las condiciones para la ejecución de la prestación farmacéutica a través de las Oficinas de Farmacia", suscrito el 13 de julio de 1988 entre el Conseller de Sanidad y Consumo y el Presidente del Consejo General de los Colegios Oficiales de Farmacéuticos de España, regula con detalle las condiciones y procedimientos relativos a la dispensación y facturación de especialidades y productos por las oficinas de Farmacia. Este concierto también establece la sistemática para la fiscalización y pago de estas transacciones.

El proceso se inicia con la prescripción de los productos por los facultativos de los centros de asistencia del SVS, que se formula en recetas oficiales prenumeradas, que son custodiadas y distribuidas por el Grupo de Farmacia de las Delegaciones Territoriales.

Los Colegios Oficiales de Farmacéuticos realizan la facturación mensual de las oficinas de Farmacia de su correspondiente provincia. La Inspección y el Grupo de Farmacia de cada Delegación Territorial y la Gerencia de Informática de la Seguridad Social de Madrid revisan la facturación y las recetas que constituyen su soporte.

SERVEI VALENCIA DE SALUT

LIQUIDACIO DEL PRESSUPOST 1.989

CAPITOL IV - TRANSFERENCIES CORRENTS

En milions de pessetes

CONCEPTE	PRESSUPOST	TOTAL	TOTAL	TOTAL	GRAU	GRAU	GRAU
	DEFINITIU	DISPO-	OBLIGA-	PAGAMENTS DE DIS-	DE DIS-	D'EXE-	DE COM-
	1	SICIONS	CIONS	PROPOSATS	POSIC.	CUCIO	PLIMENT
		2	3	4	2/1	3/1	4/3
Farmàcia (receptes mèdiques)	41.642,7	41.642,4	41.642,4	38.931,1	100,0%	100,0%	93,5%
Altres	2.697,0	2.638,8	2.257,2	2.108,6	97,8%	83,7%	93,4%
TOTAL CAPITOL IV	44.339,7	44.281,2	43.899,6	41.039,7	99,9%	99,0%	93,5%

Quadre 7.1

Els procediments de custòdia, control i fiscalització de la documentació i de les transaccions, estan d'acord amb els principis de control intern i es troben preestablerts en línies generals. No obstant això, l'enorme volum de la documentació que suporta la facturació de Farmàcia, fa necessari reforçar l'assignació de recursos humans i informàtics a les tasques de la seua revisió i control.

El concert estableix que els col·legis oficials de farmacèutics presentaran les factures mensuals i els documents que les suporten en les delegacions territorials del SVS abans del dia 10 i el dia 25 respectivament, del mes següent a què corresponguen. Així mateix, estableix que el SVS ha de pagar aquestes factures entre els dies 15 i 20 del mes indicat. Com el termini entre les fases de presentació i pagament de les factures mensuals és insuficient, el seu pagament efectiu es realitza abans que puga verificar-se per complet el cicle de revisió dels documents. Tanmateix, açò no representa un perjudici per al SVS perquè les possibles diferències al seu favor es compensen a càrrec de factures posteriors.

7.2.2 Evolució de la despesa

Les desviacions que es produeixen per les previsions de la despesa i l'augment de la despesa real de farmàcia són molt importants, tal com podeu veure en el quadre següent, expressat en milions de pessetes:

	1988	1989	Augment
Pressupost inicial	22.208'3	34.015'0	53'2%
Pressupost final	34.813'7	41.642'7	19'6%
Obligacions reconegudes	34.786'9	41.642'4	19'7%
Increment pressu. final/inicial	56'8%	22'4%	

Aquest augment en la despesa per receptes mèdiques es deu a factors diversos, la incidència exacta final dels quals, no és fàcil de determinar. Aquests factors són:

- a) L'increment de la població protegida.
- b) Augment de l'activitat d'atenció en els ambulatoris.
- c) Desplaçament del consum cap a noves especialitats de major preu i canvis en els formats que inclouen majors quantitats o dosis.
- d) Augments en els preus.
- e) Fraus en el sistema, com ara el robatori de receptes, l'ús de les receptes dels pensionistes per part dels actius i l'utilització de receptes de la Seguretat Social en consultes privades.

Encara que el control de la tendència expansiva de la despesa en receptes mèdiques és difícil per la complexitat dels factors que hi incideixen, cal que el SVS reforçe aquest control, tenint en compte sempre, és clar, les necessitats assistencials de la població protegida.

7.3 Conclusions i recomanacions

a) Dins d'aquest capítol IV i d'acord amb l'art. 149 del Text Refós de la Llei General Pressupostària, tenen caràcter de crèdits ampliables els destinats al pagament de productes farmacèutics procedents de receptes mèdiques, per la qual cosa el control pressupostari d'aquestes despeses,

Los procedimientos de custodia, control y fiscalización de la documentación y de las transacciones están de acuerdo con principios de control interno y se encuentran preestablecidos en líneas generales. Sin embargo el enorme volumen de la documentación que soporta la facturación de Farmacia hace necesario reforzar la asignación de recursos humanos e informáticos a las tareas de su revisión y control.

El Concierto establece que los Colegios Oficiales de Farmacéuticos presentarán las facturas mensuales y los documentos que las soportan en las Delegaciones Territoriales del SVS antes del día 10 y del día 25 respectivamente, del mes siguiente a que correspondan; asimismo establece que el SVS debe pagar dichas facturas entre los días 15 y 20 del mes indicado. Como el plazo entre las fases de presentación y pago de las facturas mensuales es insuficiente, el pago efectivo de éstas se realiza antes de que pueda verificarse por completo el ciclo de revisión de los documentos. Sin embargo esto no representa perjuicio para el SVS, porque las posibles diferencias a favor de éste se compensan con cargo a facturas posteriores.

7.2.2 Evolución del gasto

Las desviaciones que se producen en las previsions de gasto y el aumento del gasto real de farmacia son muy importantes como puede apreciarse en el siguiente cuadro, expresado en millones de pesetas:

	1988	1989	Aumento
Presupuesto inicial	22.208,3	34.015,0	53,2%
Presupuesto final	34.813,7	41.642,7	19,6%
Obligaciones reconocidas	34.786,9	41.642,4	19,7%
Incremento Pto.final/inicial	56,8%	22,4%	

Este aumento en el gasto por recetas médicas es debido a factores diversos cuya incidencia exacta final no es fácil determinar, dichos factores son:

- a) incremento de la población protegida
- b) aumento de la actividad en atención ambulatoria
- c) desplazamiento del consumo hacia nuevas especialidades de mayor precio y cambios en los formatos que incluyen mayores cantidades o dosis
- d) aumentos en los precios
- e) fraudes al sistema, como son el robo de recetas, el uso de las recetas de los pensionistas por los activos, y uso de recetas de las Seguridad Social en consultas privadas.

Aunque el control de la tendencia expansiva del gasto en recetas médicas es difícil por la complejidad de los factores que inciden en el mismo, debe reforzarse dicho control por parte del SVS, siempre teniendo en cuenta claro está, las necesidades asistenciales de la población protegida.

7.3 Conclusiones y recomendaciones

a) Dentro de este capítulo IV, y de acuerdo con el artículo 149 del Texto Refundido de la Ley General Presupuestaria, tienen carácter de créditos ampliables los destinados al pago de productos farmacéuticos procedentes de recetas médicas, por lo que el control presupuestario de es-

per raó dels factors exposats en l'apartat 7.2.1, certament comporta dificultats importants. No obstant això es recomana que es controle la tendència expansiva de les despeses en receptes mèdiques equilibrada, és clar, amb les necessitats assistencials del SVS.

b) Vista la gran importància del concepte de prestacions de farmàcia-receptes mèdiques, tant pel que fa al seu import monetari com al volum numèric de les transaccions efectuades, es fa recomanable d'una banda, dotar de majors mitjans humans els serveis d'inspecció, i de l'altra, elaborar procediments escrits on es determine amb precisió els passos que s'han de seguir en el procés de revisió de receptes mèdiques, així com els criteris d'avaluació dels resultats de la revisió.

8. INVERSIONS REALS

8.1 Concepte i execució. Comentaris generals

Les despeses per inversions reals que es comptabilitzen en el capítol VI del pressupost, han pujat en 1989 a 11.727'8 milions de pessetes, com a pressupost definitiu, xifra que representa el 6'4 % del pressupost total de l'organisme (vegeu quadre 8.1). En relació amb el pressupost inicial de 8.100 milions de pessetes, les modificacions representen 3.627'8 milions de pessetes, és a dir, un 44'8 % d'increment, dels quals 3.556'3 milions corresponen als romanents incorporats de l'exercici de 1988.

El total de disposicions puja a 11.533'8 milions de pessetes i les obligacions reconegudes a 8.817'8 milions de pessetes que per capítols impliquen un grau de compromís i d'execució del 98'3 % i del 75'2 %, respectivament. Per a valorar adequadament el grau d'execució, caldria diferenciar entre els projectes pressupostats en 1989 i els que han estat incorporats com a romanents de 1988, cosa que ens permetria observar que el grau d'execució dels projectes de 1989 ha estat baix, tot i que no és factible oferir les xifres exactes globals, perquè no ho permet el sistema comptable de 1989.

8.2 Aspectes rellevants

En el curs del nostre treball, hem revisat expedients de contractació d'inversions reals en les delegacions territorials d'Alacant i València i en els Serveis Centrals; aquests expedients representen un import en fase "O" de 2.745'5 milions de pessetes, la qual cosa representa una cobertura del 31'14 % sobre el total de les obligacions reconegudes en aquest capítol.

S'han detectat les incidències següents:

a) El contracte de subministraments per a l'adquisició de ròtuls lluminosos per a senyalitzar els serveis d'urgències del SVS, per un import de 4'8 milions de pessetes, que ha estat gestionat en els Serveis Centrals, ha estat tramitat sense observar les prescripcions de la normativa aplicable (en particular la Llei General Pressupostària, la Llei de Contractes de l'Estat i el Reglament General de Contractació de l'Estat).

En aquest cas les ofertes dels licitadors i fins i tot l'abarrà de lliurament del subministrament i la factura del contractista, són de data anterior a l'expedient de contractació; a més, en el mateix contracte la fiscalització i aprovació de la despesa i l'habilitació del crèdit corresponent s'han formalitzat amb posterioritat a la data de transacció.

tos gastos, debido a los factores expuestos en el apartado 7.2.1, ciertamente entraña dificultades importantes, no obstante se recomienda que se controle la tendencia expansiva de los gastos en recetas médicas en equilibrio claro está con las necesidades asistenciales del SVS.

b) Dada la gran importancia del concepto de prestaciones de farmacia-recetas médicas, tanto en lo que se refiere a su importe monetario como al volumen numérico de las transacciones efectuadas, hace recomendable por una parte dotar de mayores medios humanos a los servicios de inspección y por otra, elaborar procedimientos escritos en los que se determine con precisión los pasos a seguir en el proceso de revisión de recetas médicas, así como los criterios de evaluación de los resultados de la revisión.

8. INVERSIONES REALES

8.1 Concepto y ejecución. Comentarios generales

Los gastos por Inversiones reales, que se contabilizan en el capítulo VI del presupuesto, han ascendido en 1989 a 11.727,8 millones de pesetas, como presupuesto definitivo, cifra que representa el 6,4% del presupuesto total del Organismo (ver cuadro 8.1). En relación al presupuesto inicial de 8.100 millones de pesetas, las modificaciones representan 3.627,8 millones de pesetas, es decir, un 44,8% de incremento, de los cuales 3.556,3 millones corresponden a los remanentes incorporados del ejercicio 1988.

El total de disposiciones asciende a 11.533,8 millones de pesetas y las obligaciones reconocidas a 8.817,8 millones de pesetas que a nivel de capítulo suponen un grado de compromiso y de ejecución del 98,3% y del 75,2% respectivamente. Para valorar adecuadamente el grado de ejecución se debería diferenciar entre los proyectos presupuestados en 1989 y aquellos que han sido incorporados como remanentes de 1988, lo que nos permitiría observar que el grado de ejecución de los proyectos de 1989 ha sido bajo, si bien las cifras exactas globales no es factible ofrecerlas por no permitirlo el sistema contable de 1989.

8.2 Aspectos relevantes

En el curso de nuestro trabajo, hemos revisado expedientes de contratación de inversiones reales en las Delegaciones Territoriales de Alicante y Valencia y en los Servicios Centrales, estos expedientes representan un importe en fase "O" de 2.745,5 millones de pesetas, lo cual supone una cobertura del 31,14% sobre el total de obligaciones reconocidas en este capítulo.

Se han detectado las siguientes incidencias:

a) El contrato de suministros para la adquisición de rótulos luminosos para señalizar los servicios de urgencias del SVS, por un importe de 4,8 millones de pesetas, que ha sido gestionado en los Servicios Centrales, ha sido tramitado sin observar las prescripciones de la normativa aplicable (en particular la Ley General Presupuestaria, la Ley de Contratos del Estado y el Reglamento General de Contratación del Estado).

En este caso las ofertas de los licitadores e incluso el abarrán de entrega del suministro y la factura del contratista, son de fecha anterior al expediente de contratación y al mismo contrato, adicionalmente, la fiscalización y aprobación del gasto y la habilitación del crédito correspondiente se han formalizado con posterioridad a la fecha de la transacción.

SERVEI VALENCIA DE SALUT

LIQUIDACIO DEL PRESSUPOST 1.989

CAPITOL VI - INVERSIONS REALS

En milions de pessetes

	PRESSUPOST DEFINITIU 1	TOTAL DISPO- SICIONS 2	TOTAL OBLIGA- CIONES 3	TOTAL PAGAMENTS PROPOSATS 4	GRAU DE DIS- POSIC. 2/1	GRAU D'EXE- CUCIO 3/1	GRAU DE COM- PLIMENT 4/3
Alacant	2.651,4	2.556,4	1.846,4	1.721,8	96,4%	69,6%	93,3%
Castelló	1.282,6	1.282,4	1.025,5	1.018,3	100,0%	80,0%	99,3%
València	2.758,8	2.741,4	2.230,9	2.230,9	99,4%	80,9%	100,0%
Serveis centrals	365,6	344,9	263,7	263,7	94,4%	72,1%	100,0%
PROJ. D'INVERSIO NOVA	7.058,4	6.925,1	5.366,5	5.234,7	98,1%	76,0%	97,5%
Alacant	1.148,2	1.124,5	829,2	551,8	97,9%	72,2%	66,5%
Castelló	744,7	729,7	584,2	522,0	98,0%	78,4%	89,3%
València	2.583,9	2.563,0	1.907,4	1.850,4	99,2%	73,8%	97,0%
Serveis centrals	192,6	191,5	130,5	30,1	99,4%	67,8%	23,1%
PROJ. INVERSIO DE REPOSICIO	4.669,4	4.608,7	3.451,3	2.954,3	98,7%	73,9%	85,6%
TOTAL CAPITOL VI	11.727,8	11.533,8	8.817,8	8.189,0	98,3%	75,2%	92,9%

Quadre 8.1

b) En virtut del conveni subscrit entre la Generalitat Valenciana i la Diputació Provincial d'Alacant el 23 d'abril de 1987, el SVS ha finançat el 50 % de la construcció de l'hospital comarcal de la Vega Baixa del Segura, a Orihuela, llevat de l'expedient d'acceleració de les obres -per un import de 172'7 milions de pessetes-, que ha estat finançat íntegrament pel SVS.

La Diputació Provincial d'Alacant ha gestionat la licitació, la contractació i el seguiment de l'execució d'aquesta obra que ha sofert un increment de costos del 87'4 % sobre el pressupost inicial aprovat (ha passat de 894'4 milions de pessetes a 1.676'1 milions de pessetes), per la necessitat de formalitzar projectes reformats, complementaris i accessoris i de presentar uns excessos de medició de 124'1 milions de pessetes en el moment de la liquidació.

L'estipulació primera dos del conveni, estableix que "la Generalitat Valenciana, en ordre a la ràpida i eficaç gestió i execució de l'obra, cooperarà efectivament amb la Diputació Provincial d'Alacant en tots aquells tràmits i actuacions on calga el seu concurs, per requeriment d'aquesta". Tanmateix no consta que la Generalitat haja intervingut en la gestió de l'obra i es limita a assumir els increments dels costos soferts, per un import de 959'2 milions de pessetes.

Amb aquesta actuació, vista la quasi duplicació del pressupost, tot i que s'ha complit l'objectiu de construir i posar en funcionament eficaçment l'hospital, no pot afirmar-se que s'hi hagen gestionat els recursos públics amb economia i eficiència.

c) En la gran part dels expedients revisats, no consta la documentació justificativa que l'adjudicatari estiga al corrent en el pagament de les seues obligacions tributàries i amb la Seguretat Social.

Cal recomanar que aquest requisit conste feaentment en cadascun dels expedients de contractació, ja que l'incompliment d'aquesta exigència per part del contractista és causa de nul.litat dels contractes corresponents.

d) La documentació d'alguns expedients no permet verificar el seguiment d'alguns dels aspectes puntuals de la preparació, licitació i execució dels projectes d'inversió, per no contenir còpia de la memòria, memorandum de supervisió, informes, actes de replamtejament o constància de la publicitat de l'adjudicació.

8.3 Conclusiones i recomanacions

a) Com a resultat de les proves realitzades s'han posat de manifest determinades deficiències i incompliments de la normativa assenyalats en l'apartat 8.2 que han d'evitar-se en el futur reforçant les mesures de control intern en la tramitació dels expedients de contractació.

b) L'esforç inversor del SVS en 1989 ha continuat en nivells importants en relació amb els exercicis anteriors, tal com es pot veure per l'evolució dels pressuposts anuals del capítol VI en els quatre últims exercicis:

Any	Milions de pessetes	Increment
1986	3.732	-
1987	3.754	0'6 %
1988	7.622	103'0 %
1989	8.728 *	7'2 %

* S'exclouen els romanents incorporats de 1988

b) En virtut del Convenio suscrito entre la Generalitat Valenciana y la Diputación Provincial de Alicante el 23 de abril de 1987, el SVS ha financiado el cincuenta por ciento de la construcción del Hospital comarcal de la Vega Baja del Segura, en Orihuela, excepto el expediente de aceleración de obras, por importe de 172,7 millones de pesetas, que ha sido financiado íntegramente por el SVS.

La Diputación Provincial de Alicante ha gestionado la licitación, contratación y seguimiento de la ejecución de esta obra, que ha sufrido un incremento de costes del 87,4% sobre el presupuesto inicial aprobado (pasando de 894,4 millones de pesetas, a 1.676,1 millones de pesetas) debido a la necesidad de formalizar proyectos reformados, complementarios y accesorios y al hecho de presentar unos excesos de medición de 124,1 millones de pesetas en el momento de la liquidación.

La estipulación primera dos del Convenio establece que "la Generalitat Valenciana, en orden a la pronta y eficaz gestión y ejecución de la obra, cooperará efectivamente con la Diputación Provincial de Alicante en cuantos trámites y actuaciones sea preciso su concurso, a requerimiento de ésta". Sin embargo no consta que la Generalitat Valenciana haya intervenido en la gestión de la obra, limitándose a asumir los incrementos de costes sufridos, por importe de unos 959,2 millones de pesetas.

Con esta actuación, a la vista de la casi duplicación del presupuesto, si bien se ha cumplido el objetivo de construir y poner en marcha eficazmente el Hospital, no se puede afirmar que se hayan gestionado los recursos públicos con economía y eficiencia.

c) En la mayor parte de los expedientes revisados no consta la documentación justificativa de que el adjudicatario esté al corriente en el pago de sus obligaciones tributarias y con la Seguridad Social.

Es necesario recomendar que este requisito conste fehacientemente en cada uno de los expedientes de contratación, pues el incumplimiento de esta exigencia por parte del contratista es causa de nulidad de los contratos correspondientes.

d) La documentación de algunos expedientes no permite verificar el seguimiento de algunos aspectos puntuales de la preparación, licitación y ejecución de los proyectos de inversión, por no contener copia de la memoria, memorandum de supervisión, informes, actas de replanteo o constancia de la publicidad de la adjudicación.

8.3 Conclusiones y recomendaciones

a) Como resultado de las pruebas realizadas se han puesto de manifiesto determinadas deficiencias e incumplimientos de la normativa señalados en el apartado 8.2 que deben evitarse en el futuro, reforzando las medidas de control interno en la tramitación de los expedientes de contratación.

b) El esfuerzo inversor del SVS en 1989 ha continuado en niveles importantes, en relación a ejercicios anteriores, como puede verse por la evolución de los presupuestos anuales del capítulo VI en los cuatro últimos ejercicios:

Año	Millones de pesetas	Incremento
1986	3.732	-
1987	3.754	0,6%
1988	7.622	103,0%
1989	8.171 *	7,2%

* Se excluyen los remanentes incorporados de 1988

SERVEI VALENCIA DE SALUT

LIQUIDACIO DEL PRESSUPOST 1.989

CAPITOL VIII - ACTIUS FINANCERS

En milions de pessetes

	PRESSUPOST DEFINITIU 1	TOTAL DISPO- SICIONS 2	TOTAL OBLIGA- CIONS 3	TOTAL PAGA- MENTS 4	GRAU DE DIS- POSIC. 2/1	GRAU D'EXE- CUCIO 3/1	GRAU DE COM- PLIMENT 4/3
Alacant	29,2	20,0	20,0	18,1	68,3%	68,3%	90,9%
Castelló	20,0	20,0	20,0	18,2	100,0%	100,0%	91,0%
València	59,8	59,7	59,8	53,8	99,9%	100,0%	90,0%
Serveis centrals	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-
CONCESSIO DE FRESTECS	109,0	99,7	99,7	90,1	91,4%	91,5%	90,4%
Serveis centrals	12,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-
CONST.DE DIPOSITS I FIANCES	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	-
TOTAL CAPITOL VIII	121,0	99,7	99,7	90,1	82,4%	82,4%	90,4%

Quadre 9.1

c) S'han de prendre mesures per a evitar el retard en la posada en marxa i la utilització de les inversions ja realitzades en centres assistencials tal com ha succeït amb l'hospital Dr. Peset i el Clínic d'Alacant, en els quals ha transcorregut un període considerable des de la seua construcció fins a la seua utilització total, per falta d'equipament i dotació per al seu funcionament.

9. VARIACIO DELS ACTIUS FINACERS

9.1 Concepte i execució. Comentaris generals

En aquest capítol del pressupost de despeses s'inclouen els crèdits necessaris per a la constitució o provisió de dipòsits i fiances, així com per a la concessió d'acomptes i préstecs al personal. El seu import no resulta significatiu en relació amb el pressupost total del Servei Valencià de Salut.

En el quadre 9.1, elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la informació pressupostària, es mostra el desenvolupament de l'execució i la situació a 31 de desembre de 1989 d'aquest capítol de despeses, així com la seua distribució per articles pressupostaris. El total de disposicions puja a 99'7 milions de pessetes que és igual al total d'obligacions contraïdes. Aquesta xifra representa uns graus de compromís i d'execució del 82'4 %, que resulta baix. No s'han disposat crèdits a càrrec de l'art. 83 (Constitució de dipòsits i fiances).

9.2 Aspectes rellevants

No hi ha aspectes significatius per destacar, tret de la ja indicada intrascendència de l'import d'aquest capítol en relació amb el pressupost total del Servei Valencià de Salut.

10. LIQUIDACIÓ DE L'ESTAT D'INGRESSOS. ASPECTES GENERALS I EXECUCIÓ

10.1 Concepte i execució. Comentaris generals

El següent quadre 10.1 mostra, en milions de pessetes, l'execució del pressupost d'ingressos, tal com ha estat retut en aquesta Institució (vegeu quadre 2.1):

	Pressupost definitiu	Ingressos líquids	Drets reconeguts	Total ingressos
Exist. en caixa	1.172'6	1.172'6	-	1.172'6
Exer. tancats	16.226'1	14.840'4	1.385'7	16.226'1
Ingre. pressup.	183.447'8	162.403'1	21.044'7	183.447'8
Total ingressos	200.846'5	178.416'1	22.430'4	200.846'5

Quadre 10.1

c) Se deben tomar medidas para evitar el retraso en la puesta en marcha y utilización de las inversiones ya realizadas en centros asistenciales como ha sucedido con el Hospital Dr. Peset y el Clínic de Alicante, en los que ha transcurrido un período considerable desde su construcción hasta su utilización total, por falta de equipamiento y dotación para su funcionamiento.

9. VARIACION DE ACTIVOS FINANCIEROS

9.1 Concepto y ejecución. Comentarios generales

En este capítulo del presupuesto de gastos se incluyen los créditos necesarios para la constitución o provisión de depósitos o fianzas, así como para la concesión de anticipos y préstamos al personal. Su importe no resulta significativo en relación al presupuesto total del Servicio Valenciano de Salud.

En el cuadro 9.1, elaborado por la Sindicatura de Cuentas a partir de la información presupuestaria, se muestra, el desarrollo de la ejecución y situación al 31 de diciembre de 1989 de este capítulo de gastos, así como su distribución por artículos presupuestarios. El total de disposiciones asciende a 99,7 millones de pesetas, igual al total de obligaciones contraídas; esta cifra supone unos grados de compromiso y de ejecución del 82,4%, que resulta bajo. No se han dispuesto créditos con cargo al artículo 83 (Constitución de depósitos y fianzas).

9.2 Aspectos relevantes

No hay aspectos significativos a destacar, salvo la ya indicada no significatividad del importe de este capítulo en relación al presupuesto total del Servicio Valenciano de Salud.

10. LIQUIDACIÓN DEL ESTADO DE INGRESOS. ASPECTOS GENERALES Y EJECUCIÓN

10.1 Concepto y ejecución. Comentarios generales

El siguiente cuadro 10.1 muestra, en millones de pesetas, la ejecución del presupuesto de ingresos, tal como ha sido rendido a esta Institución (ver cuadro 2.1):

Tal com ja succeïa en 1988, no hi ha registres comptables en el SVS que suporten la liquidació del pressupost d'ingressos, ja que la Gerència d'Informàtica de la Seguretat Social és la que manté la seua comptabilitat i únicament facilita la informació sobre l'execució del pressupost de despeses. Els ingressos per prestació de serveis s'han comptabilitzat en rúbriques de la Generalitat i amb el seu suport informàtic.

Per no existir una comptabilitat pressupostària d'ingressos no ha estat possible analitzar de forma raonable el pressupost d'ingressos del SVS. Tot seguit es comenten diversos aspectes rellevants de la liquidació rebuda.

a) Existència en caixa

Coincideix amb l'existència en caixa pressupostària, segons la liquidació de l'exercici de 1988, que pujava a 1.172'6 milions de pessetes.

b) Exercicis tancats

En la liquidació del pressupost del SVS de l'exercici de 1988 no figuren drets reconeguts pendents de cobrament a 31-12-88, però la liquidació del pressupost de 1989 s'ha consignat com a drets reconeguts pendents de cobrament d'exercicis tancats l'import necessari per a finançar els compromisos reconeguts del pressupost de despeses de 1988, i s'obté la xifra de 16.226'1 milions de pessetes, per diferències, segons el quadre següent:

Les RESULTES DE DESPESES de l'exercici de 1988 foren .		17.648'9
de les quals s'anul·laren obligacions durant 1989 per		-250'2
RESULTES DE DESPESES INCORPORADES EN 1989		17.398'7
- Saldo de caixa a 31-12-88		-1.172'6
Drets reconeguts a 31-12-88		16.226'1

La xifra de 17.648'9 milions de pessetes correspon als compromisos reconeguts en el pressupost de despeses de 1988 i que estaven pendents de pagament a 31-12-88.

Aquesta forma de calcular les resultes d'ingressos de l'exercici de 1988 no és ortodoxa, ja que aquestes han d'obtenir-se directament de les quantitats incloses en la liquidació de l'exercici de 1988, com a quantitats pendents de cobrament.

Pel que fa als drets reconeguts pendents de cobrament d'exercicis tancats a 31 de desembre de 1989 per 1.385'7 milions de pessetes, està formada per 1.293'2 milions de pessetes corresponents a la reclamació a l'Administració central pendent de resolució, per raó de les inundacions de 1987 (vegeu l'apartat 12.3.3 de l'informe de l'any 1988), més 92'5 milions de pessetes per altres conceptes.

Les transferències de fons realitzades durant 1989 per l'Administració central, corresponents a la liquidació de l'exercici de 1988, han pujat a 20.144'5 milions de pessetes, conformement als acords de la liquidació de les transferències de l'exercici de 1988 (vegeu l'apartat 12.3 de l'informe de l'exercici de 1988), segons els quals es transferien 20.145'5 milions de pessetes. Hem verificat amb els documents comptables corresponents, que l'Administració central havia transferit la totalitat d'aquests fons corresponents a l'exercici de 1988 (llevat d'un milió de pessetes de diferència respecte de la xifra acordada, que ha estat cobrada en 1990).

Tal como ya sucedía en 1988, no existen registros contables en el SVS que suporten la liquidación del presupuesto de ingresos, ya que su contabilidad es mantenida por la Gerencia de Informática de la Seguridad Social y ésta únicamente facilita información sobre la ejecución del presupuesto de gastos. Los ingresos por prestación de servicios se han contabilizado en rúbricas de la Generalitat y con soporte informático de ésta.

Al no existir una contabilidad presupuestaria de ingresos, no ha sido posible analizar de forma razonable el presupuesto de ingresos del SVS, comentándose a continuación diversos aspectos relevantes de la liquidación recibida.

a) Existencia en caja

Coincide con la existencia en caja presupuestaria según la liquidación del ejercicio 1988, que ascendía a 1.172,6 millones de pesetas.

b) Ejercicios cerrados

En la liquidación del presupuesto del SVS del ejercicio 1988 no figuran derechos reconocidos pendientes de cobro a 31-12-88, pero en la Liquidación del presupuesto de 1989 se ha consignado como derechos reconocidos pendientes de cobro de ejercicios cerrados el importe necesario para financiar los compromisos reconocidos del presupuesto de gastos de 1988, obteniéndose la cifra de 16.226,1 millones de pesetas, por diferencias, según el cuadro siguiente:

Las RESULTAS DE GASTOS del ejercicio 1988 fueron.		17.648,9
de las que se anularon obligaciones durante 1989 por.....		-250,2
RESULTAS DE GASTOS INCORPORADAS EN 1989		17.398,7
-Saldo de Caja a 31-12-88		-1.172,6
Derechos reconocidos al 31-12-88		16.226,1

La cifra de 17.648,9 millones de pesetas corresponde a los compromisos reconocidos en el presupuesto de gastos 1988, y que estaban pendientes de pago a 31-12-88.

Esta forma de calcular las resultas de ingresos del ejercicio 1988 no es ortodoxa, ya que éstas deben obtenerse directamente de las cantidades incluidas en la Liquidación del ejercicio 1988, como cantidades pendientes de cobro.

En cuanto a los derechos reconocidos pendientes de cobro de ejercicios cerrados a 31 de diciembre de 1989 por 1.385,7 millones de pesetas, está formada por 1.293,2 millones de pesetas correspondientes a la reclamación a la Administración Central pendiente de resolución, por razón de las inundaciones acaecidas en 1987 (ver apartado 12.3.3 del Informe del año 1988), más 92,5 millones de pesetas por otros conceptos.

Las transferencias de fondos realizadas durante 1989 por la Administración Central correspondientes a la liquidación del ejercicio 1988 han ascendido a 20.144,5 millones de pesetas, en consonancia con los acuerdos de liquidación de las transferencias del ejercicio 1988 (ver apartado 12.3 del Informe del ejercicio 1988), en virtud de los cuales se transferían 20.145,5 millones de pesetas. Hemos verificado con los documentos contables correspondientes, que la Administración Central había transferido la totalidad de dichos fondos correspondientes al ejercicio 1988 (excepto un millón de pesetas de diferencia respecto de la cifra acordada, que ha sido cobrada en 1990).

La diferència entre els 20.144'5 milions de pessetes rebuts de l'Administració central i els 14.840'4 milions de pessetes comptabilitzats en 1989 com a ingressos d'exercicis tancats, és a dir 5.304'1 milions de pessetes, han estat comptabilitzats com a ingressos del pressupost de 1989.

c) Ingressos pressupostaris de l'exercici

Tal com s'indicava en l'informe de l'any anterior, la primera cosa que cal destacar és que conceptualment, d'acord amb la Llei de Pressuposts de 1989 i amb la comptabilitat del Compte de l'Administració de la Generalitat, és aquesta qui rep les transferències de l'Administració central i al mateix temps efectua transferències al SVS; és a dir, el SVS hauria de comptabilitzar com a ingressos les transferències rebudes de la Generalitat.

Segons la liquidació del Compte de l'Administració de la Generalitat, les transferències al SVS han tingut en 1989 la següent execució:

	Pressupost definitiu	Pagaments líquids	Compromisos de despeses	Total despeses
Transferències al SVS	183.999'9	163.255'5	20.744'4	183.999'9

La diferència entre el pressupost definitiu d'ingressos de l'exercici comptabilitzat pel SVS i les transferències comptabilitzades per la Generalitat, que puja a 552'1 milions de pessetes, correspon a obligacions del SVS reconegudes per la Generalitat però comptabilitzades en el capítol IV com a transferències al SVS.

D'altra banda, els ingressos líquids percebuts de l'Administració central, corresponents a l'exercici, han pujat a 156.715'0 milions de pessetes, i la diferència respecte als cobraments comptabilitzats pel SVS es deu a:

Cobrat de l'INSALUD	
- Exercici de 1989	156.715'0
- Exercici de 1988 (vegeu 10.1.b)	+5.304'1
Ingressos centres SVS	+1.230'0
Despeses de 1987	-844'5
Anul.lacions	-1'5
Ingressos exercici de 1989	162.403'1

Les despeses de 1987 per 844'5 milions de pessetes corresponen a les despeses d'aqueix exercici que han estat pagades per la Tresoreria de la Seguretat Social en 1989 i descomptades directament pel SVS dels ingressos.

Les resultes d'ingressos de l'exercici de 1989 que segons la liquidació del pressupost del SVS pugen a 21.044'7 milions de pessetes, haurien de pujar, -en milions de pessetes- conformement als acords de liquidació de transferències signats en 1990 amb l'Administració central i amb les transferències pendents de la Generalitat, a:

Segons els acords liquidació INSALUD	29.261'3
Aportacions de la Generalitat	2.779'0
	32.040'3

Tal com ja s'ha assenyalat en aquest informe, els acords de liquidació de "Transferències de l'Administració central", han finançat les despeses comptabilitzades en la secció 10 del pressupost de la Generalitat, a més de les despeses del propi pressupost del SVS.

La diferencia entre los 20.144,5 millones de pesetas recibidos de la Administración Central y los 14.840,4 millones de pesetas contabilizados en 1989 como ingresos de ejercicios cerrados, es decir 5.304,1 millones de pesetas han sido contabilizados como ingresos del presupuesto de 1989.

c) Ingresos presupuestarios del ejercicio

Tal como se indicaba en el Informe del año anterior, lo primero que hay que destacar es que conceptualmente, de acuerdo con la Ley de Presupuestos de 1989, y con la contabilidad de la Cuenta de Administración de la Generalitat, es ésta quien recibe las transferencias de la Administración Central y a su vez efectúa transferencias al SVS, es decir, el SVS debería contabilizar como ingresos las recibidas de la Generalitat.

Según la liquidación de la Cuenta de Administración de la Generalitat, las transferencias al SVS han tenido la siguiente ejecución en 1989:

	Presupuesto definitivo	Pagos líquidos	Compromisos de gasto	Total gastos
Transferencias al SVS	183.999,9	163.255,5	20.744,4	183.999,9

La diferencia entre el presupuesto definitivo de ingresos del ejercicio contabilizado por el SVS y las transferencias contabilizadas por la Generalitat, que asciende a 552,1 millones de pesetas, corresponde a obligaciones del SVS reconocidas por la Generalitat pero contabilizadas en el capítulo IV como transferencias al SVS.

Por otra parte, los ingresos líquidos percibidos de la Administración Central correspondientes al ejercicio han ascendido a 156.715,0 millones de pesetas, y la diferencia con respecto a los cobros contabilizados por el SVS ha sido debida a:

Cobrado del INSALUD	
- Ejercicio 1989	156.715,0
- Ejercicio 1988 (ver 10.1.b)	+5.304,1
Ingresos centros SVS	+1.230,0
Gastos de 1987	-844,5
Anulaciones	-1,5
Ingresos ejercicio 1989	162.403,1

Los gastos de 1987 por 844,5 millones de pesetas corresponden a gastos de ese ejercicio que han sido pagados por la Tesorería de la Seguridad Social en 1989 y descontados directamente por el SVS de los ingresos.

Las resultados de ingresos del ejercicio 1989 que según la liquidación del presupuesto del SVS ascienden a 21.044,7 millones de pesetas, deberían ascender, de conformidad con los acuerdos de liquidación de transferencias firmadas en 1990 con la Administración Central y con las transferencias pendientes de la Generalitat a, (en millones de pesetas):

Según acuerdos Liquidación INSALUD	29.261,3
Aportaciones de la Generalitat	2.779,0
	32.040,3

Como ya se ha indicado en este Informe, los acuerdos de liquidación de Transferencias de la Administración Central, han financiado los gastos contabilizados en la sección 10 del presupuesto de la Generalitat, además de los gastos del propio presupuesto del SVS.

10.2 Règim econòmic

D'acord amb la seua llei de creació, els ingressos del Servei Valencià de Salut els constitueixen:

- a) Els recursos que li siguen assignats a càrrec dels pressuposts de la Generalitat.
- b) Les consignacions que provénen dels pressuposts de les corporacions locals.
- c) Els rendiments dels béns i drets que li hagen estat afectats.
- d) Els ingressos ordinaris i extraordinaris que perceba segons les disposicions vigents.
- e) Les subvencions i aportacions voluntàries d'entitats i particulars.
- f) Qualsevol altre recurs que se li atribuesca.

Durant 1989 els ingressos més importants han estat els provinents de l'Administració de l'Estat, la regulació dels quals ve establerta en l'apartat "E) Règim financer i pressupostari" del Reial Decret 1.612/1987, de 27 de novembre, sobre el traspàs de funcions i serveis de l'INSALUD, on s'especifica que:

a) L'assignació de crèdits a la Comunitat Valenciana es farà en funció del coeficient de població protegida, encara que mentre no es dispose de dades fefaents de població protegida, s'adoptarà com a criteri el cost efectiu dels serveis transferits, tot això en funció del pressupost total de l'INSALUD de 1987, pel qual a la Comunitat Valenciana li correspon un percentatge de participació del 10'18 %.

b) Aquests crèdits assignats a la Comunitat Valenciana, tindran caràcter limitatiu, és a dir, els compromisos de despesa superiors als crèdits assignats seran finançats amb recursos aportats per la mateixa Comunitat Autònoma.

c) A la fi de cada exercici pressupostari, el percentatge de desviació positiu o negatiu que haja pogut experimentar l'execució del pressupost de l'INSALUD no transferit respecte del pressupost inicial, s'aplicarà al pressupost inicial de despeses assignat a la Comunitat Valenciana.

d) La transferència de fons de la Seguretat Social (INSALUD) a la Comunitat Valenciana, s'efectuarà mensualment per dotzenes parts.

Com a resum d'això, es pot dir que dins del concepte ampli de règim econòmic de la Seguretat Social, només queden dues competències per a la Comunitat Valenciana en aquest àmbit, igual que la resta de comunitats autònomes que tenen transferides les competències sanitàries:

a) L'aprovació dels pressuposts dels serveis transferits dins del sostre de recursos que li haja estat assignat per l'Estat, més els recursos propis que destine la Generalitat.

b) La gestió d'aquest pressupost que comprén l'aprovació de la despesa, la contractació d'obres, els serveis i subministraments, l'ordenació del pagament i la seua realització.

10.3 Anàlisi dels ingressos

Com s'ha comentat abans, formalment el SVS rep per al seu finançament transferències de la Generalitat, l'import de les quals ve condicionat per les transferències finalistes que l'INSALUD efectua a la Generalitat i per altres ingressos que són analitzats en els apartats següents.

10.2 Régimen económico

De acuerdo con su Ley de creación, constituyen los ingresos del Servicio Valenciano de Salud:

- a) Los recursos que le sean asignados con cargo a los Presupuestos de la Generalitat.
- b) Las consignaciones provenientes de los presupuestos de las Corporaciones locales.
- c) Los rendimientos de los bienes y derechos que le hayan sido afectados.
- d) Los ingresos ordinaris y extraordinarios que perciba a tenor de las disposiciones vigentes.
- e) Las subvenciones y aportaciones voluntarias de Entidades y particulares.
- f) Cualquier otro recurso que se le atribuya.

Durante 1989 los ingresos más importantes han sido los provenientes de la Administración del Estado, cuya regulación viene establecida en el apartado "E) Régimen financiero y presupuestario" del Real Decreto 1612/1987, de 27 de noviembre sobre traspaso de funciones y servicios del INSALUD, en el que se especifica que:

a) La asignación de créditos a la Comunidad Valenciana se hará en función del coeficiente de población protegida, aunque mientras no se disponga de datos fehacientes de población protegida, se adoptará como criterio el coste efectivo de los servicios transferidos, todo ello en función del presupuesto total del INSALUD de 1987, en base al cual a la Comunidad Valenciana le corresponde un porcentaje de participación del 10,18%.

b) Dichos créditos, asignados a la Comunidad Valenciana, tendrán carácter limitativo, es decir, los compromisos de gasto superiores a los créditos asignados serán financiados con recursos aportados por la propia Comunidad Autónoma.

c) Al final de cada ejercicio presupuestario, el porcentaje de desviación positivo o negativo que haya podido experimentar la ejecución del Presupuesto del INSALUD no transferido, respecto del presupuesto inicial, se aplicará al presupuesto inicial de gastos asignado a la Comunidad Valenciana.

d) La transferencia de fondos de la Seguridad Social (INSALUD) a la Comunidad Valenciana se efectuará mensualmente por dozavas partes.

Como resumen de lo anterior, puede decirse que dentro del concepto amplio de régimen económico de la Seguridad Social, sólo quedan dos competencias para la Comunidad Valenciana en este ámbito, al igual que al resto de comunidades autónomas que tienen transferidas las competencias sanitarias:

a) La aprobación de los presupuestos de los servicios transferidos dentro del techo de recursos que le haya sido asignado por el Estado, más los recursos propios que destine la Generalitat.

b) La gestión de dicho presupuesto que comprende la aprobación del gasto, la contratación de obras, servicios y suministros, la ordenación del pago y su realización.

10.3 Análisis de los ingresos

Como se ha comentado anteriormente, formalmente el SVS recibe para su financiación transferencias de la Generalitat, el importe de las cuales viene condicionado por las transferencias finalistas efectuadas por el INSALUD a la misma y por otros ingresos, que son analizados en los apartados siguientes.

10.3.1 Transferències de l'Administració central

El 9 de juliol de 1990, la Generalitat i el Ministeri de Treball i Seguretat Social van signar un "Acord sobre la liquidació de l'exercici pressupostari de 1989", i l'11 de juny del mateix any, un "Acord sobre els deutes de l'INSALUD anteriors al primer de gener de 1989, imputats en la liquidació de pressupost de 1989, conforme a allò que estableix l'art. 9 de la Llei 37/1988, de Pressuposts Generals de l'Estat per a 1989".

Conformememnt amb el primer d'aquests acords, de data 9 de juliol de 1990, que correspon a la liquidació de les transferències de l'exercici 1989, s'estableix el següent:

a) Crèdits inicials assignats a la Comunitat Valenciana

Els pressuposts inicials assignats a la Comunitat Valenciana per a l'exercici de 1989, d'acord amb allò que determina el Reial Decret 1.612/1987, de 27 de novembre, sobre el traspàs de les funcions i els serveis de l'Institut Nacional de la Salut, es van establir basant-se en les dades de la liquidació de 1987, i donava un percentatge de participació, segons els costos dels serveis d'aquest exercici, del 10'18 % i es traduïa en un pressupost inicial efectiu de 156.720'4 milions de pessetes.

b) Percentatge de desviació de la liquidació del pressupost de l'INSALUD no transferit sobre el pressupost inicial.

El compte de liquidació del pressupost amb incidència monetària dels serveis de l'INSALUD no transferits corresponent a l'exercici de 1989, representa, respecte del seu pressupost inicial, una vegada computats tots dos en termes monetaris, un increment del 18'70 %. Si es dedueix de la liquidació l'import de les obligacions imputades d'exercicis anteriors, -la desviació de les quals és objecte de l'Acord de data 11 de juny de 1990- la taxa d'augment passa a ser del 7'42 %, percentatge en el qual hauran d'incrementar-se els crèdits amb incidència monetària, assignats inicialment a la Comunitat Valenciana.

c) Determinació dels crèdits finals per assignar en favor de la Comunitat Valenciana.

Conformememnt al que s'ha indicat en l'apartat anterior, els crèdits inicials que en termes monetaris han estat assignats a la Comunitat Valenciana per a 1989, s'incrementaran en un 7'42 %, situant-se en 168.355'7 milions de pessetes.

d) Crèdits finals a favor de la Comunitat Valenciana

Durant l'exercici de 1989 i a càrrec del pressupost de l'Institut Nacional de la Salut, es van transferir a la Comunitat Valenciana crèdits amb incidència monetària per 156.715'0 milions de pessetes, a fi que atengueren els serveis de l'INSALUD, la gestió del qual tenen assumida.

Consegüentment, de la liquidació de l'exercici de 1989, resulta a favor de la Comunitat Valenciana un import efectiu d'11.640'7 milions de pessetes diferència existent entre els 168.355'7 milions de pessetes que li corresponen per la liquidació definitiva i els 156.715'0 milions de pessetes que ha rebut durant l'esmentat exercici.

e) Transferències de fons

La diferència resultant, 11.640'7 milions de pessetes, es posarà a disposició de la Comunitat Autònoma a raó de tres lliuraments mensuals i successius fins la cancel·lació completa, a partir del mes següent al de la data de la signatura de l'Acord, és a dir, a partir del mes d'agost de 1990.

No obstant el que s'ha indicat en els apartats anteriors,

10.3.1 Transferencias de la Administración Central

Se firmaron por parte de la Generalitat y del Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, el 9 de julio de 1990, un "Acuerdo sobre la liquidación del ejercicio presupuestario de 1989" y, el 11 de junio del mismo año, un "Acuerdo sobre las deudas del INSALUD anteriores a 1-1-89 imputadas en la liquidación del presupuesto de 1989, conforme a lo establecido en el artículo 9 de la Ley 37/1988 de Presupuestos Generales del Estado para 1989".

En virtud del primero de dichos acuerdos de fecha 9 de julio de 1990, que corresponde a la liquidación de las transferencias del ejercicio 1989, se establece lo siguiente:

a) Créditos iniciales asignados a la Comunidad Valenciana.

Los presupuestos iniciales asignados a la Comunidad Valenciana para el ejercicio de 1989, de acuerdo con lo determinado en el Real Decreto 1612/1987 de 27 de noviembre, sobre traspaso de las funciones y servicios del Instituto Nacional de la Salud, se establecieron en base a los datos de la liquidación de 1987, dando un porcentaje de participación, según coste de los servicios de dicho ejercicio, del 10,18 por ciento, traduciéndose en un presupuesto inicial efectivo de 156.720,4 millones de pesetas.

b) Porcentaje de desviación de la liquidación del presupuesto del INSALUD no transferido sobre el presupuesto inicial.

La cuenta de liquidación del presupuesto con incidencia monetaria de los servicios de INSALUD no transferidos correspondiente al ejercicio de 1989, supone, respecto de su presupuesto inicial, computados ambos en términos monetarios, un incremento del 18,70%. Si se deduce de la liquidación el importe de las obligaciones imputadas de ejercicios anteriores, y cuya desviación es objeto del Acuerdo de fecha 11 de junio de 1990, la tasa de aumento pasa a ser del 7,42%, porcentaje en el que habrán de incrementarse los créditos con incidencia monetaria asignados inicialmente a la Comunidad Valenciana.

c) Determinación de los créditos finales a asignar en favor de la Comunidad Valenciana.

Conforme a lo indicado en el apartado anterior, los créditos iniciales que en términos monetarios han sido asignados a la Comunidad Valenciana para 1989 se incrementarán en un 7,42% de los mismos situándose en 168.355,7 millones de pesetas.

d) Créditos finales a favor de la Comunidad Valenciana.

Durante el ejercicio 1989 y con cargo al presupuesto del Instituto Nacional de la Salud, se transfirieron a la Comunidad Valenciana créditos con incidencia monetaria por 156.715,0 millones de pesetas, a fin de que atendiera a los servicios del INSALUD cuya gestión tiene asumida.

Consecuentemente, de la liquidación del ejercicio de 1989, resulta a favor de la Comunidad Valenciana un importe efectivo de 11.640,7 millones de pesetas, diferencia existente entre los 168.355,7 millones de pesetas que le corresponden por la liquidación definitiva y los 156.715,0 millones de pesetas que ha recibido durante el referido ejercicio.

e) Transferencia de fondos.

La diferencia resultante, 11.640,7 millones de pesetas, se pondrá a disposición de la Comunidad Autónoma a razón de tres entregas mensuales y sucesivas hasta su entera cancelación, a partir del mes siguiente al de la fecha de la firma del Acuerdo, es decir, a partir del mes de agosto de 1990.

No obstante lo indicado en los apartados anteriores, si

si del tancament definitiu resultava algun element nou que condicionava la liquidació definitiva, es revisarien els imports tinguts en compte per a la present liquidació.

El segon acord esmentat, de data 11 de juny de 1990, indica que conformement a allò que estableixen els apartats 4 i 6 de l'art. 9 de la Llei 37/1988, de 28 de desembre, de Pressuposts Generals de l'Estat per a 1989, i la Disposició Adicional Quarta del Reial Decret-Llei 7/1989, sobre mesures urgents en matèria pressupostària, financera i tributària, correspon a la Seguretat Social satisfer a càrrec dels conceptes no finalistes del seu pressupost d'ingressos per a 1989, les obligacions de l'Institut Nacional de la Salut generades fins a 31 de desembre de 1988, que no han estat fetes efectives en aquesta data, així com la part de la liquidació anual de les comunitats autònomes amb gestió transferida corresponent tant a les desviacions produïdes pel pagament d'aquestes obligacions, com les produïdes per incorporacions de crèdit al pressupost de 1989, i els expedients de despeses de les quals haguessen estat presentats pel citat institut al Ministeri de Treball i Seguretat Social abans del primer de juliol de 1989.

D'acord amb les esmentades disposicions, a la Comunitat Valenciana li corresponen els recursos següents:

a) Per la desviació produïda en el pressupost de l'INSA-LUD amb la imputació dels deutes d'exercicis anteriors i incorporacions realitzades, un total de 17.721'2 milions de pessetes.

b) En produir-se la liquidació definitiva de l'exercici de 1988 de l'INSALUD, es comprova que els recursos addicionals que corresponen a aquesta comunitat autònoma per desviació de l'INSALUD Gestió Directa, puguen a 11.877'9 milions de pessetes en compte dels 11.978'5 milions de pessetes que consten en l'Acord de liquidació. Amb tot això, per la revisió de l'import dels recursos addicionals que corresponen a la comunitat autònoma de València, haurà de deduir-se un import de 100'5 milions de pessetes que li ha estat transferit per major import del que li correspon, per la liquidació definitiva de 1988.

Del total de la transferència que correspon efectuar a la Comunitat Autònoma de València, per 17.620'6 milions de pessetes, d'acord amb els paràgrafs anteriors, es deduirà el saldo que resulte a favor de la Tresoreria General de la Seguretat Social per la diferència entre les quotes que el Servei Valencià de Salut ha d'ingressar fins el 31 de desembre de 1988 i les efectivament realitzades fins a la mateixa data, i es posarà a disposició de la comunitat autònoma la diferència resultant, per tercers parts en les primers dies de cada mes a partir del següent al de la data d'aquest Acord.

Amb les transferències a què es refereix el paràgraf anterior, queden tancades i liquidades a tots els efectes les relacions econòmiques entre la Seguretat Social i la Comunitat Valenciana per les matèries a les quals es refereixen l'art. 9 de la Llei 37/1988, de 28 de desembre, i la Disposició Adicional Quarta del Reial Decret-Llei 7/1989.

del cierre definitivo del ejercicio resultara algún nuevo elemento que condicionara la liquidación definitiva, se revisarán los importes tenidos en cuenta para la presente liquidación.

El segundo acuerdo mencionado, de fecha 11 de junio de 1990, indica que de conformidad con lo establecido en los apartados cuatro y seis del artículo 9 de la Ley 37/1988 de 28 de diciembre, de Presupuestos Generales del Estado para 1989 y en la Disposición Adicional Cuarta del Real Decreto-Ley 7/1989 sobre medidas urgentes en materia presupuestaria, financiera y tributaria, corresponde a la Seguridad Social satisfacer con cargo a los conceptos no finalistas de su presupuesto de ingresos para 1989, las obligaciones del Instituto Nacional de la Salud generadas hasta 31-12-88 que no hayan sido hechas efectivas en dicha fecha, así como la parte de la liquidación anual de Comunidades Autónomas con gestión transferida correspondiente tanto a las desviaciones producidas por el abono de tales obligaciones como a las producidas por incorporaciones de crédito al presupuesto de 1989, y cuyos expedientes de gasto hubiesen sido presentados por el citado Instituto al Ministerio de Trabajo y Seguridad Social con anterioridad a 1 de julio de 1989.

De conformidad con las mencionadas disposiciones a la Comunidad Valenciana le corresponden los siguientes recursos:

a) Por la desviación producida en el presupuesto del INSALUD con la imputación de deudas de ejercicios anteriores e incorporaciones realizadas, un total de 17.721,2 millones de pesetas.

b) Al producirse la liquidación definitiva del ejercicio de 1988 del INSALUD se comprueba que los recursos adicionales que corresponden a esta Comunidad Autónoma por desviación del INSALUD Gestión Directa ascienden a 11.877,9 millones de pesetas en vez de los 11.978,5 millones de pesetas que constan en el Acuerdo de Liquidación. Con todo ello, por la revisión del importe de los recursos adicionales que corresponden a la Comunidad Autónoma de Valencia, deberá deducirse un importe de 100,5 millones de pesetas que a esta Comunidad le ha sido transferido por mayor importe del que le corresponde, por la liquidación definitiva de 1988.

Del total de la transferencia que corresponde efectuar a la Comunidad Autónoma de Valencia por 17.620,6 millones de pesetas, conforme a los párrafos anteriores, se deducirá el saldo que resulte a favor de la Tesorería General de la Seguridad Social por la diferencia entre cuotas a ingresar por el SVS, hasta 31-12-88 y las efectivamente realizadas hasta esa misma fecha, poniéndose a disposición de la Comunidad Autónoma de la diferencia resultante por terceras partes, en los primeros días de cada mes a partir del siguiente al de la fecha del presente Acuerdo.

Con las transferencias a que se refiere el párrafo anterior quedan cerradas y liquidadas a todos los efectos las relaciones económicas entre Seguridad Social y la Comunidad Valenciana por las materias a que se refieren el artículo 9 de la Ley 37/1988 de 28 de diciembre, y la Disposición Adicional Cuarta del Real Decreto-Ley 7/1989.

RESUM DEL PRESSUPOST LIQUIDAT PER A 1989 DEL SVS SEGONS ELS
ACORDS SIGNATS ENTRE L'ADMINISTRACIO CENTRAL I LA
GENERALITAT VALENCIANA (Xifres en milions de pessetes)

ASSIGNACIO INICIAL

(Base liquidació 10'18 % del pressupost
inicial INSALUD 1989) 156.720'4

ASSIGNACIO FINAL (1)

(Aplicació de la desviació del pressu-
post INSALUD 89; percentatge 7'42 %) 168.355'7

TRANSFERENCIES EFECTUADES DURANT 1989 (2) 156.715'0

TRANSFERENCIES PENDENTS (1-2) A 31-12-89 11.640'7

ACORD DE LIQUIDACIO DEL 09-07-1990

(Aplicació del percentatge de
desviació sobre assignació inicial) 11.640'7

ACORD DE LIQUIDACIO DEL 11-06-1990

(Deutes anteriors a 01-01-1989) 17.620'6

TOTAL 29.261'3

Quadre 10.2

10.3.2 Aportacions de la Generalitat Valenciana

L'aportació de la Generalitat al SVS per al pagament de les mesures socials i la catalogació de funcionaris durant 1989 ha pujat a 2.779 milions de pessetes, import que a 31 de desembre de 1989 estava pendent de fer efectiu.

10.3.3 Altres ingressos

En aquest apartat es recullen els ingressos per prestació de serveis dels centres.

D'acord amb la liquidació del pressupost, els ingressos generats pels centres de despesa dependents del Servei Valencià de Salut durant 1989, han estat de 605'1 milions de pessetes, que juntament amb l'existència inicial en comptes extrapressupostaris de 744'7 milions, que hauria d'haver-se imputat al pressupost de 1988, s'han incorporat al pressupost, 1.230 milions de pessetes mitjançant els expedients de generació de crèdit corresponent. La resta, 119'8 milions de pessetes, no han estat inclosos en el pressupost i es troben com a fons extrapressupostaris segons els comptes retuts del SVS (vegeu el quadre 2.2).

Igual que la resta d'ingressos i operacions extrapressupostàries, no hi ha suport comptable adequat respecte de les xifres inclosos en la liquidació del pressupost com a ingressos per prestació de serveis, i es deconeixen les quantitats exactes facturades anualment pels diversos centres del SVS i que part d'aquesta està pendent de cobrament a una data determinada.

La informatització del departament de facturació en 1989 encara era pràcticament inexistent, si bé un dels subsistemes prevists de la nova aplicació informàtica de gestió econòmic-administrativa que s'ha implantat en 1990 contempla el "tractament i comptabilització d'ingressos". Amb la qual cosa s'espera subsanar els problemes relatius al registre i control d'aquesta informació. Junt amb la informatització d'aquest departament s'han d'elaborar manuals de gestió que descriuen per escrit tots els procediments a aplicar en l'àrea.

Les tarifes aplicades en la facturació durant 1989 estan vigents de fa un bon nombre d'anys, en ocasions des de 1982, cosa que origina que s'estiga facturant en la major part dels casos per sota dels costos reals. S'ha de procedir a un estudi actual dels costos dels diversos serveis facturables i actualitzar, d'acord amb aquest estudi, les tarifes que els diversos centres han d'aplicar i posteriorment efectuar-ne revisions anuals.

10.4 Conclusions i recomanacions

a) Les xifres liquidades en el pressupost del SVS com a ingressos pressupostaris, no coincideixen amb les de les transferències al SVS comptabilitzades en el compte de l'Administració de la Generalitat, quan ambdues xifres haurien de ser exactament les mateixes. Les xifres que apareixen com a ingressos d'exercicis tancats no es corresponen tampoc amb les de la liquidació del pressupost del SVS de 1988.

b) Encara no s'ha establert el sistema de finançament del Sistema Nacional de Salut basant-se en els coeficients de població protegida, per la qual cosa el finançament del SVS està basat en el decret de transferències en funció del

10.3.2 Aportaciones de la Generalitat Valenciana

La aportación de la Generalitat al SVS para pago de medidas sociales y catalogación de funcionarios durante 1989 ha ascendido a 2.779 millones de pesetas, importe que a 31 de diciembre de 1989 estaba pendiente de hacer efectivo.

10.3.3 Otros ingresos

En este apartado se recogen los ingresos por prestación de servicios de los Centros.

De acuerdo con la liquidación del presupuesto, los ingresos generados por los Centros de gasto dependientes del Servicio Valenciano de Salud durante 1989, han sido de 605,1 millones de pesetas, que junto con la existencia inicial en cuentas extrapresupuestarias de 744,7 millones, que debería haberse imputado al presupuesto de 1988, se han incorporado al presupuesto 1.230 millones de pesetas mediante los expedientes de generación de crédito correspondiente. El resto, 119,8 millones de pesetas, no ha sido incluidos en el presupuesto, encontrándose como fondos extrapresupuestarios según las cuentas rendidas del SVS (ver cuadro 2.2).

Al igual que el resto de ingresos y operaciones extrapresupuestarias, no existe soporte contable adecuado respecto de las cifras incluidas en la liquidación del presupuesto, como ingresos por prestación de servicios desconociéndose las cantidades exactas facturadas anualmente por los distintos centros del SVS y que parte de la misma está pendiente de cobro a una fecha determinada.

La informatización del departamento de facturación en 1989 todavía era prácticamente inexistente, si bien uno de los subsistemas previstos, de la nueva aplicación informática de gestión económica-administrativa que se ha implantado en 1990 contempla el "tratamiento y contabilización de ingresos" con lo que se espera subsanar los problemas relativos al registro y control de esta información. Junto con la informatización de este departamento se deben elaborar manuales de gestión en los que se describan por escrito todos los procedimientos a aplicar en el área.

Las tarifas aplicadas en la facturación durante 1989 están vigentes desde hace un buen número de años, en ocasiones desde 1982, lo que origina que se esté facturando en la mayor parte de los casos por debajo de los costes reales. Se debe proceder a un estudio actual de los costes de los distintos servicios facturables y actualizar de acuerdo con ese estudio las tarifas a aplicar por los distintos centros, procediendo posteriormente a efectuar revisiones anuales de las mismas.

10.4 Conclusiones y recomendaciones

a) Las cifras liquidadas en el presupuesto del SVS como ingresos presupuestarios, no coinciden con las transferencias al SVS contabilizadas en la Cuenta de Administración de la Generalitat, cuando ambas cifras deberían ser exactamente las mismas. Tampoco las cifras que aparecen como ingresos de ejercicios cerrados se corresponden con la liquidación del presupuesto del SVS de 1988.

b) Todavía no se ha establecido el sistema de financiación del Sistema Nacional de Salud en base a los coeficientes de población protegida, por lo que la financiación del SVS está basada de acuerdo con el decreto de transferencias en función del porcentaje de participación del pre-

percentatge de participació del pressupost de l'INSALUD en la Comunitat Valenciana respecte del total nacional en l'exercici de 1987, que va pujar al 10'18 %.

c) Per tal de conèixer amb exactitud la informació referent a la facturació, els cobraments i els saldos pendents, es recomana que s'elabore i s'implante un sistema informàtic que permeta disposar de tota la informació referida a l'àrea de facturació. Un dels subsistemes de l'aplicació informàtica de gestió econòmic-administrativa que ha iniciat el seu funcionament en 1990 contempla el "tractament i comptabilització d'ingressos", amb la qual cosa s'espera esmenar els problemes de registre i control d'aquesta informació.

d) Vist el deficient tall comptable entre els diversos exercicis, el qual dificulta conèixer els ingressos reals exactes de cada període, en l'apartat 2.5 s'ha realitzat un resum global dels ingressos i les despeses corresponents al període de 1988 i 1989.

11. ROMANENTS I OBLIGACIONS NO RECONEGUDES

11.1 Obligacions no reconegudes a primer de gener de 1989

En l'apartat 13.1 de l'informe de l'any anterior, es va analitzar en profunditat la situació de les obligacions no reconegudes per l'INSALUD de la Comunitat Valenciana a primer de gener de 1988 i les gestions efectuades per la Generalitat per al seu cobrament a l'Administració central.

Com a resultat d'aquestes gestions l'11 de juny de 1990 es va signar un Acord amb l'Administració central (vegeu l'apartat 10.3.1) per a liquidar totes les obligacions anteriors al primer de gener de 1989 imputades en l'exercici pressupostari de 1989. Aquest Acord ha representat per al SVS unes transferències addicionals de 17.620'6 milions de pessetes.

11.2 Romanents de l'exercici de 1989 i obligacions no reconegudes a 31 de desembre de 1989

11.2.1 Incorporació de romanents de l'exercici de 1989

Els romanents de crèdit del pressupost de 1989 s'han incorporat al de 1990 mitjançant la formalització d'un expedient de modificació de crèdit per import de 5.781'0 milions de pessetes, que va ser aprovat el 19 de juny de 1990.

D'aquesta quantitat, 2.716'0 milions de pessetes corresponien a crèdits compromesos en ferm en relació amb els projectes d'inversió en curs (capítol VI), i s'han incorporat en 1990 a les mateixes aplicacions i pels mateixos imports d'origen basant-se en l'art. 12 de l'Ordre de 18 de gener de 1988, de la Conselleria d'Economia i Hisenda.

La resta, 3.065'0 milions de pessetes, no sustentava compromisos en ferm i s'ha destinat a incrementar el pressupost de 1990 per l'import necessari per a satisfer part de les obligacions pendents de 1989, corresponents a les transaccions que no tinguessen reflex comptable en aquest exercici i que d'acord amb el Decret 1/1989 del Consell de la Generalitat Valenciana, es liquidaren a càrrec del pressupost de 1990. La incorporació d'aquests crèdits es realitza atenent el caràcter finalista de les transferències de l'INSA-

supuesto del INSALUD en la Comunidad Valenciana respecto del total nacional en el ejercicio 1987, que ascendió al 10,18%.

c) Con objeto de conocer con exactitud la información referente a facturación, cobros y saldos pendientes, se recomienda que se elabore e implante un sistema informático que permita disponer de toda la información referida al área de facturación. Uno de los subsistemas de la aplicación informática de gestión económica-administrativa que ha iniciado su funcionamiento en 1990 contempla el "tratamiento y contabilización de ingresos" con lo que se espera subsanar los problemas de registro y control de esta información.

d) Dado el deficiente corte contable entre los distintos ejercicios, que dificulta conocer los ingresos reales exactos en cada período, se ha realizado en el apartado 2.5 un resumen global de los ingresos y los gastos correspondientes al período de 1988 y 1989.

11. REMANENTES Y OBLIGACIONES NO RECONOCIDAS

11.1 Obligaciones no reconocidas al 1 de enero de 1989

En el apartado 13.1 del Informe del año anterior, se analizó en profundidad la situación de las obligaciones no reconocidas por el INSALUD de la Comunidad Valenciana al 1 de enero de 1988 y las gestiones efectuadas por la Generalitat para su cobro a la Administración Central.

Como resultado de dichas gestiones, se firmó el 11 de junio de 1990 un Acuerdo con la Administración Central (ver apartado 10.3.1) para liquidar todas las obligaciones anteriores al 1 de enero de 1989 imputadas al ejercicio presupuestario de 1989. Dicho Acuerdo ha supuesto para el SVS unas transferencias adicionales de 17.620,6 millones de pesetas.

11.2 Remanentes del ejercicio 1989 y obligaciones no reconocidas al 31 de diciembre de 1989

11.2.1 Incorporación de remanentes del ejercicio 1989

Los remanentes de crédito del presupuesto 1989 se han incorporado al de 1990 mediante la formalización de un expediente de modificación de crédito por importe de 5.781,0 millones de pesetas, que fue aprobado el 19 de junio de 1990.

De esta cantidad, 2.716,0 millones de pesetas correspondían a créditos comprometidos en firme en relación a proyectos de inversión en curso (capítulo VI), y se han incorporado en 1990 a las mismas aplicaciones y por los mismos importes de origen en base al art. 12 de la Orden de 18 de enero de 1988, de la Conselleria de Economía y Hacienda.

Los restantes 3.065,0 millones de pesetas no sustentaban compromisos en firme y se han destinado a incrementar el presupuesto de 1990 por el importe necesario para satisfacer parte de las obligaciones pendientes de 1989, correspondientes a transacciones que no tuvieron reflejo contable en dicho ejercicio, y que de acuerdo con el Decreto 1/1989 del Consell de la Generalitat Valenciana, se liquidaron con cargo al presupuesto de 1990. La incorporación de estos créditos se realiza atendiendo al carácter finalista

LUD per al finançament dels serveis del SVS, segons el Reial Decret 1.612/1989.

Els fons es van distribuir finançant crèdits en diversos centres de despesa en els següents capítols, en milions de pessetes:

Capítol I	545'7
Capítol II	2.324'2
Capítol IV	1'1
Capítol VI	2.910'0
	5.781'0

11.2.2 Pagament d'obligacions del SVS per part de la Generalitat

L'Acord del Consell de la Generalitat Valenciana de 6 d'octubre de 1989, autoritzà el pagament de compromisos de despesa corresponents a l'exercici de 1987 i anteriors per un import de 6.790'5 milions de pessetes; aquests compromisos havien estat originats per centres de despesa de l'INSALUD actualment dependents del SVS i no estaven reconeguts a 31 de desembre de 1987.

La Circular de la Intervenció General de 9 de juny de 1989 dicta les instruccions per al pagament d'obligacions de l'exercici de 1988, per aplicació del que disposa el Decret 1/1989, de 16 de gener, del Consell de la Generalitat Valenciana, en virtut de la qual s'arbitren dos procediments de pagament.

a) El pagament de les obligacions dels hospitals General d'Alacant, Elx i Castelló, la Fe i Clínic Universitari i les de la Direcció Territorial de València, es realitzarà per imputació a la secció 10 del pressupost de la Generalitat Valenciana (Conselleria de Sanitat i Consum).

b) La resta dels centres de despesa realitzarà el pagament imputant les obligacions al seu pressupost de 1989.

L'Acord del Consell de la Generalitat Valenciana de 12 de juny de 1989, va autoritzar el pagament de compromisos de despeses corresponents a obligacions no reconegudes en l'exercici de 1988, l'import de les quals s'avaluà en 5.691'1 milions de pessetes; part d'aquest import es va aplicar al pressupost del SVS i una altra part al de la Generalitat.

Conformement amb els Acords i Circular citats, a 31 de desembre de 1989, la Generalitat Valenciana ha comptabilitzat en la secció 10 del seu pressupost de 1989 les obligacions corresponents al SVS per import de 9.837'4 milions de pessetes, dels quals 8.527'8 milions de pessetes s'han imputat al capítol segon i 1.309'6 milions de pessetes al capítol sisé.

11.2.3 Altres obligacions no reconegudes a 31 de desembre de 1989

Una vegada finalitzat l'exercici de 1989 s'avaluà amb exactitud l'import de les obligacions no reconegudes en la liquidació del pressupost.

L'Acord del Consell de la Generalitat Valenciana de 20 d'agost de 1990, va autoritzar el pagament de 650'3 milions de pessetes corresponents a compromisos de despesa de l'exercici de 1987 i anteriors; aquests compromisos havien estat originats per centres de despesa de l'INSALUD, actualment dependents del SVS, i ni estaven reconeguts ni havien estat presentats per al seu pagament en el SVS fins a la dita data. Aquestes obligacions han estat compensades

de las transferencias del INSALUD para la financiación de los servicios del SVS, según el Real Decreto 1612/1989.

Los fondos se distribuyeron financiando créditos en distintos Centros de gasto en los siguiente capítulos, en millones de pesetas:

Capítulo I	545,7
Capítulo II	2.324,2
Capítulo IV	1,1
Capítulo VI	2.910,0
	5.781,0

11.2.2 Pago de obligaciones del SVS por parte de la Generalitat

El Acuerdo del Consell de la Generalitat Valenciana de 6 de octubre de 1989, autorizó el pago de compromisos de gasto correspondientes al ejercicio 1987 y anteriores por un importe de 6.790,5 millones de pesetas; estos compromisos habían sido originados por centros de gasto del INSALUD actualmente dependientes del SVS y no estaban reconocidos a 31 de diciembre de 1987.

La Circular de la Intervención General de 9 de junio de 1989 dicta instrucciones para el pago de obligaciones del ejercicio 1988, en aplicación de lo dispuesto en el Decreto 1/1989, de 16 de enero, del Consell de la Generalitat Valenciana, en virtud de la cual se arbitran dos procedimientos de pago.

a) El pago de las obligaciones de los Hospitales General de Alicante, Elx y Castellón, La Fe y Clínic Universitario y las de la Dirección Territorial de Valencia se realizará por imputación a la sección 10 del presupuesto de la Generalitat Valenciana (Conselleria de Sanidad y Consumo).

b) El resto de los Centros de gasto realizará el pago imputando las obligaciones a su presupuesto de 1989.

El Acuerdo del Consell de la Generalitat Valenciana de 12 de junio de 1989 autorizó el pago de compromisos de gastos correspondientes a obligaciones no reconocidas en el ejercicio 1988, cuyo importe se evaluó en 5.691,1 millones de pesetas, parte de los cuales se aplicó al presupuesto del SVS y otra parte al de la Generalitat.

De conformidad con los Acuerdos y Circular citados, a 31 de diciembre de 1989 la Generalitat Valenciana ha contabilizado en la sección 10 de su presupuesto de 1989 obligaciones correspondientes al SVS por importe de 9.837,4 millones de pesetas, de los cuales 8.527,8 millones de pesetas se han imputado al capítulo segundo y 1.309,6 millones de pesetas al capítulo sexto.

11.2.3 Otras obligaciones no reconocidas al 31 de diciembre de 1989

Una vez finalizado el ejercicio 1989 se procedió a evaluar con exactitud el importe de las obligaciones no reconocidas en la liquidación del presupuesto.

El Acuerdo del Consell de la Generalitat Valenciana de 20 de agosto de 1990 autorizó el pago de 650,3 millones de pesetas correspondientes a compromisos de gasto del ejercicio 1987 y anteriores, estos compromisos habían sido originados por Centros de Gasto del INSALUD, actualmente dependientes del SVS y ni estaban reconocidos ni habían sido presentados para su pago en el SVS hasta dicha fecha. Estas obligaciones han sido compensadas por la

per l'Administració central per mitjà de l'Acord de data 11 de juny de 1990.

Així mateix, per Acord de la mateixa data del Consell de la Generalitat Valenciana, es va autoritzar el pagament de 1.353'9 milions de pessetes corresponents a obligacions no reconegudes en l'exercici de 1989.

11.3 Conclusions i recomanacions

a) Durant 1989 s'han imputat al pressupost de la Generalitat Valenciana despeses del SVS per un import de 9.837'4 milions de pessetes.

b) A 31 de desembre de 1989 hi havien obligacions no reconegudes per un import almenys de 2.004'1 milions de pessetes.

c) Vist el deficient tall d'operacions entre els exercicis pressupostaris, en l'apartat 2.5 s'ha realitzat un resum dels ingressos i les despeses totals del SVS durant els exercicis de 1988 i 1989, a fi de conèixer exactament el resultat pressupostari dels dos anys de gestió dels serveis sanitaris transferits.

d) Per l'Acord d'11 de juny de 1990, es van obtenir de l'Administració central 17.620'6 milions de pessetes i es quedaren liquidades totes les obligacions d'exercicis anteriors al primer de gener de 1989 imputades al pressupost de 1989.

12. TRESORERIA

12.1 Informació financera. Comentaris generals

Durant 1988 i 1989, la Tresoreria de la Seguretat Social ha continuat realitzant les tasques de gestió presupostària i materialitzant els pagaments proposats pel Servei Valencià de Salut a càrrec dels crèdits assignats al SVS en 1989, d'acord amb el seu règim econòmic i pressupostari (vegeu l'apartat 10.2).

D'aquesta situació de fet es deriva l'estructura de l'"ESTAT DE SITUACIÓ DE FONDS A 31-12-89" de l'annex a la liquidació del pressupost de 1989 del Servei Valencià de Salut, on se separen els fons segons la seua situació en la Tresoreria de la Seguretat Social o en la Tresoreria de la Generalitat i que es resumeix en el quadre següent:

A 31 de desembre de 1989, el saldo en la Tresoreria Territorial de la Seguretat Social reflecteix el del compte "en formalització" que manté el SVS en aquesta tresoreria; aquest compte rep els ingressos de les transferències de l'INSALUD i al seu càrrec es satisfan els pagaments per les obligacions contraïdes en el pressupost de despeses del SVS.

El saldo de 1.999'8 milions de pessetes en la Tresoreria de la Generalitat té el seu origen en els ingressos generats pels centres del SVS.

12.2 Aspectes rellevants

Els moviments del compte de tresoreria de 1989 no recullen el que es deriva de les transaccions extrapressupostàries més usuals, tal com s'indica en l'apartat 13.

Administración Central por medio del Acuerdo de fecha 11 de junio de 1990.

Asimismo, por Acuerdo de la misma fecha del Consell de la Generalitat Valenciana, se autorizó el pago de 1.353,9 millones de pesetas correspondientes a obligaciones no reconocidas en el ejercicio 1989.

11.3 Conclusiones y recomendaciones

a) Durante 1989 se han imputado al presupuesto de la Generalitat Valenciana gastos del SVS por importe de 9.837,4 millones de pesetas.

b) Al 31 de diciembre de 1989 existían obligaciones no reconocidas por importe al menos de 2.004,1 millones de pesetas.

c) Dado el deficiente corte de operaciones entre ejercicios presupuestarios, en el apartado 2.5 se ha realizado un resumen de los ingresos y los gastos totales del SVS durante los ejercicios 1988 y 1989 con objeto de conocer exactamente el resultado presupuestario de los dos años de gestión de los servicios sanitarios transferidos.

d) Por el Acuerdo de 11 de junio de 1990, se obtuvo de la Administración Central 17.620,6 millones de pesetas, quedando liquidadas todas las obligaciones de ejercicios anteriores al 1 de enero de 1989 imputadas al presupuesto de 1989.

12. TRESORERIA

12.1 Información financiera. Comentarios generales

Durante 1988 y 1989 la Tesorería de la Seguridad Social ha continuado realizando las labores de gestión presupuestaria y materializando los pagos propuestos por el Servicio Valenciano de Salud, con cargo a los créditos asignados al SVS en 1989 de acuerdo con su régimen económico y presupuestario (ver apartado 10.2).

De esta situación de hecho se deriva la estructura del "ESTADO DE LA SITUACION DE FONDOS A 31-12-89" del anexo a la Liquidación del presupuesto de 1989 del Servicio Valenciano de Salud, en el que se separan los fondos según su situación en la Tesorería de la Seguridad Social o en la Tesorería de la Generalitat, y que se resume en el cuadro siguiente:

El saldo a 31 de diciembre de 1989 en la Tesorería Territorial de la Seguridad Social refleja el de la cuenta "en formalización" que mantiene el SVS en dicha Tesorería, esta cuenta recibe los ingresos de las transferencias del INSALUD y con cargo a ella se satisfacen los pagos por las obligaciones contraídas en el presupuesto de gastos del SVS.

El saldo de 1.999,8 millones de pesetas en la Tesorería de la Generalitat tiene su origen en los ingresos generados por los Centros del SVS.

12.2 Aspectos relevantes

Los movimientos de la cuenta de tesorería de 1989 no recogen el derivado de las transacciones extrapresupuestarias más usuales, tal como se indica en el apartado 13.

SERVEI VALENCIA DE SALUT

LIQUIDACIO DEL PRESSUPOST DE 1989

	<u>En milions de pessetes</u>		
	<u>Tresoreria</u> <u>territorial</u>	<u>Tresoreria</u> <u>Generalitat</u>	<u>Total</u>
Existència inicial			
a 01-01-1989			
- Pressupostària	522'6	650'0	1.172'6
- Extrapressupostària	72'7	744'7	817'4
Ingressos:			
- Pressupostaris	176.013'6	1.230'0	177.243'6
- Extrapressupostaris	3.458'2	605'1	4.063'3
Menys pagaments:			
- Pressupostaris	181.301'6	0'0	181.301'6
- Extrapressupostaris	<u>72'7</u>	<u>1.230'0</u>	<u>1.302'7</u>
Saldo a 31-12-1989			
- Pressupostari	(4.765'4)	1.880'0	(2.885'4)
- Extrapressupostari	<u>3.458'2</u>	<u>119'8</u>	<u>3.578'0</u>
TOTAL	(1.307'2)	1.999'8	692'6

Quadre 12.1

El procés seguit en 1989 per al pagament de les obligacions reconegudes pel SVS, és el mateix que en 1988, és a dir, els pagaments proposats i autoritzats per cada centre de despesa són intervinguts per la intervenció delegada en el SVS i enviats a les tresoreries territorials de la Seguretat Social on el tresorer territorial és qui ordena formalment el seu pagament, i se'n procedeix. Aquest procediment entra en conflicte amb la Llei 12/1988, de 30 de desembre de 1988, de Pressuposts de la Generalitat per a 1989, que en la seua Disposició Adicional Tercera, estableix que pel que fa al pagament de les obligacions de règim econòmic de la Seguretat Social, l'ordenador de pagaments serà el conseller d'Economia i Hisenda. Aquesta situació s'ha regularitzat a partir del primer de gener de 1990 amb la posada en marxa de la nova aplicació informàtica de gestió, per la qual la Tresoreria del SVS queda plenament integrada en la de la Generalitat.

12.3 Conclusions i recomanacions

a) A partir del primer de gener de 1990 amb la nova aplicació informàtica de gestió, la Tresoreria del SVS s'ha integrat en la de la Generalitat, que fins aqueixa data estava compartida amb la Tresoreria de la Seguretat Social. Al mateix temps, la integració de la Tresoreria de la Generalitat ha possibilitat que s'acomplisquen les disposicions vigents referents a l'ordenació de pagaments, així com que els saldos de tresoreria registren els imports derivats de totes les transaccions, Tant si són pressupostàries com extrapressupostàries.

b) L'estat de la situació de fons a 31-12-89 mostra unes existències finals de caixa pressupostària de menys 2.885,4 milions de pessetes. Aquest dèficit de caixa pressupostària, duu implícit el que per a satisfer pagaments pressupostaris s'haja d'acudir, en part, a fons extrapressupostaris.

13. OPERACIONS EXTRAPRESSUPOSTÀRIES

13.1 Informació financera. Comentaris generals

Dins la tècnica i l'operativa de la comptabilitat i liquidacions d'ingressos i despeses públiques, es generen una sèrie d'operacions que no afecten directament els ingressos previstos i els crèdits inclosos en el pressupost, per la qual cosa són de naturalesa extrapressupostària, però formen part de la gestió dels recursos públics. En general, es componen de retencions d'IRPF, de quotes de Seguretat Social a càrrec dels treballadors, partides per compte alié, partides pendents d'esclariment i comptes d'ordre.

Les transaccions extrapressupostàries es produeixen normalment en connexió amb alguna operació pressupostària. Els fons relacionats amb aquestes transaccions estan gestionats juntament amb els fons pressupostaris sense la seua separació física, com una extensió lògica del principi d'unitat de caixa. Els seus moviments i el saldo han de prendre's en consideració per a l'adequat quadrament dels moviments i arqueigs periòdics. En ocasions, els imports no estan representats per diners en efectiu, sinó per avals i fiances que s'anomenen "valors".

Els estats financers presentats pel Servei Valencià de Salut contenen el següent estat, amb informació relativa a les operacions extrapressupostàries:

Estat de la situació de fons extrapressupostaris a 31-12-1989 (en milers de pessetes)

El proceso seguido en 1989 para el pago de las obligaciones reconocidas por el SVS es el mismo que en 1988, es decir, los pagos propuestos y autorizados por cada centro de gasto, son intervenidos por la Intervención Delegada en el SVS y enviados a las Tesorerías Territoriales de la Seguridad Social donde es el Tesorero Territorial quien ordena formalmente su pago, procediéndose al mismo. Este procedimiento entra en conflicto con la Ley 12/1988, de 30 de diciembre de 1988 de Presupuestos de la Generalitat para 1989 que en su Disposición Adicional Tercera, establece que referente al pago de obligaciones del régimen económico de la Seguridad Social, el ordenador de pagos será el Conseller de Economía y Hacienda. Esta situación se ha regularizado a partir de 1 de enero de 1990 con la puesta en marcha de la nueva aplicación informática de gestión, quedando la Tesorería del SVS plenamente integrada en la de la Generalitat.

12.3 Conclusiones y recomendaciones

a) A partir de 1 de enero de 1990 con la nueva aplicación informática de gestión se ha integrado la Tesorería del SVS en la de la Generalitat, que hasta esa fecha estaba compartida con la Tesorería de la Seguridad Social. Al mismo tiempo, la integración de la Tesorería de la Generalitat ha posibilitado que se cumplan con las disposiciones vigentes referentes a la ordenación de pagos, así como que los saldos de Tesorería registren los importes derivados de todas las transacciones, sean éstas presupuestarias o extrapresupuestarias.

b) El Estado de la situación de Fondos al 31-12-89 muestra unas existencias finales de caja presupuestaria de menos 2.885,4 millones de pesetas. Este déficit de caja presupuestaria, lleva implícito el que para satisfacer pagos presupuestarios se deba acudir, en parte, a fondos extrapresupuestarios.

13. OPERACIONES EXTRAPRESUPUESTARIAS

13.1 Información financiera. Comentarios generales

Dentro de la técnica y operativa de la contabilidad y liquidaciones de ingresos y gastos públicos, se generan una serie de operaciones que no afectan directamente a los ingresos previstos y a los créditos incluidos en el presupuesto, por lo que son de naturaleza extrapresupuestaria, pero forman parte de la gestión de los recursos públicos. En general, se componen de retenciones de IRPF, de cuotas de Seguridad Social a cargo de los trabajadores, partidas por cuenta ajena, partidas pendientes de aclaración y cuentas de orden.

Las transacciones extrapresupuestarias se producen normalmente en conexión con alguna operación presupuestaria. Los fondos relacionados con estas transacciones están gestionados junto con los fondos presupuestarios, sin separación física de los mismos, como una extensión lógica del principio de unidad de caja. Sus movimientos y saldo han de tomarse en consideración para el adecuado cuadro de los movimientos y arqueos periódicos. En ocasiones, los importes no están representados por dinero efectivo sino por avales y fianzas, que se denominan "valores".

Los estados financieros presentados por el Servicio Valenciano de Salud contienen el siguiente Estado, con información relativa a las operaciones extrapresupuestarias:

Estado de la situación de fondos extrapresupuestarios a 31-12-1989 (en miles de pesetas)

	<u>Existència</u> <u>a 01-01-89</u>	<u>Ingressos</u> <u>exercici</u>	<u>Pagaments</u> <u>exercici</u>	<u>Existència</u> <u>a 31-12-89</u>
Tresoreria de la Seg. Social	72.723	3.458.168	72.723	3.458.168
Tresoreria de la Generalitat	<u>744.694</u>	<u>605.112</u>	<u>1.229.961</u>	<u>119.845</u>
	817.417	4.063.280	1.302.684	3.578.013

13.2 Aspectes rellevants

L'"Estat de situació de fons a 31-12-89" no presenta la informació adequada sobre els moviments i saldos de les operacions extrapressupostàries més usuals i que correspon bàsicament a retencions practicades sobre les nòmines (IRPF, quotes de la Seguretat Social, mutualitats, drets passius, etc.), així com a partides per compte de tercers o altres; l'import d'aquestes operacions ha de ser molt significatiu, per raó del volum del pressupost de despeses de personal del SVS. Aquest "Estat de situació de fons" només ofereix informació sobre la quantia de les retencions per l'IRPF practicades durant el quart trimestre de 1989, per import de 3.458'2 milions de pessetes.

A 31 de desembre de 1989, les xifres consignades en el citat estat de situació de fons extrapressupostaris en la Tresoreria de la Generalitat corresponen als ingressos generats per centres de despeses i que no estaven prevists en el pressupost. Els pagaments de l'exercici (en formalització) per 1.230'0 milions de pessetes, corresponen als ingressos que foren incorporats al pressupost de 1989 mitjançant els expedients de generació de crèdit números 5/89, 21/89, 35/89 i 52/89; el saldo a 31 de desembre de 1989, per un import de 119'8 milions de pessetes, representa la quantia no incorporada al pressupost de l'exercici.

13.3 Conclusions i recomanacions

a) Durant 1988 i 1989 i per les raons derivades de la gestió de tresoreria realitzada per part de la Tresoreria de la Seguretat Social, no s'ha disposat de tota la documentació i informació relativa als moviments dels comptes extrapressupostaris, per la qual cosa no s'ha pogut fiscalitzar l'estat de situació dels fons extrapressupostaris a 31 de desembre de 1989. Aquesta situació ha quedat esmenada en 1990 per haver-se integrat plenament la Tresoreria del SVS en la de la Generalitat i quedar els registres i la informació sobre la totalitat de les operacions extrapressupostàries dins el sistema de control de gestió utilitzat pel Servei Valencià de Salut.

b) El saldo d'ingressos extrapressupostaris a 31 de desembre de 1989, per 119'8 milions de pessetes, hauria d'haver-se comptabilitzat en el pressupost d'ingressos de l'exercici de 1989.

13.2 Aspectos relevantes

El "Estado de situación de fondos a 31-12-89" no presenta información adecuada sobre los movimientos y saldos de las operaciones extrapresupuestarias más usuales, y que corresponden básicamente, a retenciones practicadas sobre nóminas (IRPF, cuotas de la Seguridad Social, Mutuas, Derechos pasivos, etc.) así como partidas por cuenta de terceros y otros; el importe de estas operaciones debe ser muy significativo, dado el volumen del presupuesto de gastos de personal del SVS. Dicho "Estado de situación de fondos" sólo ofrece información sobre la cuantía de las retenciones por IRPF practicadas durante el cuarto trimestre de 1989, por importe de 3.458,2 millones de pesetas.

Las cifras consignadas en el citado Estado de situación de fondos extrapresupuestarios a 31-12-89 en la Tesorería de la Generalitat corresponden a los ingresos generados por los Centros de gasto y que no estaban previstos en el presupuesto. Los pagos del ejercicio (en formalización) por 1.230,0 millones de pesetas corresponden a los ingresos que fueron incorporados al presupuesto de 1989, mediante los expedientes de generación de crédito números 5/89, 21/89, 35/89 y 52/89; el saldo a 31 de diciembre de 1989, por importe de 119,8 millones de pesetas, representa la cuantía no incorporada al presupuesto del ejercicio.

13.3 Conclusiones y recomendaciones

a) Durante 1988 y 1989 y por las ya expuestas razones derivadas de la gestión de tesorería realizada por la Tesorería de la Seguridad Social, no se ha dispuesto de toda la documentación e información relativa a los movimientos de las cuentas extrapresupuestarias, por lo que no se ha podido fiscalizar el Estado de situación de los fondos extrapresupuestarios al 31 de diciembre de 1989. Esta situación ha quedado subsanada en 1990 al haberse integrado plenamente la Tesorería del SVS en la de la Generalitat, y quedar los registros y la información sobre la totalidad de las operaciones extrapresupuestarias dentro del sistema de control de gestión utilizado por el Servicio Valenciano de Salud.

b) El saldo de ingresos extrapresupuestarios al 31 de diciembre de 1989, por 119,8 millones de pesetas, debería haberse contabilizado en el presupuesto de ingresos del ejercicio 1989.